

Kehittämissuhteita entistä paremman Finlandia-hiihdon luomiseksi

Aleksi Hakari ja Ville Joopi

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Liikunnanohjaaja AMK

Opinnäytetyö

2023

Tiivistelmä

Tekijät Aleksi Hakari ja Ville Joopi
Tutkinto Liikunnanohjaaja AMK
Opinnäytetyön nimi Kehittämisehdotuksia entistä paremman Finlandia-hiihdon luomiseksi
Sivu- ja liitesivumäärä 69 + 16
<p>Tavoitteena opinnäytetyössä oli kerätä massahiihtokilpailu Finlandia-hiihtoon osallistuneilta kehitysideoita, palautetta ja ajatuksia tapahtuman kehittämisen tueksi. Tutkimusmenetelmänä tekijät loivat kyselyn, joka jaettiin Finlandiaan osallistuneille. Kyselylomakkeen lisäksi tekijät haastattelivat kahta tapahtumaan osallistunutta kilpailijaa. Kyselyssä ja haastattelussa esiintyvät aiheet perustuvat vuoden 2023 tapahtuman palautekyselyssä nousseisiin aiheisiin, sekä toimeksiantajan toiveisiin. Kysely sisälsi kolme pääaihetta, jotka olivat perustiedot, lähtöjärjestelyt ja reitti sekä kilpailukeskus ja oheistoiminta. Lisäksi kysely sisälsi osion vapaalle sanalle. Kyselyn, haastatteluiden sekä tekijöiden omakohtaisen kokemuksen pohjalta tekijät kokosivat konkreettisia kehitysehdotuksia järjestävälle organisaatiolle entistä paremman Finlandia-hiihdon luomiseksi.</p> <p>Opinnäytetyö oli tutkimuksellinen kehittämistyö. Tekijät perehtyivät prosessin aikana muun muassa Finlandia-hiihdon historiaan, tapahtumajärjestämisen ja -kehittämisen teoriaan sekä erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Opinnäytetyö-prosessi toteutettiin vuoden 2023 aikana. Siinä käytettiin hyödyksi triangulaatiota eli menetelmien yhdistämistä mahdollisimman laajan näkökulman saamiseksi. Tutkimuksen määrällisestä puolesta vastasi kehittämiskysely, joka jaettiin syksyllä 2023 uutiskirjeen mukana Finlandian kilpailijoille, sekä Finlandian sosiaalisen median kanavilla. Kyselyyn vastasi 246 vastaajaa. Haastattelut vastasivat tutkimuksen laadullisesta puolesta.</p> <p>Tutkimuksessa nousi esille kilpailijoiden tyytymättömyys tapahtuman osallistumismaksuun. Vastajat mainitsivat myös lähtöjärjestelyiden kaipaavan kehitystoimenpiteitä. Yhtenä tärkeimmistä elementeistä koko tapahtuman kannalta vastaajat mainitsivat kilpailulaturien kunnon. Musiikki nousi yleisen tunnelman luomisen suurimpana elementtinä, sekä suomalaisuuden korostamista kansainvälisessä markkinoinnissa pidettiin tärkeänä. Tekijät kokosivat kyselyn, haastattelun sekä omakohtaisen kokemuksensa kattavan koonnin helposti toteutettavia kehitysehdotuksista tapahtumaorganisaatiolle. Finlandia-hiihdon organisaation päätettäväksi jää, haluavatko he hyödyntää opinnäytetyön tuloksia tapahtuman kehityksen tukena.</p>
Asiasanat Hiihto, tapahtuma, kehittäminen, kyselytutkimus, tapahtumajärjestäminen

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Hiihtotaidon historia	2
3	Finlandia-hiihto	3
3.1	Finlandia-hiihto nykyhetkessä	4
3.2	Worldloppet	5
4	Tapahtuman järjestäminen	7
4.1	Suunnitteluvaihe	8
4.2	Toteutusvaihe	12
4.3	Jälkivaihe	13
4.4	Tapahtuman kehittäminen	14
5	Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät	16
5.1	Tutkimuksen tavoite	16
5.2	Benchmarking	17
5.3	Kyselylomakkeen laatiminen ja jakaminen	20
5.4	Kyselyn sisältö	21
5.5	Haastattelut	21
6	Kyselyn ja haastattelujen tulokset	23
6.1	Tulokset osioon 1: Perustiedot	23
6.2	Tulokset osioon 2: Lähtöjärjestelyt ja reitti	26
6.3	Tulokset osioon 3: Kilpailukeskus ja oheistoiminta	36
6.4	Tulokset osioon 4: Vapaa sana	46
6.5	Haastatteluiden tulokset	54
6.6	Tulosten koonti	56
7	Pohdinta	58
	Lähteet	67
	Liitteet	70
	Liite 1. Finlandia-hiihdon kehittämiskysely	70
	Liite 2. Vuoden 2023 Finlandia-hiihdon palautekysely	78
	Liite 3. Haastattelun rakenne	85

1 Johdanto

Murtomaahiihdolla on suuri merkitys suomalaisessa urheiluperinteessä ja se on erittäin monipuolinen laji kehittäen kaikkia terveystieteiden osa-alueita. Hiihto parantaa muun muassa hapenottokykyä, vähentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin sekä ylläpitää toimintakykyä monipuolisesti. Hiihto soveltuu oivallisesti monille eri tasoisille harrastajille, sillä rasituksen tasoa on helppo säädellä liikkumisympäristön mukaan. (UKK-Instituutti) Suomesta löytyy latu-uria tuhansia kilometrejä ja hiihtokilpailuja järjestetään vuodessa useita satoja. Useimmat kymmenet niistä ovat massahiihtokilpailuja eli pitkän matkan yhteislähtökilpailuja. (Roos 2017, 20)

Opinnäytetyön toimeksiantaja Finlandia-hiihto on vuosittain Lahden ja Hollolan alueella järjestettävä Suomen suurin massahiihto, joka kerää yhteen niin huippu-urheilijoita kuin harrastelijoitakin ympäri maailmaa. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä ja luoda kehittämissideoita entistäkin paremman Finlandia-hiihdon luomiseksi. Projektin aikana keräsimme tapahtumaan osallistuneiden ideoita, odotuksia ja palautetta triangulaatiota eli tutkimusmenetelmien yhdistämistä hyödyntäen. (Tuomi & Sarajärvi luku 6.5) Halusimme näin taata mahdollisimman laajan näkökulman tapahtuman eri osaluokkiin. Käytimme määrällisenä eli kvantitatiivisena tutkimusmenetelmänä kyselylomaketta (Liite 1), jolloin saimme helposti kerättyä tietoa Finlandia-hiihtoon osallistuneilta ympäri maailman. Kyselylomakkeen lisäksi haastattelimme kahta Finlandia-hiihtoon osallistunutta kilpailijaa kvalitatiivisen eli laadullisen näkökulman saamiseksi. Teemahaastattelut käsittelivät samoja aiheita kyselylomakkeen kanssa, mutta haastatteluissa perehdyimme tarkemmin haastateltavien omiin näkemyksiin ja kokemuksiin. (Vilkka 2021, luku, 5.1–5.5) Kyselyn ja haastatteluiden lisäksi syvennyimme tapahtuman järjestämisen ja -kehittämisen teoriaan, lajin historiaan sekä vastaaviin suuriin urheilutapahtumiin omien näkemysten ja ideoinnin vahvistamiseksi.

Massahiihtoja järjestetään maailmalla vuosittain satoja ja kilpailu osanottajista on kovaa. Kilpailujen järjestäjät pyrkivät jatkuvasti kehittämään tapahtumaansa houkutelukseen osallistujia ja tarjotakseen uusia elämyksiä. Finlandia-hiihtoa on järjestetty jo yli 50 vuoden ajan, jonka aikana sen on tarvinnut sopeutua niin yhteiskunnallisiin- kuin hiihtokulttuurin sisäisiinkin muutoksiin. Tämän kehittämistyön tuloksien ja omien havaintojen pohjalta pyrimme avaamaan keskustelua tapahtumaorganisaatiossa ja tarjoamaan konkreettisia ehdotuksia siitä, miten Finlandia-hiihtoa olisi mahdollista kehittää vastaamaan entistä paremmin kilpailijoiden ja katsojien tarpeita, samalla säilyttäen tapahtuman arvokkaan perinteen ja ainutlaatuisen tunnelman.

2 Hiihtotaidon historia

Kun Homo sapiens löysi tiensä Afrikasta maapallon pohjoisempiin osiin noin 20 000–30 000 vuotta sitten, oli sen sopeuduttava elämään ja liikkumaan arktisissa olosuhteissa. Siitä mistä hiihtämisen taito sai alkunsa, on vahvasti kiistelty. Nykykäsityksen mukaan Cro-Magnon ihmiset toivat hiihtämisen taidon viimeisimmän jääkauden aikana Eurooppaan. (Roos 2017, 11) Suurella todennäköisyydellä vanhimmat suksilöydökset on tehty Venäjän Sindorin järven alueelta, ja niiden on arvioitu olevan 8200 vuoden ikäisiä (Burov 1990, 335–344). Suomen vanhin sukseksi luokiteltava esine löydettiin Sallasta vuonna 1938 ja sen on arvioitu olevan 5200 vuotta vanha (Turunen 2015, 53). Voidaan siis todeta, että varsin perinteikkäästä liikkumiskeinosta on kyse.

Jossain vaiheessa syntyi myös ajatus suksilla kilpailemisesta. Ensimmäisiä kirjoitettuja tarinoita kilvan hiihtämisestä on jo 900-luvulta, mutta ensimmäinen tunnettu hiihtokilpailuilmoitus on Huntfordin (2008, 65) mukaan Norjan Tromssasta vuodelta 1843. Suomessa virallinen kilpailutoiminta sai mahdollisesti alkunsa vuonna 1879 Oulun Eteläpuolella sijaitsevassa Tyrnävän kunnassa. Tällöin mukana kilpailussa oli noin 70 miestä ja naista. (Arponen 1985, 9) Mistään massahiihdoista ei tässä vaiheessa siis ollut vielä kyse. Massahiihdot eli pitkän matkan yhteislähtökilpailut kuitenkin polveutuvat hiihtoretkeihin, joilla on pitkä historia Ruotsissa ja Norjassa. Norjan tunnetuimman massahiihtokilpailun Birkebeinerennetin historia sijoittuu 1200-luvulle, jolloin Birkebeinerit pelastivat Norjan tulevan kuninkaan Haakon IV Haakoninpojan hiihtämällä läpi erämaan. (Birkebeiner) Myös maailman suurin massahiihtokilpailu Vasaloppet pohjautuu 1500-luvun tapahtumiin. Suomessakin hiihtoretkeä järjestettiin 1800-luvulla. Vaikka Vasaloppet ja Birkebeinerennet vanhoja kilpailuja ovatkin, ensimmäisenä massahiihtokilpailuna pidetään vuonna 1899 ensimmäistä kertaa järjestettyä Oulun Tervahiihtoa. Suomessa hiihtoretkien perinteitä vei 1900-luvulla eteenpäin Lauri ”Tahko” Pihkala, joka lukuisien muiden urheilutekojen ohella järjesti kansanhiihtoja ja laturetkiä ympäri Suomea. (Roos 2017, 18)

3 Finlandia-hiihto

Vaikka 1970-luvun alussa Suomessa järjestettiin monia pitkiä laturetkiä ja massahiihtokilpailuja, suuri kansainvälinen kilpailu uupui. Samaan aikaan Keski-Euroopassa hiihdettiin jo useita pitkiä massakilpailuja, jotka keräsivät yhteen tuhansien kuntohiihtäjien lisäksi kovia kilpahiihtäjiä. (Arponen 1985, 11) Tuohon aikaan myös Ruotsin Sälenistä Moraan kilpailtavaan Vasaloppetiin otti osaa jo yli 7000 kilvanhiihtäjää (Vasaloppet). Ajatus Suomessa kilpailtavasta suuresta massahiihtokilpailusta heräsi. Asiaa ryhtyivät ajamaan helsinkiläiset Erik Pihkala ja Raoul Furstenborg. Vuonna 1972 idea kerrottiin maan ensimmäisen laturetken Pirkan hiihdon järjestäjille, mutta he eivät ajatukselle syttyneet. Seuraavaksi asiaa tiedusteltiin Ahveniston laturetken puheenjohtajalta Lauri Lehdolta. Lehto innostui ajatuksesta ja näin idea Hämeenlinnasta Hyvinkäälle hiihdettävästä kansainvälisestä laturetkestä sai alkunsa. (Arponen 1985, 11) Mukaan lähtivät Suomen Ladun lisäksi hiihtoreitin kunnat, laturetkien järjestäjät sekä latuyhdistykset. Hanketta johti Suomen Latu. Kokouksissa hyväksyttiin kilpailulle nimeksi Finlandia, joka sopi erinomaisesti myös kansainväliseen käyttöön. Ensimmäinen Finlandia oli määrä kilpailla 18.2.1973, mutta järjestelyorganisaation sekä kilpailijoiden harmiksi vähäluminen talvi esti kilpailun järjestämisen. (Arponen 1985,11–12)

1960- ja 1970-luvun vaihde oli perinteikkäälle Lahden Salpausselän Kisoille vaikea. Vanhanaikainen hyppyrimäki ei enää katsojia kiinnostanut ja televisiossa lähetettävät arvokisalähetykset saivat yleisön jäämään koteihinsa. Kuten Salpausselän Kisojen historiikissa todetaankin, penkkiurheilijoista tuli sohvaurheilijoita. Vuonna 1971 kisat kokivat aallonpohjan, kun kilpailuja seuraamaan tulleiden määrä laski alle 50 000. (Salpausselän Kisat) Kisaviikolle haluttiin jotakin uutta. Yhtenä ehdotuksena oli mietitty Vasaloppetin kaltaista massahiihtokilpailua. Kuin tilauksesta, ottikin vuonna 1973 lähes välittömästi Finlandia-hiihdon peruunnuttua Erik Pihkala yhteyttä Lahden hiihtoseuran puheenjohtajaan Erkki Linkoon. Pihkala oli tajunnut, että Lahdessa olisi toimiva organisaatio ja kokenut toimitsijakaarti Vasaloppetin ja Italian Marcialongan kaltaisten massahiihtokilpailujen järjestämiseksi. Pihkalan ja Lingon ajatukset kohtasivat ja näin Finlandia-hiihtoa alettiin suunnitella uudestaan. Pihkalan ja Lingon lisäksi keskusteluihin osallistui myös Hämeenlinnan Ladun varapuheenjohtaja Lauri Lehto, joka Pihkalan ohella kuului myös Suomen Ladun edustajiin. Lehto esitti reitin muuttamisesta edellisen vuoden Hämeenlinna-Hyvinkää sijasta välille Hämeenlinna-Lahti. Hämeenlinna olisi tarpeeksi suuri majoittamaan kansainväliset kilpailijat ja muutoinkin reitti Lahteen olisi sopiva niin maastollisesti, kuin pituudeltaankin. Mukaan järjestelyihin haluttiin myös Suomen Hiihtoliitto, jonka tuella Finlandia-hiihto saataisiin jo seuraavan talven kilpailukalenteriin niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. (Arponen 1985, 12–17)

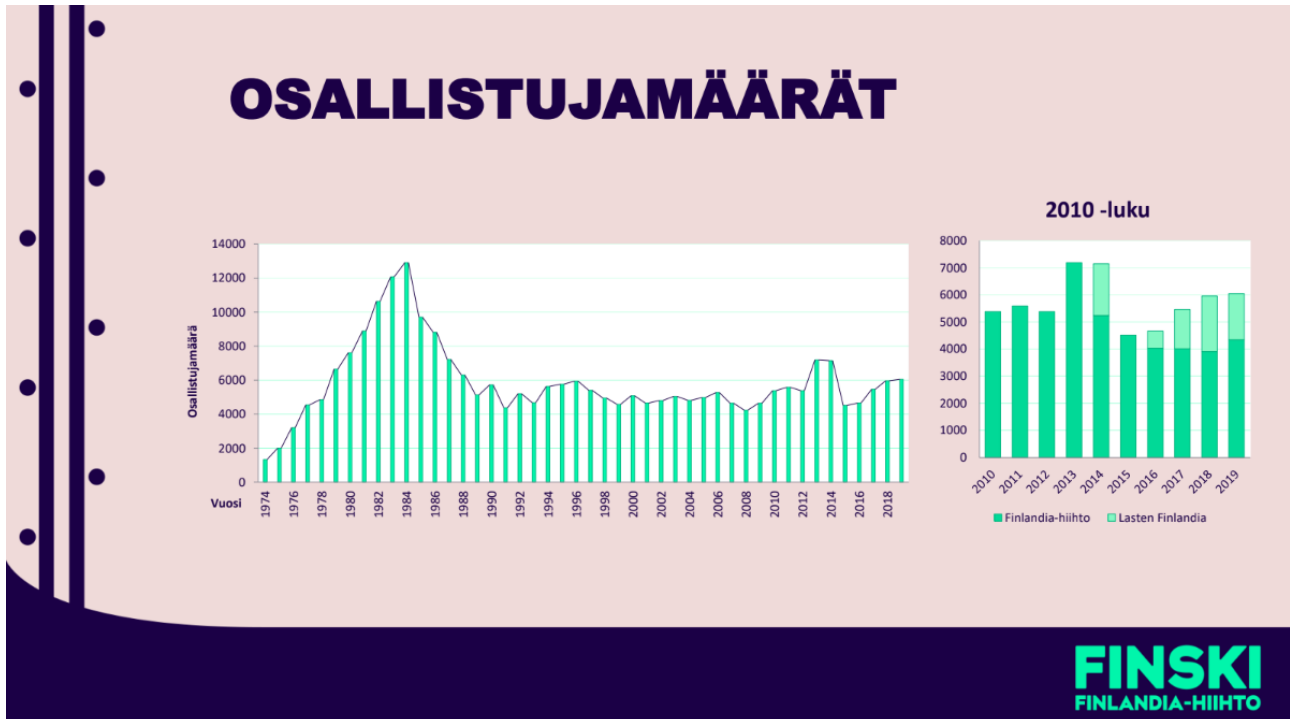
Loppuvuoteen 1973 mennessä järjestelyt ensimmäistä Finlandia-hiihtoa varten olivat edenneet pitkälle. Kilpailupäiväksi oli sovittu 24.2.1974. Tapahtumalle palkattiin ensimmäinen työntekijä, sekä

yleisistä käytänteistä ja säännöistä sovittiin. Yhteistyösopimus Suomen Ladun, Suomen Hiihtoliiton ja järjestävien seurojen Lahden Hiihtoseuran sekä Hämeenlinnan Hiihtoseuran välillä oli solmittu. Ensimmäisen Finlandian suojelijaksi kysyttiin Tasavallan Presidenttiä Urho Kekkosta, joka tunnettu kuntosuorittajana lupautui tehtävään. Talvella 1974 järjestetyssä lehdistötilaisuudessa järjestelytoimikunnan puheenjohtajan Risto Rytökosken mukaan, ensimmäiseen Finlandia-hiihtoon odotettiin noin 2 000 hiihtäjää. Tavoitteena oli kuitenkin kasvaa Vasaloppetin kaltaiseksi 10 000 kilpailijan tapahtumaksi. Tämä oli aiheuttanut hilpeyttä kuulijoiden keskuudessa, mutta jälkikäteen on helppo todeta Rytökosken tavoitteen toteutuneen. 24.2.1974 Ensimmäiseen 75 kilometrin Finlandia-hiihtoon otti osaa 1600 hiihtäjää ja voittajana maaliin selvisi Jorma Kinnunen. Naisten nopein oli Saara Saarinen, vaikka erillistä sarjaa naisille ei tässä vaiheessa vielä järjestettykään. (Arponen 1985, 18–26)

3.1 Finlandia-hiihto nykyhetkessä

Siirryttäessä tähän päivään, on Finlandia-hiihtoa järjestetty jo 50 vuoden ajan. Nykyisin kilpailukeskus sijaitsee Lahden Salpausselän stadionilla. Kilpailtavat matkat ja -hiihtotyylit ovat vuosien mittaan muuttuneet useaan otteeseen. Alkuperäisestä Hämeenlinna-Lahti kilpailureitistä on luovuttu ja nykyisin kilpailu hiihdetään Lahti-Hollola alueella. Kilpailtavat matkat ovat 62-, 32- ja 20 km. Kilpailu on kaksipäiväinen, jolloin kaikilla on mahdollisuus ottaa osaa sekä perinteisen-, että vapaan tyylin kilpailuihin. Finlandia-hiihto on jouduttu perumaan kolmesti, jos mukaan lasketaan vuoden 1973 tapahtuma. Vuonna 2020 lumen vähyys aiheutti peruuntumisen ja vuonna 2021 COVID-19-viruksen tuomat rajoitukset eivät antaneet mahdollisuutta kilpailun läpiviemiseksi. Finlandia-hiihto on osa kansainvälistä Worldloppet-kilpailusarjaa. Finlandia-hiihdossa eniten voittoja on saavuttanut miehissä Kari Varis ja naisissa Sisko Kainulainen molemmilla ollessa 12 voittoa. (Hiihtomuseo)

Tänä päivänä vastuullisia järjestäjiä tapahtumalla ovat Lahden Hiihtoseura ja Hollolan Urheilijat -46. Hollolan Urheilijat -46 on vastuussa kilpailuteknisistä asioista, kuten kilpailureitistä sekä lähtöalueen järjestelyistä. Lahden Hiihtoseura puolestaan vastaa hallinnosta sekä muun muassa markkinointiin ja ilmoittautumisiin liittyvistä asioista. Seurat järjestävät tapahtumaa Suomen Hiihtoliiton alaisuudessa, joka omistaa kilpailun tavaramerkin. Finlandia-hiihto on voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka osallistumismaksuista kertyneet tuotot jaetaan tapahtumaa järjestävien urheiluseurojen kesken. Finlandia hiihto on järjestetty jo vuodesta 1973, joten vuonna 2023 järjestettiin 50 vuotisjuhla kilpailu. Tapahtuman parhaat vuodet sijoittuvat 80-luvulle, jolloin parhaimmillaan se oli aikansa suurin massahiihtotapahtuma yli 13 000 osallistujalla (Kuva 1). 2010-luvulla osallistujamäärä on asettunut noin 5000 paikkeille. (Finlandia-hiihto)

Kuva 1. Taulukko Finlandia hiihdon osallistujamäärästä vuosina 1974–2019 (Finlandia-hiihto omat arkistot)

Massahiihtokilpailun lisäksi samalla viikolla järjestetään positiivista palautetta kerännyt lasten Finlandia, johon osallistuu noin 2000 hiihtäjää. Tapahtuman tarkoituksena on innostaa uusia harrastajia lajin pariin yhteisen hiihtoretken merkeissä. Osallistujat ovat peruskoulun 1.- 4- luokkalaisia oppilaita. Aikaisempina vuosina lasten Finlandiasta on vastannut Vierumäen urheiluopiston opiskelijat, mutta vuonna 2022 vastuu siirtyi Pajulahden urheiluopiston opiskelijoille.

3.2 Worldloppet

Worldloppet Ski Federation on massahiihtojen kansainvälinen katto-organisaatio, joka on perustettu 1978 Ruotsin Uppsalassa. Organisaation tavoitteena on luoda näkyvyyttä eri maiden massahiihtokilpailuille. Osakilpailuja järjestetään ympäri maapalloa. Wordloppet- kilpailusarjaan kuuluu Venäjän tapahtuman poistumisen myötä kevään 2022 jälkeen yhteensä 19 eri maan (Kuva 2) suurta massahiihtotapahtumaa, joista neljää ei olla vielä virallisesti valittu jäsenmaiksi (Argentiina, Islanti, Kiina ja Uusi-Seelanti). Vuodesta 2016 organisaation puheenjohtajana on toiminut Juha Viljamaa. (Worldloppet)

Kuva 2. Wordloppet-kilpailusarjaan osallistuvat maat (Worldloppet)

4 Tapahtuman järjestäminen

Tapahtuman englanninkielinen nimitys "event" juontaa juurensa latinan kielen sanaan "eventus", joka tarkoittaa jotakin normaalista poikkeavaa ohjelmaa. Tapahtumat ovat toteutukseltaan väliaikaisia ja niillä on aina selkeä alku, sekä loppu. (Getz 2017, 18) Nykypäivänä tapahtuma käsitteenä tarkoittaa niin pieniä sosiaalisia tapaamisia, kokouksia, sekä suuria urheilutapahtumia, festivaaleja, näytöksiä ja esityksiä (Damm, S. 2012, 1). Erilaisissa tapahtumissa on pitkälti samoja piirteitä, sekä noudatetaan samantyyliisiä kaavoja, mutta lopputuloksen määrittää tavoitteet, kohderyhmä sekä budjetti. Siksi tapahtumien erityispiirteisiin tulee kiinnittää huomiota. Tapahtumia on olemassa laaja skaala ja niitä voidaan jakaa erilaisiin kategorioihin esimerkiksi sisällön mukaan seuraavasti: urheilu- ja kulttuuritapahtumat, hengelliset tapahtumat, poliittiset tapahtumat, liike-elämän tapahtumat, virkistystilaisuudet, vapaa-aikaan tai töihin liittyvät tilaisuudet. Toista tapaa voidaan käyttää yksinkertaisesti jakamalla tapahtumat: maksullisiin ja maksuttomiin, yleisö ja yksityistilaisuuksiin, työ- tai vapaa-ajan tilaisuuksiin, verkossa pidettäviin tai fyysisiin tapahtumiin tai niiden yhdistelmiin. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 2.1)

Urheilutapahtumien järjestäminen ulottuu pitkälle Kreikan, Kiinan ja Egyptin kulttuurien historiaan. Historian aikaiset urheilutapahtumat ovat antaneet pohjan nykyiselle monipuoliselle paikallisesti tai maailmanlaajuisesti merkittävälle tapahtumatarjonnalle. (Masterman 2014, 13) Urheilutapahtumat voidaan jaotella esimerkiksi ammatti ja harrastelija, sisä- ja ulkotapahtumiin, säännöllisesti järjestettäviin tai kertaluontoisiin tapahtumiin, paikallisiin, alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin, osallistujia, yleisö tai niiden yhdistelmään, urheilufestivaaleihin, yhden lajin tai monilajisiin urheilutapahtumiin (Getz 2007, 42). Urheilu voi olla olennainen osa tietyn paikan tai kaupungin perinnettä. Kaupungit, joilla on pitkä urheilullinen historia kiinnostavat turisteja. Osat kaupungeista lisäävät turismia alueelleen mainostamalla omaa urheilullista perinnettään. Toiset kaupungit taas keskittyvät paikalliseen yhteisöllisyyteen urheilun parissa, joka on myös omana osanaan vetämässä puoleensa turisteja. Tämä taas parantaa alueen taloutta, sekä luo positiivista vaikutusta alueen puoleensavetävyteen ja elämänlaatuun. (Sharma ym. 2022, 122)

Tapahtumien sosiaalinen, kulttuurillinen ja taloudellinen merkitys on jatkuvassa kasvussa (Richards, Marques & Mein 2015, 1). Nykypäivänä pinnalle on noussut tapahtumien vastuullinen järjestäminen. Vastuullisuus pitää sisällään ympäristöllisen, taloudellisen ja kulttuurillisen sekä sosiaalisen vastuun. YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman Agenda 2030:n tavoite on tähdätä kestävään kehitykseen huomioiden ympäristö ja ihmiset tasa-arvoisesti (United Nations). Vastuullisuudella siis tähdätään kestäviin ratkaisuihin tapahtumanjärjestämisen eri osa-alueilla. Ympäristölle kestäviä ratkaisuja ovat ekologisesti kestävät materiaalit. Sosiaalinen vastuu on mahdollistaa tapahtumaan osallistuminen sellaisille, jotka eivät muuten pääsisi tapahtumaan. Järjestäjän tulee pitää huolta taloudellisissa

asioissa maksuista ja veroista sekä maksaa taiteilijalle työstään arvoisensa korvaus. Muista kulttuurista tuleville tulee viestiä tapahtuman käytännöistä ristiriitojen välttämiseksi. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.2) Oivallisena esimerkkinä ympäristöllisestä vastuullisuudesta toimii Finlandia-hiihdon kotipaikka Lahden nimeäminen vuonna 2021 Euroopan ympäristöpääkaupungiksi. Euroopan komission järjestämässä kilpailussa nimitys jaetaan joka vuosi yhdelle kaupungille. Kaupunki saa tunnustusta ympäristötoiminnan edelläkävijänä, kehittää innovatiivisia ympäristöratkaisuja ja toimii esimerkkinä muille kaupungeille. Lahdessa kasvihuonepäästöjä on leikattu jo 70 % vuodesta 1990 ja sen tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuoteen 2025 mennessä. (Green Lahti)

Tapahtumaprosessiin sisältyy kolme eri vaihetta, jotka ovat suunnittelu-, toteutus- sekä jälkivaihe. Tapahtuman onnistumisen kannalta tapahtuman toteutukseen käytetty aika suunnittelun aloituksesta jälkivaiheeseen tulisi olla vähintään kaksi kuukautta. Suuremmat tapahtumat tarvitsevat kuitenkin huomattavasti enemmän suunnittelu-aikaa toteutuakseen. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7) Yksittäisen tapahtuman järjestämisen prosessi voi viedä jopa vuosia. Esimerkkinä Suomen hiihtoliitto haki Lahden hiihtoseuran sekä Lahden kaupungin kanssa yhteistyössä vuoden 2029 Pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisoja Lahteen. Hakuasiakirjat toimitettiin kansainväliselle hiihtoliitolle FIS määräaikaan mennessä, eli ennen heinäkuun viimeistä päivää vuonna 2023. Päätöstä jäädään odottamaan vuoden 2024 puolelle. Näin ollen kyseisen tapahtuman järjestämisen prosessi on aloitettu jo yli viisi vuotta ennen varsinaista tapahtumaa. (Lahden kaupunki 2023) Joissakin suurissa tapahtumissa myös erilaiset tilavaraukset tulee tehdä jo 2–3 vuotta aikaisemmin tai vähintään vuosi aikaisemmin. Tapahtumanjärjestämiseen voi siis kulua yllättävän paljon aikaa, vaikka osa tapahtumista tarvitsee huomattavasti vähemmän aikaa toteutuakseen. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.1)

4.1 Suunnitteluvaihe

Tapahtuma pitää suunnitella etukäteen, joka vaatii paljon ajatustyötä. Järjestäjän tulee pystyä luomaan asiakkaan palvelupolku mahdollisimman hyvin alusta loppuun. Tällöin saadaan huomioitua pienetkin yksityiskohdat tapahtuman kulussa. Suunnittelu vie aikaa ja se on aloitettava tarpeeksi ajoissa. Suunnittelu kannattaa aloittaa niiden ihmisten kanssa, joiden panosta tapahtumaan tarvitaan. Tämä lisää heidän sitoutumistaan ja lisäksi tapahtuman onnistumisen todennäköisyys kasvaa, kun erilaiset ideat ja näkökulmat saadaan tuotua esille. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.1) Suunnitteluvaiheeseen kuuluu projektisuunnitelman teko. Vastuu projektisuunnitelmasta on projektipäälliköllä ja se laaditaan heti projektin alussa. Projektisuunnitelma toimii dokumenttina, johon kirjataan tavoitteet ja määritellään työvaiheet. Suunnitelma täytetään ja muokataan projektin edetessä näin ollen se toimii apuvälineenä etenemisen seurantaan ja valvontaan. (Ruuska 2012, 178–183)

Tapahtuman sisällön luominen alkaa ideoinnista. Uudelle tapahtumalle on lähtökohtaisesti olemassa valmiiksi jokin idea, mikä käynnistää suunnittelun. Tapahtuman toteuttaminen vaatii kuitenkin lisäideointia ja jatkojalostusta. (Shone & Parry 2010, 78) Tapahtumaa suunniteltaessa ja ideoidessa voidaan käyttää hyödyksi Onnistuneen tapahtuman mallia, joka on muodostunut haastateltaessa alalla toimivia asiantuntijoita aiheesta. Onnistuneen tapahtuman malli koostuu strategisista kysymyksistä, jotka luovat koko pohjan tapahtumalle. Kysymykset ovat: Mitä, Miksi ja Kenelle? Näiden kysymysten avulla pyritään selvittämään seuraavat asiat. Mikä on tapahtuman tarkoitus ja miksi se järjestetään. Kenelle tapahtumaa tehdään, onko joku tietty kohderyhmä vai monia kohderyhmiä. Mitä halutaan järjestää ja missä. Lopulta strategisten kysymysten avulla pitäisi syntyä tapahtuman idea. Tapahtuman idean miettiminen vie aikaa ja toteuttamisen arvoinen idea ei synny hetkessä. Ideointiin on kuitenkin olemassa menetelmiä, joiden avulla päästään ajatustyössä eteenpäin. Ryhmässä toteutettu ideointi on tehokkaampaa, koska silloin esiin tulee enemmän ja monipuolisempia näkemyksiä. Strategisten kysymysten lisäksi onnistuneen tapahtuman malliin kuuluu operatiiviset kysymykset: millainen, miten ja kuka. Operatiivisten kysymysten avulla selvitetään siis seuraavat: Miten tapahtuma toteutetaan, Millainen on tapahtuman sisältö ja ohjelma, sekä kuka tapahtuman organisoii ja järjestää. Operatiiviset kysymykset liittyvät tapahtuman toteutusvaiheen suunnitteluun. Kun strategiset kysymykset on käyty huolella läpi, niin on huomattavasti helpompaa käsitellä operatiivisia kysymyksiä. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 3.1–3.3)

Tapahtumaa suunnitellaan arvojen, tavoitteiden ja kohderyhmän mukaan. Kun tavoitteen asettamiseen käytetään aikaa ja lopulta päästään tavoitteeseen, antaa se huomattavasti lisäarvoa prosessille. Epämääräiset tapahtumat, joilla ei ole tavoitetta harvoin johtavat erinomaiseen tulokseen. Tavoitteiden pohjalta tapahtumaa on helpompi arvioida ja arvioinnin tulisi keskittyä tavoitteisiin, eikä kaikkeen muuhun epäolennaiseen. Näin ollen hyvät tavoitteet on asetettu konkreettisiksi ja toteutettaviksi. Lisäksi parhaimmassa tapauksessa toimitaan niin, että tavoitteet saadaan ylitettyä. Kohderyhmä määrittää kenelle tapahtumaa tehdään. Kohderyhmien tunteminen auttaa järjestäjää toteuttamaan oikeanlaisen ja menestyvän tapahtuman. Kohderyhmä voidaan segmentoida demograafisesti iän, sukupuolen, koulutuksen, ammatin tai siviilisäädyn mukaan. Psykografinen segmentointi tarkoittaa jaottelua arvojen, mieltymysten ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 4.1.-5.1)

Tapahtuman resursseihin kuuluu ihmiset, koneet, kalusto, aineet, tarvikkeet, pääoma, sekä toimitilat. Resurssien hallinnassa pyritään takaamaan resurssien riittävyys ja saatavuus. Riittävät resurssit pitävät kokonaisuuden kasassa. Erillisen resurssisuunnitelman liittäminen projektisuunnitelmaan on suotavaa. Kannattaa varautua sopivaan määrään resursseja. Liian vähäiset resurssit vaikuttavat sujuvuuteen, kun taas liialliset resurssit jäävät käyttämättä ja aiheuttavat turhia kustannuksia. (Mäntyneva 2016, 53) Koko projektin aikatauluttaminen on tärkeässä osassa suunnittelua ja se tulee ottaa

huomioon niin suunnittelu, kuin toteutus ja jälkivaiheessakin. Hyvin aikataulutettu suunnittelu helpottaa työskentelyä. Vaiheisiin kannattaa varata enemmän aikaa, kuin niiden arvioidaan kestävän. Tällöin on varauduttu jo ennalta siihen, että jokin vaihe saattaa kestää odotettua pidempään. Kun riskitekijöihin on jo ennalta varauduttu, niin ei muodostu turhaa kiirettä tai stressiä. Kiireessä saatetaan toimia huolimattomasti, eikä ei ehditä saamaan yhtä laadukasta lopputulosta. (Ruuska 2012, 51–52)

Jokaisessa tapahtumassa taloudellinen suunnittelu on olennaista, sillä alussa pitää tietää paljonko rahaa voidaan käyttää. Taloussuunnitelma ja budjetti laaditaan jo hyvissä ajoin suunnittelun alkuvaiheessa. (Shone & Parry 2010, 104) Tapahtuman budjetti koostuu yksinkertaisuudessaan menoista ja tuloista (Taulukko 1). Kustannusten hallinnointi sisältää kustannuksen arvion, budjetoinnin ja seurannan. (Wallo, Häyrynen & Pajala 2022, 6.3) Tapahtumat halutaan toteuttaa kustannustehokkaasti ja kannattavasti. Suunnitteluvaiheessa päätetään mihin tullaan käyttämään rahaa ja arvioidaan mistä saadaan tuloja. (Mäntyneva 2016, 77)

Taulukko 1. tapahtuman kulut ja tulot mukailen (Wallo, Häyrynen & Pajala 2022, 6.3)

Kulubudjetti	Tulobudjetti
•Tilavuokrat	•Osallistumismaksu
•Rakentaminen	•Lipputulot
•Somistus	•Arpajaistulot
•Tekniikka	•Tarjoilutulot
•Luvat	•Myyntitulot heti
•Kuljetukset	•Myyntitulot viiveellä
•Yöpyminen	•Sponsorointitulot
•Tarjoilu	•Apuhahat
•Materiaalit, kuvaus	
•Postituskulut	
•Esiintyjät	
•Vartiointi, valvonta	
•Palkkiot avustajille	
•Kalustevuokra	
•Työtunnit	
•Markkinointi	

Tapahtuman markkinointiviestinnän halutaan olevan tavoitteellista ja pitkäaikaista. Kohdennetussa markkinoinnissa kohderyhmään tutustuminen auttaa ymmärtämään kuinka kiinnittää heidän huomionsa. Pelkkä mainosten kiinnittäminen ja asiakkaiden paikalle saapumisen toivominen ei riitä. (Shone & Parry, 2010, 151–155) Tapahtumalle laaditaan markkinointisuunnitelma, johon suunnitelmaan ja aikataulutetaan markkinointiin liittyvät toiminnot. Markkinointisuunnitelma sisältää erilaisia markkinoinnin muotoja. Sisäisellä markkinoinnilla pyritään lisäämään tietoisuutta tapahtumasta oman organisaation sisäisesti. Digitaalinen markkinointi tarkoittaa markkinointia hakukoneiden, sähköpostin tai verkkosivujen kautta. Sosiaalisessa mediassa kuten Instagramissa, Tik Tokissa tai YouTubessa toteutettu markkinointi kuuluu myös tähän kategoriaan. Nykyään sosiaalinen media on suosittu markkinoinnin väline, sillä sen avulla tieto voi levitä helposti laajemman joukon tietoisuuteen. Digitaalinen markkinointi onkin nykyään yleisin markkinoinnin muodoista. Markkinointi, joka tapahtuu lehti-, radio- tai TV- mainonnan kautta on mediamarkkinointia. Eri kohderyhmät saavutetaan heidän käyttämiensä kanavien kautta. Iäkkäämmät voidaan tavoittaa sanomalehtien kautta, kun taas nuoret helpommin sosiaalisesta mediasta. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 2.14)

Viestintä on osa tapahtumaa ja sen avulla saadaan tieto kulkemaan sisäisesti ja ulkoisesti. Sisäisen viestinnän tavoitteena on jakaa perustietoa organisaation, henkilökunnan, alihankkijoiden ja yhteistyökumppanien välillä. Kun sisäinen viestintä toimii, saadaan tietoa välitettyä vaivattomasti oikeaan osoitteeseen. Ulkoinen viestintä on tiedon välittämistä esimerkiksi osallistujille ja yleisölle. Ulkoisen viestintään kuuluu kutsut, tiedotteet ja kriisiviestintä. Kriisitilanteissa nopean viestimisen tulee olla selkeää ja rehellistä, jotta ne joihin tilanne vaikuttaa osaavat toimia oikein. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 2.15)

Tapahtuman järjestämisessä tulee ottaa aina huomioon turvallisuus. Mahdollisiin turvallisuuteen vaikuttaviin riskeihin varaudutaan ennalta. Kaikki turvallisuuteen liittyvät tiedot kirjataan ylös tapahtuman laadittuun turvallisuussuunnitelmaan. Turvallisuussuunnitelma sisältää myös pelastussuunnitelman. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.2)

Tapahtumaa ennen tehtävä riskianalyysi on osa turvallisuussuunnitelmaa. Sen avulla varaudutaan ja tunnistetaan tapahtumaan liittyvät riskit. Riskianalyyssissä todettujen riskien varalle suunnitellaan toimenpiteitä, jolla niitä saadaan ehkäistyä. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.2) Riskien arviointi lomake on yksi tapa arvioida riskejä. Lomakkeeseen kirjataan ylös jokainen mahdollinen riskialtis tilanne. Yksittäisistä tilanteista kirjataan ylös ketkä ovat vaarassa, arvioidaan 1–3 kuinka pahoja seurauksia tilanteella voi olla ja lisäksi 1–3 arviointi kuinka todennäköistä sen toteutuminen on. Riskit voivat liittyä fyysiseen turvallisuuteen, henkiseen turvallisuuteen, talouteen ja tapahtuman toteutukseen. (Shone & Parry 2010, 171–175)

Riskien kartoittamisen lisäksi tapahtuman järjestämiseen tarvitaan lukuisia erilaisia lupia, sillä lait ja asetukset määräävät missä, miten ja mihin aikaan tapahtuma voidaan toteuttaa. Kaupungeilla on omat ohjeensa tapahtumanjärjestäjille ja tietoa löytyy kaupunkien ja kuntien verkkosivuilta. Lisäksi erilaiset luvat löytyvät poliisi- ja pelastuslaitoksen, rakennusviraston, liikuntaviraston ja ympäristökeskuksen sivuilta. Tapahtumien tulee hakea luvat ajoissa ja noudattaa niiden toimintaperiaatteita. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 6.4)

Tapahtuman järjestämisessä huomioon otettavia ja tarvittavia lupia ovat esimerkiksi:

- *Yleistilaisuusilmoitus*
- *Meluilmoitus*
- *Anniskelulupa*
- *Arpajaislupa*
- *Tiensulkemislupa*
- *maanomistajan lupa*
- *elävän ja taustamusiikin käytön lupa*
- *rakennuslupa, ilotulitus- tai avotulilupa*
- *yleisötilaisuuden turvallisuus- ja pelastussuunnitelma*
- *luvat siivoukseen, jätehuoltoon, saniteettitiloihin, liputukseen*

(Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 6.4)

4.2 Toteutusvaihe

Toteutusvaiheessa suunnitelma tuodaan toteen. Tämä osa tapahtuman järjestämistä voidaan karkeasti jakaa kolmeen eri vaiheeseen, rakennusvaiheeseen, itse tapahtumaan ja purkuvaiheeseen. Rakennusvaiheeseen kuuluu tapahtuman tekninen tuotanto, infratuotanto, sekä kumppanituotanto. Rakennusvaiheessa ensimmäisenä pystytetään kaikki suunnitellut rakenteet, jossa tärkeänä työkaluna toimii pohjapiirros, budjetti sekä aikataulu. Tässä vaiheessa työntekijöiden määrä kasvaa, sillä vapaaehtoiset, työntekijät, yhteistyökumppanit jne. Saapuvat paikalle. Heille on tärkeää antaa asianmukainen ohjeistus tapahtumien kulusta. Kokonaisuus saadaan pidettyä kasassa, kun työntekijät tietävät ja osaavat toimia oikein. Kulussien rakennusjärjestys ja alihankkijoiden tarvikkeiden tuominen tapahtumapaikalle on ennalta suunniteltu, siten että se on mahdollisimman sujuvaa ja aika käytetään tehokkaasti hyödyksi. Ensimmäisenä pystytetään tekniikka, jonka jälkeen tuodaan muut kalusteet. Vasta viimeisenä paikalle tuodaan kaikki tarjottavat kuten elintarvikkeet. Tapahtuman sujuvuuden kannalta on hyvä kokeilla etukäteen, että äänentoisto, internetyhteydet, laitteet ja muu tekniikka toimii tarkoituksen mukaisesti. Kenraaliharjoitukset on hyvä pitää ennen tapahtumaa, jotta kaikki tietävät mitä tehdä ja tapahtuma etenee aikataulujen mukaisesti. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.2) (Masterman 2014, 221–224)

Kun tapahtuma-alue on saatu rakennettua suunnitellusti ja turvallisesti, sen jälkeen alkaa läpivienti eli itse tapahtuma. Tapahtuman järjestäjä on vastuussa tapahtuman kulusta. Valvonta voidaan myös ulkoistaa, mutta pääasia että ennalta määrätty henkilö valvoo koko tapahtuman kulkua. Hänellä on päävastuu tapahtuman sujuvasta etenemisestä. Oikein rytmitetty ja hyvin toteutettu tapahtuma saa asiakkaan pysymään tapahtumassa alusta loppuun. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.2)

Työ ei lopu, vaikka varsinainen tapahtuma saadaan päätökseen. Läpiviennin jälkeen alkaa tapahtuman purkamisen. Tärkeintä on, että tapahtuma-alue saadaan samaan kuntoon, kuin missä se oli ennen tapahtumaa. Purkuvaiheen toteuttaminen järjestelmällisesti on tärkeää, jotta se on turvallista, eikä kukaan lähde purkamaan omia tavaroita ja laitteita kiireessä liian aikaisin. Purkuvaiheeseen tulee suhtautua samanlailla kuin esimerkiksi rakennusvaiheeseen. Vaihe järjestetään siten, että ihmiset tietävät minkä osien purkamisessa ovat mukana. Tällöin vältetään se, että suurin osa lähtee kotiin omia aikojaan ja lavasteet, sekä kalusteet jäävät vain muutaman henkilön hoidettavaksi. (Shone & Parry 2010, 239–241)

4.3 Jälkivaihe

Kun tapahtuma on saatu purettua alkaa prosessin jälkivaihe. Ensimmäinen toimenpide on kiittää kaikkia tapahtumaan osallistuneita, niin asiakkaita, järjestäjiä, työntekijöitä, esiintyjä, yhteistyökumppaneita, kuin myös vapaaehtoisia. Käytännössä kaikkia, jotka mahdollistivat tapahtuman toteutumisen. Alustavat kiitokset voidaan esittää esimerkiksi sosiaalisen median kautta jo tapahtuman purkuvaiheen aikana. Toinen olennainen osa jälkivaihetta on palautteen kerääminen. Se on otollisinta toteuttaa mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen, tapahtuman ollessa vielä kirkaassa muistissa. Palaute kerätään palautelomakkeella, sähköisesti tai tapahtumasovelluksen avulla. Palautekyselyn tavoitteena on, selvittää minkälaisena osallistujat kokivat tapahtuman, päästiinkö tavoitteisiin ja mitä osa-alueita voidaan kehittää. Toinen hyvä tapa kerätä palautetta on mystery- shopping menetelmä. Tässä menetelmässä tapahtumaan tilataan ennalta, joku ulkopuolinen henkilö arvioimaan tapahtuman eri osa-alueita. Arvioija aistii tapahtumaa sen tavoitteiden kautta, kirjaa kaiken ylös, haastattelee ihmisiä ja kokoaa informatiivisen yhteenvedon. Itse tapahtuman yhteenvedo on palaveri, jossa käydään läpi saatu palaute. Palaverissa arvioidaan tapahtuman toteutumista, päästiinkö tavoitteisiin ja mitkä ovat jatkosuunnitelmat. Paras tapa koota yhteenvedo on tehdä siitä kirjallinen versio, jota pystyy myöhemmin tarkastelemaan. (Wallo, Häyrinen & Pajala 2022, luku 7.3) Kun tiedetään mikä tapahtumassa onnistui ja mikä ei onnistunut, niin voidaan kiinnittää huomiota epäkohtiin ja sitä kautta parantaa asiakkaiden tyytyväisyyttä. Ongelmanratkaisussa on erityisen tärkeää tietää ja kirjata ylös tarkemmin mistä jokin ongelma on lähtöisin. Tällä tavalla pystytään välttämään saman ongelman toistuminen. (Shone & Parry 2010, 247) Palautteen keräämisen avulla ollaan yhteydessä asiakkaisiin, joka liittyy myös osaltaan jälkimarkkinointiin. Jälkimarkkinoinnissa pyritään olemaan kontaktissa

asiakkaisiin myös tapahtuman jälkeen. Sosiaalisessa mediassa kuvien tai videoiden jakaminen on tehokas keino vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Jälkimarkkinoinnilla tuetaan tapahtuman jatkuvuutta tulevaisuudessa. (Catani 2017, 3)

4.4 Tapahtuman kehittäminen

Pitkään eläneet tapahtumat ovat tarvinneet uudistusta vuosien varrella, jotta ne ovat pysyneet tapahtumakartalla. Maailma muuttuu jatkuvasti ja edellisillä vuosikymmenellä toimineet ratkaisut, eivät välttämättä toimi enää nykyisellä vuosikymmenellä (Wallo & Häyrynen 2016, 88). Uusia tapahtumia järjestetään jatkuvasti, jolloin kilpailu osallistujista kovenee entisestään. Vuosittain järjestettävien tapahtumien kehittämisen voidaan sanoa olevan välttämätöntä ja käyttöön voidaan ottaa erilaisia työkaluja kuten tapahtumastrategia, joka antaa suunnan tapahtumalle ja kertoo mitä tehdä tai ei tehdä. Se perustuu analysointiin tapahtuman uudelleenasetointiin. Strategia saadaan luotua hyödyntämällä saatuja palautteita, budjettia ja tapahtuman tulevaisuutta, johon työkaluna toimii SWOT-analyysi. Analyysissä käydään läpi tapahtuman vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Ihanne-tilanteessa tapahtumalle löydetään suurimmaksi osaksi pelkästään vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Jos heikkouksia ja uhkia nousee paljon enemmän esiin, niin kannattaa kyseenalaistaa onko tapahtumaa järkevää toteuttaa tai kuinka paljon vahvuuksien ja mahdollisuuksien löytämiseen tarvitaan resursseja. Toinen työkalu on sinisen meren strategia, jota esimerkiksi kanadalainen Cirque du Soleil - sirkusryhmä on käyttänyt. Sinisen meren strategiassa toimintaa arvioidaan neljän kysymyksen kautta, jotka ovat: mitä poistetaan, mitä supistetaan, mitä korostetaan ja mitä luodaan? Tarkoituksena on päästä pois "punaisesta merestä" jossa kilpaillaan samoilla markkinoilla samoista kohde-ryhmistä, siniselle merelle, jossa on tilaa pyytää parempaa hintaa, erilaistua ja kasvaa. Kolmantena työkaluna esitellään laatuvaaka, jonka tavoite on saada tekninen ja sisällöllinen laatu tasapainoon. Tapahtumasta saatu palaute voidaan asettaa laatuvaakaan ja selvittää voidaanko parantaa tapahtuman järjestämisessä eli tapahtumateknisissä asioissa vai sisällön suunnittelussa. (Wallo, Häyrynen & Pajala 2022, luku 10.1)

Tapahtumanjärjestämisessä kuin muussakin yritystoiminnassa tulee ymmärtää asiakkaiden kokemuksia ja ajatuksia, tämän avulla pystytään kehittämään omia palveluja, sekä palvelemaan asiakkaita paremmin. Asiakasymmärryksen tarkoituksena on yksinkertaisesti ymmärtää asiakkaita, millaisia he ovat, mitkä heidän haasteensa ovat ja milloin he kääntyvät yrityksen puoleen. Organisaation tai yrityksen henkilöillä on hyvin paljon laajempi tietämys kokonaisuudesta. Tämän takia on tärkeää selvittää, miltä asiat näyttävät asiakkaan näkökulmasta. Onko tietoa saatavilla riittävästi ja helposti, Millaisen ensivaikutelman työntekijät ja yritys antaa itsestään, Mitä kysymyksiä asiakkaalla on tai mitä hän ei ymmärrä. Asiakkaiden kuuntelu, ymmärrys ja reaaliaikainen kommunikaatio tuo

asiakkaita lähemmän yritystä. Tämä näkyy vahvasti asiakaskeskeisimpien yritysten toiminnassa.
(Holma ym. 2021, 110–111)

5 Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät

Tässä kappaleessa esittelemme tutkimuksen tavoitteet, sekä opinnäytetyöprosessin aikana käyttämiämme tutkimusmenetelmiä ja syvennämme tietämystämme käsiteltäviin aiheisiin. Projektin aikana keräsimme tapahtumaan osallistuneiden ideoita ja palautetta triangulaatiota hyödyntäen. Triangulaatio eli menetelmien yhdistäminen tarkoittaa erilaisten tutkimusmenetelmien käyttöä, jotta tutkimukseen saadaan enemmän syvyyttä. Metodisessa triangulaatiossa käytetään samanaikaisesti erilaisia tutkimusmetodeja tiedon keräämiseen samasta aiheesta. Yhdistettäviä metodeja voivat olla esimerkiksi haastattelu, kysely, havainnointi, tilanteiden nauhoitus tai dokumenttien analysointi. (Tuomi & Sarajärvi luku 6.5)

5.1 Tutkimuksen tavoite

Finlandia-hiihtoa on vuosikymmenien ajan järjestetty pitkälti samalla kaavalla, vaikka useita muutoksia kilpailuun on ajansaatossa tehtykin. Vuonna 1986 hiihdettiin ensimmäistä kertaa myös vapaalla tekniikalla ja reittien pituudet ovat vaihdelleet useaan otteeseen huonojen sääolosuhteiden seurauksena. Lisäksi perinteisen Finlandia-hiihdon seuraksi on kehitelty erilaisia oheistapahtumia kuten esimerkiksi Kuutamou- Finlandia, Reppu-Finlandia, Lasten Finlandia-hiihto, Finlandia-Fatbike ja Finlandia-sauvakävely. (Hiihtomuseo)

Kyselytutkimuksemme tavoitteena on kerätä ideoita ja palautetta kilpailuun osallistuneilta kilpailijoilta, huoltajilta, katsojilta ja talkoolaisilta entistä paremman Finlandia-hiihdon kehittämiseksi. Masahiihtoja järjestetään maailmalla vuosittain satoja ja kilpailu osanottajista on kovaa. Kilpailujen järjestäjät pyrkivät jatkuvasti kehittämään tapahtumaansa houkutellessaan osallistujia ja tarjotakseen uusia elämyksiä. Finlandia-hiihtoa on järjestetty jo yli 50 vuoden ajan, jonka aikana sen on tarvinnut sopeutua niin yhteiskunnallisiin- kuin hiihtokulttuurin sisäisiinkin muutoksiin. Tämän kehittämistyön tuloksien ja omien havaintojen pohjalta pyrimme avaamaan keskustelua tapahtumaorganisaatiossa ja tarjoamaan konkreettisia ehdotuksia siitä, miten Finlandia-hiihtoa olisi mahdollista kehittää vastaamaan entistä paremmin kilpailijoiden ja katsojien tarpeita, samalla säilyttäen tapahtuman arvokkaan perinteen ja ainutlaatuisen tunnelman.

Kyselyssä ja haastattelussa esiintyvät kysymykset perustuvat keväällä 2023 Finlandia-hiihdon kilpailijoilta kerättyyn palautteeseen ja Finlandia-hiihdon tapahtumajohtajan Markku Levasen kanssa käytyihin keskusteluihin. Lisäksi Levasen mukaan tarkoituksena olisi kehittää tapahtuman ilmettä sosiaalisessa mediassa ja sen avulla parantaa näkyvyyttä erityisesti nuorten keskuudessa. Toimia näkyvyyden edistämiseksi on jo tehty, mistä hyvänä esimerkkinä mainittakoon yhdessä suorittamamme liikuntapalveluiden suuntautumisopinnot, jotka toteutimme osittain vuoden 2023 Finlandia-hiihtoa kehittäen. Ensimmäinen tehtävämme oli perustaa tapahtumalle Tik Tok-tili, jonne loimme

ohjevideoita ja vinkkejä Finlandia-hiihtoon valmistautumiseen. Tapahtumaviikonloppuna julkaisimme materiaalia Finlandian Instagram-tilille, sekä osallistuimme tapahtuman rakentamiseen.

Ennen kyselyn lähettämistä asetimme tavoitteeksi 30 prosenttia 2023 palautekyselyn 721 vastaajasta, joka on 217. Huomattavasti alhaisempi oletus vastaajamäärästä perustuu kyselyn jakamisen ajankohtaan. Edellisestä tapahtumasta on kulunut yli puoli vuotta, joten suurin kilpailuhuuma on jo laskeutunut. Toisaalta tulevaan vuoden 2024 tapahtumaan on vielä aikaa, jolloin järjestävä organisaatio ehtii reagoimaan kyselytutkimuksen tuloksiin. Tuloksien analysoinnin jälkeen kokoamme kyselyn, haastattelujen ja omakohtaisen kokemuksen perusteella konkreettisia kehitysideoita entistä paremman Finlandia-hiihdon järjestämiseksi.

5.2 Benchmarking

Benchmarking on prosessi, jossa organisaatio vertailee omaa suorituskyykyään, käytäntöjään tai tuloksiaan muihin saman alan yrityksiin tai parhaisiin tapoihin tehdä jokin tietty asia. Prosessin tavoitteena on tunnistaa tarkasteltavan organisaation vahvuudet, heikkoudet ja parannusmahdollisuudet. Benchmarking voi kohdistua eri osa-alueisiin, kuten taloushallintoon, asiakaspalveluun, tuotantoon tai muihin organisaation toimintaa tukeviin prosesseihin. (Spendolini 1992. 3–37) Tuomisen (2016, 8) mukaan benchmarking-prosessi koostuu 7-askeleisesta mallista (Kuva 3) ja tavoitteena on suorittaa vaiheet täydellisesti.

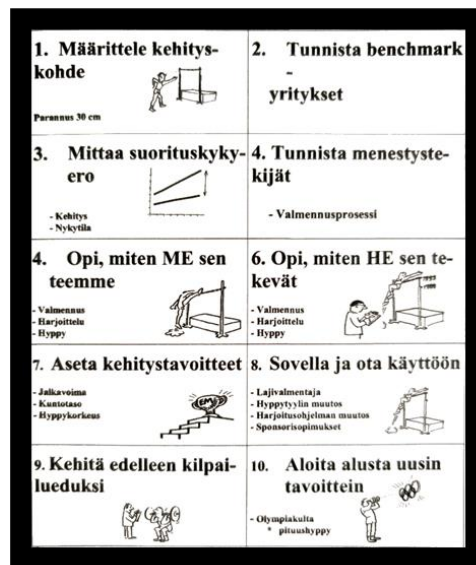

Kuva 3. 7-askeleinen benchmarking-prosessi (Tuominen 2016)

Ei ole kuitenkaan ehdottoman tärkeää edetä vaiheita järjestyksessä, vaan tarkoitus on keskittyä vaiheiden laatuun. Prosessin toteuttamista helpottaa tiivis ja tarkoin valittu työryhmä, joka voi koostua organisaation eri osista. Myös organisaation ulkopuolisen toimijan mukaan ottaminen voi olla

järkevää. Ensimmäisessä askeleen tavoitteena on määritellä benchmarking-prosessin kohde, eli mitä yrityksen tai tässä tapauksessa tapahtuman osa-aluetta tai menestykselle tärkeää asiaa lähde-tään kehittämään benchmarking-prosessin avulla. Määriteltävä asia olisi hyvä olla mitattavissa jolla-kin tasolla.

Toisen askeleen tarkoituksena on tunnistaa sellainen yritys tai yritykset, jotka tekevät määritellyn asian tarpeeksi paljon prosessin kohteena olevaa yritystä paremmin. On myös tärkeää tarkastella menestykseen johtaneita prosesseja ja syitä. Näiden kahden ensimmäisen askeleen tavoitteena on löytää vertailemalla paras mahdollinen yritys benchmark-kumppaniksi. (Tuominen 2016, 8–35) Kolmannen ja neljännen askeleen tarkoituksena on syventyä tarkasteltavaan kehityskohteeseen. Kolmas askel syvenyy siihen, miten prosessin kohteena oleva yritys toimii tarkastelun alla olevassa asiassa. Selvitetään mitkä asiat tukevat ja haittaavat toimintaa. Tuomisen (2016, 45) mukaan tässä vaiheessa on hyvä kysyä itseltään muun muassa; ”Kuinka prosessimme toimii? Mitkä ovat prosessin vaiheet, teknologiat ja menetelmät? Mikä on sen suorituskyky?” Neljäs askel puolestaan keskittyy benchmark-kumppanin toimintaan. Tarkoitus on samalla tavalla löytää ja ymmärtää kumppanin vahvuudet ja heikkoudet tarkasteltavassa kohteessa. Askelten 3 ja 4 jälkeen siirrytään vertailemaan kahdessa edellisessä vaiheessa esiintyneiden toimintatapojen ja suorituskykyjen eroja. Halutaan selvittää, mitä vertailtava yritys tekee toiminnassaan paremmin ja valitaan tavat ja menetelmät, miten benchmarking-prosessin kohteena oleva yritys pystyisi parantamaan omaa suorituskykyään. Läpi koko benchmarking-prosessin, on hyvä käyttää apuvälineenä tutkimustauluja (Kuva 4), jotka havainnollistavat projektia helposti ymmärrettävässä muodossa. Niihin kerätään kaikki keskeinen tieto prosessin eri askelista. (Tuominen 2016, 45–84)

Kuva 4. Tutkimustaulu (Tuominen 2016)

Viides vaihe keskittyy tavoitteisiin, mitkä vaaditaan suorituskyvyn muutoksen parantamiseksi. Kun on selvää, mitkä osa-alueet ja tekijät luovat eron vertailtavien organisaatioiden välillä, laaditaan tavoitteet ja kehittämissuunnitelma, joiden avulla prosessin kohteena oleva yritys pystyy parantamaan toimintaansa. Tavoitteiden asettaminen kannattaa suunnitella harkitusti vasta perinpohjaisen suorituskykyanalyysin jälkeen. On hyvä myös pohtia, ovatko asetetut tavoitteet mahdollisia toteuttaa ja millä toimilla ja resursseilla niihin on mahdollista päästä. Kuudennessa askeleessa asetetuille tavoitteille luodaan tarkennettu suunnitelma ja tavat muutoksen luomiseksi. Ennen kehitystoimien käynnistämistä, prosessi esitellään koko organisaatiolle. Jos prosessi on suunniteltu onnistuneesti, ei suuria myyntipuheita tarvita. Kun kehitystoimet on aloitettu, toimet muutokseen vakiinnutetaan ja niitä kehitetään edelleen. Asetetaan yhä pidemmän aikavälin tavoitteita ja benchmarking-prosessin voi aloittaa jopa alusta. Seitsemännen vaiheen tavoitteena onkin jatkuvalla mittauksella varmistaa, että tavoitteisiin päästään. On hyvä myös pohtia, voisiko prosessin suorittaa tutkimalla jotakin muuta osa-aluetta tai kilpailevaa yritystä hyödyntäen. (Tuominen 2016, 85–115)

Opinnäytetyömme suunnitteluvaiheessa meidän oli tarkoitus tutustua muihinkin massahiihtotapahtumiin Finlandian lisäksi. Totesimme kuitenkin tavoitteen mahdottomaksi saavuttaa, sillä ajoitus muissa Finlandia-hiihdon kaltaisissa tapahtumissa vierailemiseen oli meidän osaltamme haastava. Opinnäytetyön työstövaihe ajoittui sulan maan ajalle, jolloin massahiihtokilpailuja ei Suomessa järjestetty. Myös mahdolliset tutustumisreissut ulkomaille olivat poissuljettuja. Pohdimme kuitenkin mahdollisuuksia tehdä laajamuotoisempi benchmarking-prosessi Finlandia-hiihdolle ja mihin kilpailuihin tapahtumiin vertailu kannattaisi tehdä. Myös pelkkä kilpailijavertailu voisi luoda uusia näkökulmia järjestävälle organisaatiolle. Aihe nousi esiin myös Finlandian kilpailijoita haastateltaessa. Kävimme myös läpi mahdollisia tapahtuman osia, johon benchmarking-prosessin voisi kohdistaa. Finlandia-hiihdon tapauksessa helpoin mitattava kohde lienee osallistuja- tai katsojamäärä, mutta kohteena prosessissa voisi olla myös esimerkiksi jokin laadullinen tekijä itse kilpailussa. Vuoden 2023 Finlandian palautekyselyssä esiin nousi kehityskohtia muun muassa lähtöjärjestelyihin liittyen. Kilpailijoihin tutustumalla niihin voisi saada helposti kehitystä pienelläkin vaivalla. Kun tarkastellaan massahiihtokilpailuja ympäri maailman, selvästi muita tapahtumia suurempana esiin nousee Ruotsissa kilpailtava Vasaloppet, jonka osanottajamäärä on rajattu 15 800 kilpailijaan. Toinen varteenotettava vertailtava kilpailu on Italiassa järjestettävä Marcialonga, jossa kilpailtava matka on lähempänä Finlandiaa. Kummatkin mainitut kilpailut keräävät huomattavasti enemmän katsojia ja maailman kärkihiihtäjiä tapahtumiinsa.

Vaikka muihin massahiihtotapahtumiin tutustuminen ei meiltä onnistunut, kävimme kuitenkin tutustumassa muutamiin suuriin urheilutapahtumiin. Kevään 2023 aikana saimme omakohtaista kokemusta työskentelystä Lahden Salpausselän kisoissa sekä nuorten Hopeasompa-loppukilpailussa. Lisäksi meillä on useiden vuosien kokemus suurista urheilutapahtumista, kuten Jukolan viestistä.

Näitä kilpailuja ei tietenkään voi suoraan verratta massahiihtokilpailuihin, mutta samoja piirteitä tapahtumista löytyy useita. Salpausselän kisat ja Jukolan viesti ovat yleisömääriltään huomattavasti Finlandiaa suurempia tapahtumia, jotka kokoavat kilpailijoita ja katsojia ympäri maailmaa. Salpausselän kisoissa ehkä suurin tapahtuman onnistumista mittaava tekijä on yleisömäärä. Kilpailujen aikana yleisölle riittää viihdykettä niin urheilijoiden kun järjestäjienkin puolesta. Kisatorilla riittää tekemistä koko päiväksi ja tunnelmaa luodaan monin eri keinoin. Tapahtuma on myös oivallinen vertailun kannalta, sillä kilpailut järjestetään Finlandian kanssa samassa paikassa. Vaikka Finlandia ei kilpailun luonteen takia voi ikinä samanlaiseen asemaan päästäkään, on hyvä kuitenkin tutustua siihen, miten yleisölle luodaan viihdykkeitä itse kilpailun ohella. Jukolan viesti sen sijaan eri lajista huolimatta on huomattavasti enemmän Finlandian kaltainen kilpailu. Molemmissa tapahtumissa lähtöviivalle asettuu kilpailijoita harrastelijoista huippu-urheilijoihin ja itse kilpailu tapahtuu muualla kuin yleisön edessä. Maailman suurin suunnistuskilpailu tuo Suomeen kilpailijoita ympäri maailmaa ja se televisoidaan alusta loppuun. Suunnistuspiireissä Jukola on monelle kesän kohokohta ja monet harrastelijajoukkueet lähtevät sinne vain nauttimaan tapahtuman ainutlaatuisesta tunnelmasta. Tapahtuma kehittyy jatkuvasti vain siitäkin syystä, että se järjestetään vuosittain eri paikassa. Joka vuosi opitaan, mikä uusi asia toimi ja mikä ei. Näemme paljon hyviä asioita Jukolassa, mistä Finlandia voisi hyötyä. Esimerkiksi lähtöjärjestelyt toimivat Jukolassa huomattavasti sujuvammin. Mielestämme Finlandian olisi hyvä tutustua tarkemmin Jukolan järjestävään organisaatioon ja ehkä jopa kehittää yhteistyötä tapahtumien välillä.

5.3 Kyselylomakkeen laatiminen ja jakaminen

Määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimuksessa tavallisimmin käytetty tapa aineistojen keräämiseen on kyselylomake. Kyselytutkimus on standardoitu, joka tarkoittaa sitä, että kaikilta kysytään samat kysymykset. Suurelle ja hajallaan olevalle joukolle sopii parhaiten kyselylomaketutkimus, jossa vastaaja itse lukee kysymykset ja vastaa niihin kirjallisesti. Kyselylomakkeessa vastaaja jää tuntemattomaksi, jolloin saadaan mahdollisesti rehellisempiä vastauksia kysymyksiin. (Vilkkä 2021, luku, 4.1)

Tutkimusta suunniteltaessa varmistetaan, että asia on mitattavissa ja testattavissa. Ennen tutkimuskyselyn toteuttamista määritellään teoreettinen viitekehys ja kyselyn tavoitteet, jotta kysymykset pohjautuvat asioihin, jotka edesauttavat tutkimuksen tavoitteita. Osaksi suunnittelua liittyy laaja perehtyminen tutkittavaan aiheeseen esimerkiksi kirjallisuuden ja aiempien tutkimusten avulla. Tutkimuksen kohderyhmä pitää tuntea saadakseen muotoiltua kysyttävät asiat, siten että ne ovat vastaajan ymmärrettävissä. Kysymykset tulisi jäsenellä siten, että kysely etenee johdonmukaisesti. Samaa asiaa koskevat kysymykset on hyvä määritellä omiksi kokonaisuuksiksi. Tutkimuskysymysten kohdalla mietitään, mitä kyseisellä kysymyksellä mitataan ja onko se validi tutkimuksen tavoitteeseen

katsottuna. Ennen varsinaista julkaisemista, kysely testataan. Testaamisen tavoitteena on arvioida kyselylomaketta ja sen toimivuutta kriittisesti. Selvitetään ovatko kysymykset ja vastausohjeet selkeitä, toimivatko vastausvaihtoehdot ja lisäksi kyselylomakkeen kohtuullinen pituus. (Vilka luku, 4.5–4.6)

Kehittämiskyselylomake on laadittu Google Forms-alustalla. Vaihtoehtoisena alustana kyselylle oli Webropol, mutta valitsimme Formsin sen oltua jo entuudestaan käytössä Finlandia-hiihdon kyselyissä. Olimme mukana järjestämässä vuoden 2023 Finlandia-hiihtoa ja yhtenä työtehtävänäme laadimme palautekyselyn. Palautteeseen vastasi yhteensä 721 kilpailijaa. Kyselylomakkeessa esiintyvien kysymysten laatimisessa olemme hyödyntäneet 2023 palautekyselyssä esiin nousseita aiheita ja tapahtumajohtaja Levasen kanssa käytyjä keskusteluita. Kysely on käännetty englanniksi, sillä kilpailu on kansainvälinen. Järjestimme myös kyselyyn vastanneiden kesken arvonnin, jossa palkintona ilmainen osallistuminen vuoden 2024 tapahtumaan. Osallistuminen arvontaan oli vapaaehtoista. Kysely lähetettiin Finlandia-hiihtoon osallistuneille uutiskirjeenä sähköpostilla. Myös muut kuin kilpailijat pääsivät vastaamaan kyselyyn Finlandia-hiihdon sosiaalisen median kanavien kautta.

5.4 Kyselyn sisältö

Kyselyyn vastaaminen tapahtui nimettömästi. Sähköpostit keräsimme vain arvontaan osallistuvilta. Kysely on jaoteltu osioihin, jotka käsittelevät tapahtuman eri osa-alueita. Aluksi kyselyssä selvitetään vastaajan perustietoja, kuten henkilön ikä, sukupuoli, rooli ja monenko vuoden kokemus tapahtumasta on. Toisessa osiossa käsitellään lähtöjärjestelyitä ja reittejä. Kilpailun onnistumisen kannalta on olennaista, että ennen kilpailua ja kilpailun aikana siirtymiset onnistuvat sujuvasti. Tarkoituksena on selvittää ovatko ohjeistukset selkeitä ja voidaanko niitä parantaa. Kolmannes osio käsittelee kilpailukeskusta ja sen oheistoimintaa. Tapahtumaan kaivataan lisää katsojia ja tunnelmaa erityisesti kilpailukeskukseen. Lopuksi kyselyssä on mahdollisuus vapaalle sanalle. Kysely sisältää pääsääntöisesti monivalintakysymyksiä, mutta lähes jokaisessa kohdassa vastaajalla on mahdollisuus kirjoittaa oma vastausteksti.

5.5 Haastattelut

Kyselylomakkeen lisäksi haastattelimme kahta Finlandia-hiihtoon osallistunutta suullisesti. Haastattelut pidettiin eri ajankohtina etäyhteyden välityksellä. Haastattelut tallennettiin myöhempää tulosten koontia varten. Toteutustapana on teemahaastattelu, eli haastattelussa on tietyt teemat/aihealueet, jonka ympärille kysymykset on asetettu. Haastattelut ovat tukemassa ja antamassa uusia näkemyksiä kyselytutkimuksen lisänä. Olemme siis yhdistäneet nämä kaksi tutkimusmenetelmää saadaksemme laajemman käsityksen aiheeseen liittyen. Haastattelussa on kolme eri teemaa, jotka esiintyvät myös kyselytutkimuksessa. Ensimmäinen osa keskittyy kilpailun alkujärjestelyihin, eli siihen

miten sujuvaa ilmoittautuminen ja siirtyminen lähtöalueelle on. Toinen osa käsittelee tapahtuman reittejä. Kolmas osa käsittelee kilpailukeskusta ja sen oheistoimintaa. Itse kilpailun kehittämisen lisäksi kartoitamme keinoja, joilla kisaviikonloppuun saadaan luotua suuren urheilutapahtuman tunnelmaa.

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän tapoja kerätä aineistoa on monia ja yksi niistä on haastattelu. Laadullinen tutkimus ei siis suinkaan tarkoita suoranaisesti haastattelua vaan yleensä laadullisessa tutkimuksessa on taipumuksena kerätä tutkimusaineistoa haastattelun muodossa, joka tarkoittaa ihmisten kokemusten keräämistä puheen muodossa. Puheen lisäksi laadullisen tutkimuksen tutkimusaineistona voivat olla erilaiset kuva- ja tekstiaineistot. Parempana tapana voidaan puhua erikseen tutkimushaastattelusta, joka voi olla lomakehaastattelun, teemahaastattelun tai avoimen haastattelun muodossa. Yleisimmin haastattelut toteutetaan yksilöhaastatteluina, jolloin tutkitaan henkilön omakohtaista kokemusta aiheesta. Teemahaastattelu on toiselta nimeltään puolistrukturoitu haastattelu ja se on yleisimmin käytetty tutkimushaastattelun muoto. Tällöin tutkimusongelmasta poimitaan keskeiset aiheet ja teemat, joita on välttämätöntä käyttää tutkimusongelman ratkaisemisessa. Teemahaastattelussa haastattelijan tehtävänä on pitää keskustelu oikeassa aiheessa. Koehaastatteluiden teko on hyvä keino varmistaa kysymysten yksiselitteisyyttä ja ymmärrettävyyttä teemahaastatteluissa. (Vilkkä 2021, luku 5.1–5.5)

6 Kyselyn ja haastattelujen tulokset

Tässä luvussa käymme läpi kyselyn tuloksia ja analysoimme saamiamme vastauksia. Puramme vastaukset samassa järjestyksessä, kuinka ne esitettiin kyselyssä. Itse kyselyssä kysymykset jaetaan neljään eri osioon, mutta kysymyksiä ei ole erikseen numeroitu. Analysoimme vastaukset aiheittain ja numeroimme kysymykset esittämisenjärjestyksessä selkeyttämisen vuoksi. Kysymykset esitettiin myös englanniksi, mutta selkeyttämiseksi käsittelemme kysymykset vain suomeksi. Muut kuin suomenkieliset vastaukset on käännetty suomeksi.

Kyselyn ensimmäinen osio keskittyi vastaajien perustietoihin, aiempaan kokemukseen ja rooliin tapahtumassa. Toisessa osiossa aiheena oli lähtöjärjestelyt ja kilpailureitti. Lisäksi kysyimme mahdollisia keinoja maalialueen elävöittämiseen. Kolmas osio keskittyi kilpailukeskukseen ja muuhun oheistoimintaan. Osiossa selvitimme myös keinoja tapahtuman kansainvälisyyden parantamiseen. Neljäs osio oli suunnattu vastaajien vapaalle sanalle ja se sisälsi myös mahdollisuuden osallistua arvontaan.

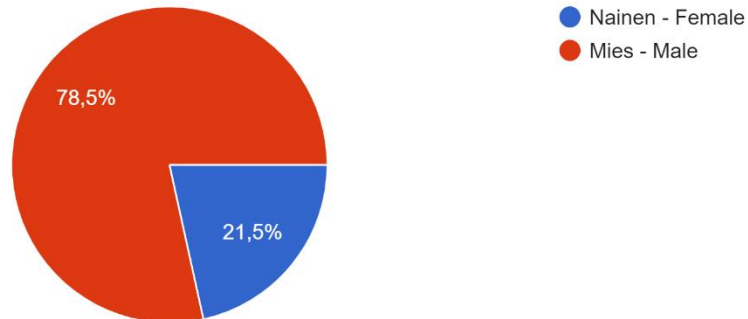
Kyselyyn vastasi 246 henkilöä. Asettamamme 217 vastaajaan tavoite siis täyttyi. Vastaaminen tapahtui etänä Google Forms-kyselylomakkeen kautta. Kysymykset olivat perustietoja lukuun ottamatta vapaaehtoisia, joten kyselyn otanta vaihtelee kysymysten välillä. Koemme, että kysymykset ja vastausvaihtoehdot olivat hieman johdatteluvia. Ne kuitenkin perustuvat aiheisiin, jotka ovat jo osittain nousseet esille 2023 tapahtuman jälkeen kerätyssä kyselyssä, joten johdattelu on mielestämme ihan perusteltua. Sen lisäksi vastaajilla oli lähes aina mahdollisuus vastata omin sanoin, jos mieleistä vastausvaihtoehtoa ei kysymyksestä löytynyt. Kyselylomakkeen lisäksi haastattelimme kahta henkilöä etäyhteyden välityksellä.

6.1 Tulokset osioon 1: Perustiedot

Ensimmäisenä kysyimme vastaajan sukupuolta. Vaihtoehtoina oli nainen, mies ja muu. Kysymyksellä (Kuva 5) halusimme vain selvittää sukupuolijakauman kyselyyn vastanneiden kesken. Emme kuitenkaan analysoisimme jaottele vastauksia vain vastaajan sukupuolen perusteella.

Sukupuoli - Gender

246 vastausta

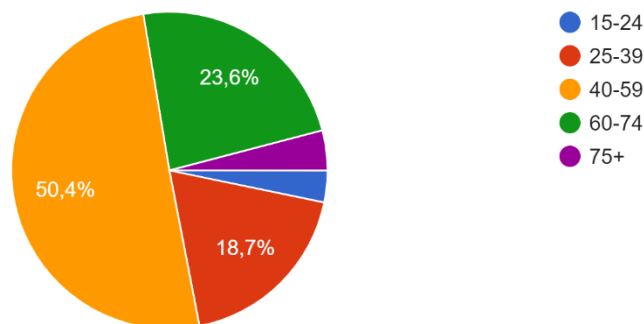
Kuva 5. Kysymys 1: Sukupuoli, n=246

Kyselyyn vastanneista huomattavasti suurempi osa oli miehiä (78,5 %). Naisia vastanneista oli 21,5 %.

Kysymyksessä numero 2 (Kuva 6) selvitimme vastanneiden ikäjakauman. Halusimme kysymyksellä selvittää, vaikuttaako ikä vastauksiin jollakin tapaa ja mikä ikäryhmä vastasi kyselyyn aktiivisimmin.

Ikä - Age?

246 vastausta

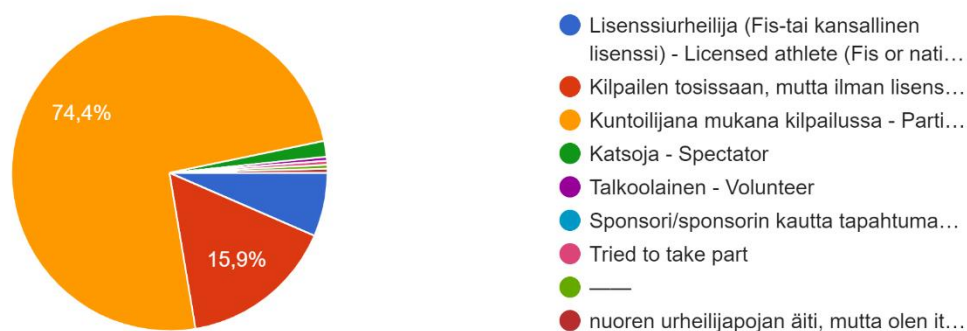
Kuva 6. Kysymys 2: Ikä, n=246

Suurin osa vastaajista (50,4 %) oli väliltä 40–59 vuotta. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 60–74-vuotiaat (23,6 %). 18,7 % vastanneista oli 25–39-vuotiaita. Ikäryhmistä vähiten kyselyyn vastasi +75-vuotiaita (4,1 %) sekä 15–24-vuotiaita (3,3 %). Jopa 78,1 % vastanneista oli yli 39-vuotiaita.

Kolmannessa kysymyksessä (Kuva 7) kysyimme vastaajan roolia tapahtumassa. Vaihtoehtoina oli lisenssiurheilija, kilpailen tosissaan, mutta ilman lisenssiä, kuntoilijana mukana kilpailussa, katsoja, talkoolainen sekä sponsori/sponsorin kautta tapahtumassa mukana. Jos vastaaja ei löytänyt rooliin vaihtoehtoja, oli hänellä mahdollisuus vastata vapaalla sanalla.

Roolisi tapahtumassa - Your role in the event?

246 vastausta

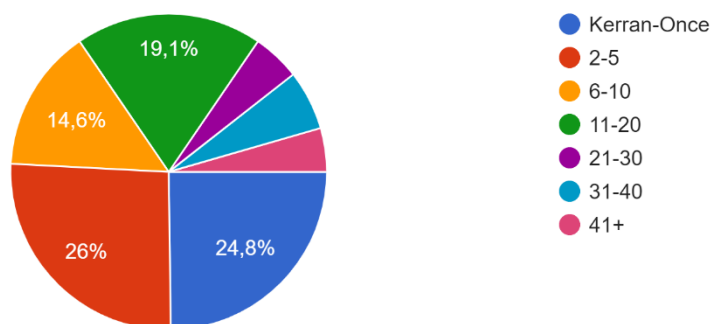
Kuva 7. Kysymys 3: Roolisi tapahtumassa, n=246

Suurin osa (74,4 %) vastanneista luokitteli itsensä kuntourheilijaksi. 15,9 % vastanneista kilpailee tosissaan, mutta ilman lisenssiä. Lisenssiurheilijoita vastanneista oli 6,5 %. 3,2 % vastaajista ei luokitellut itseään kilpailijaksi. Halusimme jakaa kyselyn muillekin, kuin vain kilpailijoille selvittääksemme myös katsojien ja talkooväen näkemyksiä kilpailusta.

Kysymyksessä numero 4 (Kuva 8) selvitimme vastanneiden osallistumiskertojen määrän. Tällä kysymyksellä halusimme myös selvittää, vaikuttiko vastanneiden kokemus vastauksiin jollakin tapaa.

Kuinka monta kertaa olet osallistunut Finlandia-hiihtoon? (Mukaan lukien huolto-, katsoja-, myynti- ja talkootehtävät) - How many times have you participa...ng service, spectator, seller and volunteer duties)

246 vastausta

Kuva 8. Kysymys 4: Kuinka montaa olet osallistunut Finlandia-hiihtoon? n=246

Suurin osa (26 %) oli osallistunut kilpailuun 2–5 kertaa. 24,8 % oli osallistunut kerran ja 19,1 % oli osallistunut 11–20 kertaa. 6–10 kertaa osallistuneita vastaajia oli 14,6 %. 6,1 % vastanneista oli osallistunut kilpailuun 31–40 kertaa ja 21–30 kertaa osallistuneita oli 4,9 %. Vastanneista 11 (4,5 %), oli osallistunut kilpailuun huikeat 41+ kertaa. On myös huomattavaa, että yli kolmasosa vastanneista oli osallistunut tapahtumaan yli 10 kertaa. Se kertoo sitoutumisesta ja siitä, että kilpailijat ovat valmiita palaamaan tapahtumaan aina uudestaan ja uudestaan.

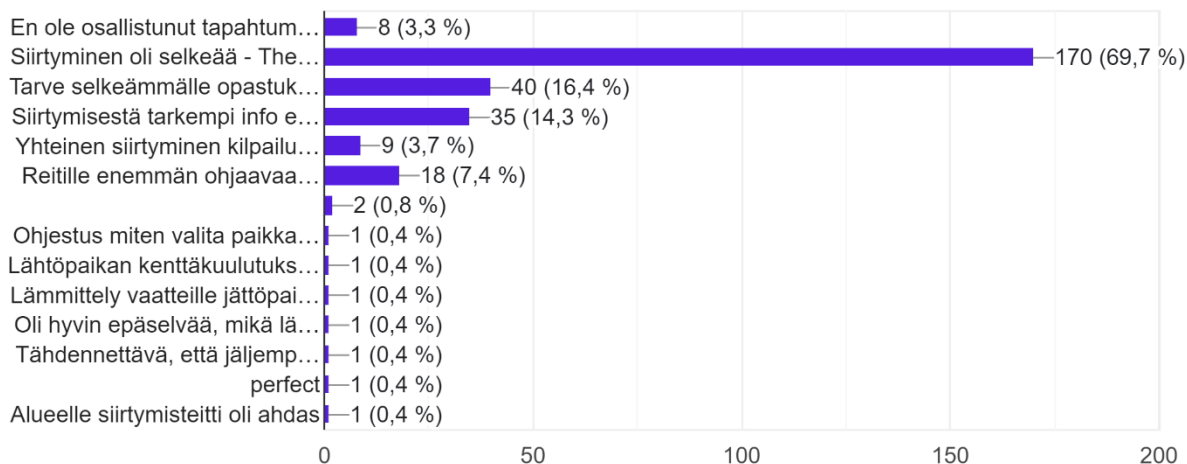
Ensimmäisen osion perusteella keskiverto vastaaja oli 40–59-vuotias mies, joka on osallistunut kilpailuun 2–5 kertaa kuntoliikkujana. Tämä vastasi pitkälti oletustamme, joka on tehty omien havaintojemme perusteella.

6.2 Tulokset osioon 2: Lähtöjärjestelyt ja reitti

Kyselyn viides kysymys (Kuva 9) käsitteli siirtymistä kilpailukeskuksesta odotusalueelle. Vastaajilla oli mahdollisuus valita useampi vastausvaihtoehto. Vaihtoehdot olivat: en ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana, siirtyminen oli selkeää, tarve selkeämmälle opastukselle/kyltitykselle, siirtymisestä tarkempi info ennen kilpailua, yhteinen siirtyminen kilpailukeskuksesta, reitille enemmän ohjaavaa henkilökuntaa sekä oma vastausteksti. Kysymyksessä odotusalueella tarkoitetaan Salpausselän stadionin Kaakkoispäädystä porttien takana olevaa aluetta, jossa kilpailijat odottavat ennen lähtöalueelle pääsyä.

Siirtyminen kilpailukeskukselta odotusalueelle - Moving from the competition center to the waiting area

244 vastausta

Kuva 9. Kysymys 5: Siirtyminen kilpailukeskukselta odotusalueelle. n=244

Suurin osa vastaajista (69,7 %) koki siirtymisen selkeäksi. 16,4 % kaipasi selkeämpää opastusta ja 14,3 % koki kaipaavansa tarkempaa infoa siirtymisestä ennen kilpailua. Reitille enemmän ohjaavaa henkilökuntaa kaipasi 7,4 % ja vain 3,7 % piti yhteistä siirtymistä kilpailukeskuksesta hyvänä ideana. Avoimiin vastauksiin osa oli jo liittänyt ehdotuksia odotusalueella toimimiseen. Kuitenkin ehdotuksia siirtymällekin löytyi. Alla poimintoja avoimista vastauksista:

”Oli hyvin epäselvää mikä lähtöryhmä saa mennä milloinkin”

”Lähtöpaikan kenttäkuulutuksessa voimakas musiikkijumputus häiritsi puhetta”

”Alueelle siirtymisreitti oli ahdas”

”Tähdennettävä, että jäljempänä lähtijät eivät tulisi liian aikaisin tukkimaan lähtöalueen etualuetta”

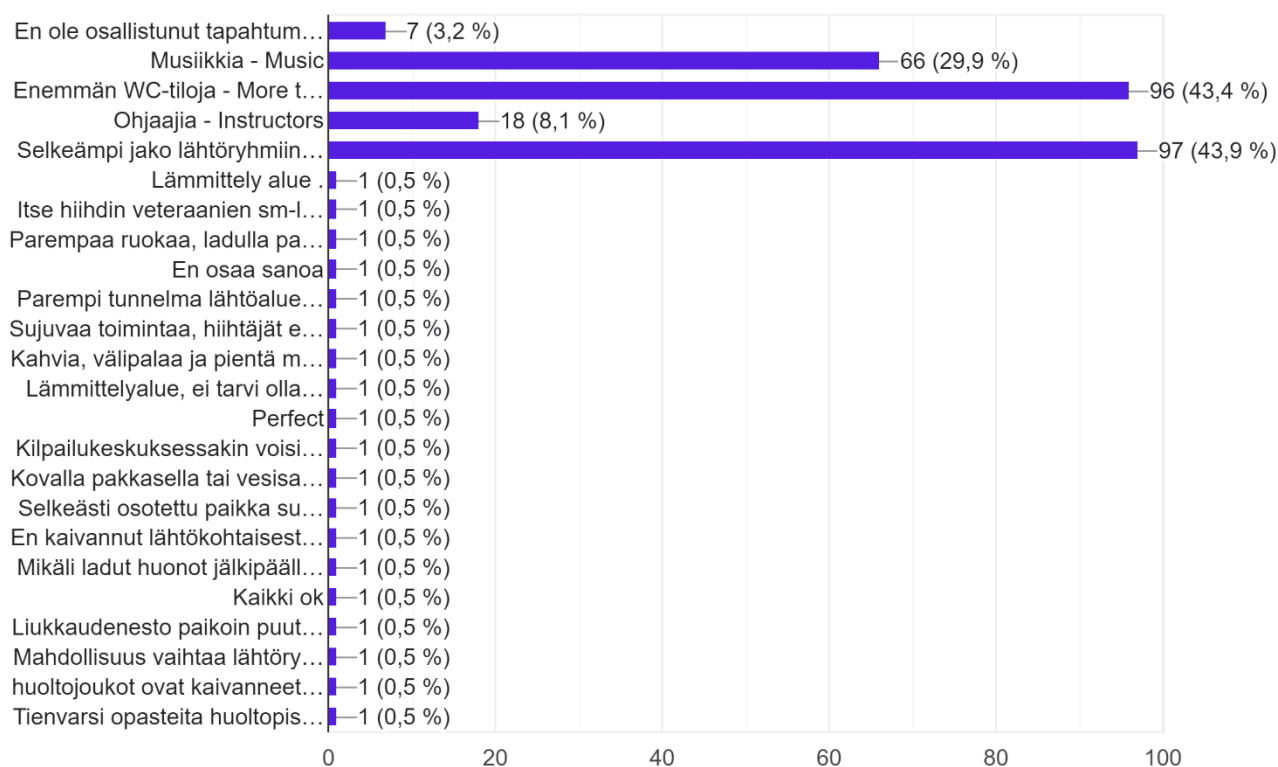
”Odotusalueelle ei päästetä liian aikaisin häntäpäähän lähtijöitä tukkimaan kulkua”

Yksi vastaajista piti tärkeänä painottaa oikeaa aikaa odotusalueelle siirtymiselle ja toinen piti epäselvänä koska minkäkin lähtöryhmän oli tarkoitus siirtyä alueelle. Osa vastaajista ei luultavasti aivan ymmärtänyt, mitä kysymyksellä haettiin takaa, vaikka kysymyksen tueksi olimme liittäneet havainnoivan kuvan. Katsoimme järkeväksi käsitellä näitä kommentteja tarkemmin aiheisiin paremmin sopivissa kysymyksissä.

Kuudes kysymys (Kuva 10) käsitteli odotusaluetta ja siellä toimimista. Odotusalueen tarkoituksena on kerätä eri lähtöryhmien kilpailijat yhteen ennen lähtöalueelle siirtymistä. Vuonna 2023 alueella sijaitsevat muutamat WC:t. Odotusalueella toimiminen ja lähtöön siirtyminen nousivat 2023 keväällä kerätyssä palautteessa vahvasti esille, joten toivoimme kilpailijoilta aiheeseen kehitysideoita. Annetut vaihtoehdot kysymykseen, ”Mitä asioita kaipaavat stadionin ulkopuoliselta odotusalueelta?” olivat: en ole osallistunut tapahtumaan, musiikkia, enemmän WC-tiloja, ohjaajia, selkeämpi jako lähtöryhmiin ja avoin vastaus.

Mitä asioita kaipaavat stadionin ulkopuoliselta odotusalueelta - What things would you like to expect from the waiting area just outside the stadium?

221 vastausta

Kuva 10. Kysymys 6: Mitä asioita kaipaavat stadionin ulkopuoliselta odotusalueelta? n=221

Lähes puolet (43,4 %) kaipasi alueelle lisää WC-tiloja. Kohdan, ”selkeämpi jako lähtöryhmiin” valitsi 43,9 %. Vastanneista noin kolmasosa (29,9 %) toivoi musiikkia alueelle ja lähtöryhmiin ohjaajia toivoi 8,1 %. Kuten myös tämän kysymyksen kohdalla, osa oli vastannut avoimiin kysymyksiin tärkeitä, mutta kuitenkin aiheeseen liittymättömiä kommentteja. Käsittelemme nämä kommentit muissa osioissa. Alla osa avoimista vastauksista:

”Lämmittelyalue”

”Yhteinen lämmittely ennen lähtöä”

”Sujuvaa toimintaa, hiihtäjät eivät voi pukea päälleen liikaa ja seisoskellessa tulee kylmä”

”Kahvia, välipalaa ja pientä myyntiä”

”Kovalla pakkasella tai vesisateessa suojaa, kylmä tulee odotellessa”

”Selkeästi osoitettu paikka suksien testaukselle ja tila siihen viereen voitelulle”

”En kaivannut lähtökohtaisesti mitään lisää odotusalueelle”

”Kaikki ok”

”Mahdollisuus vaihtaa lähtöryhmää, kun haluaa saman seurueen henkilön kanssa hiihdellä samaa matkaa”

”Mahdollisuus jättää toppavaatteet stadionille, josta ne kuljetettaisiin Lahti-hallin varustesäilytykseen”

”Liukkaudenesto paikoin puutteellinen”

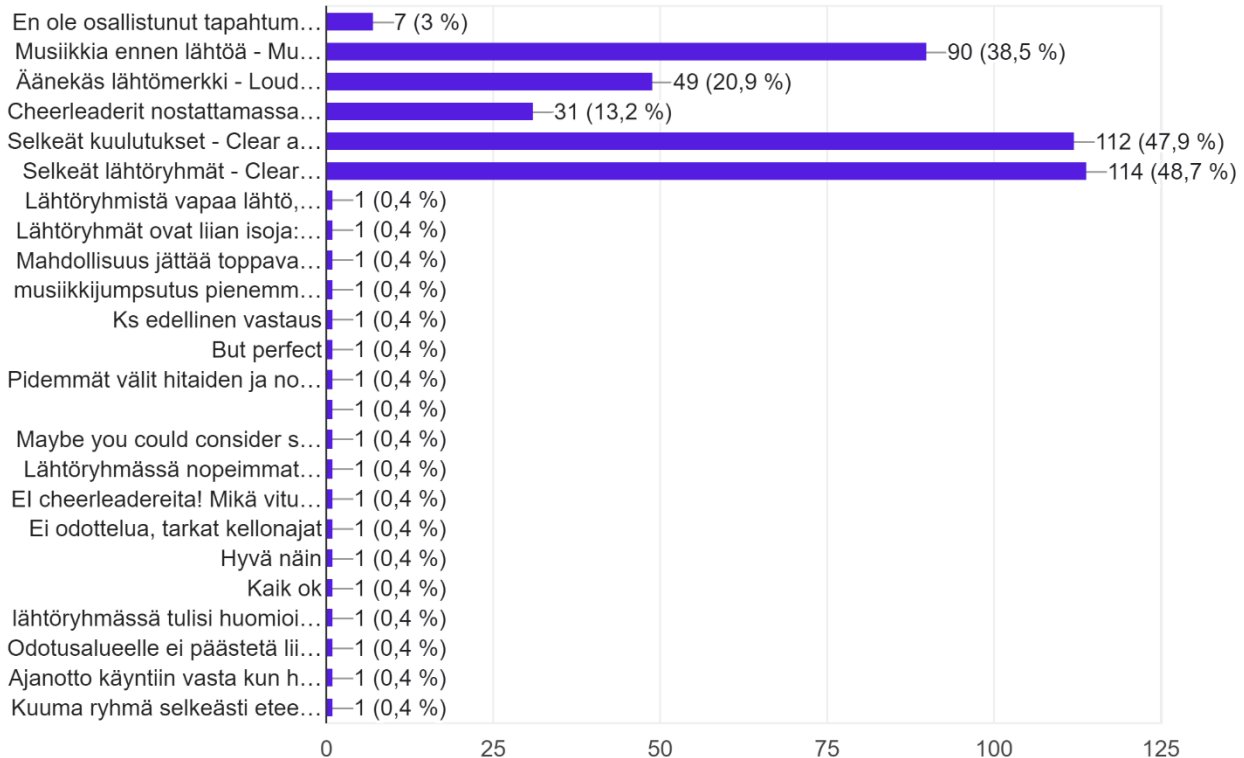
”Lämmittely vaatteille jättöpaikka lähtöalueelle, numeroitu pussi, joka viedään järjestäjän toimesta tai voi noutaa kyseisestä paikasta hiihdon jälkeen”

Vastauksista ilmenee selkeästi tarve useammille WC-tiloille. Myös selkeämmän lähtöryhmiin jaon tarve nousee esille kysymyksessä. Yksi vastaajista kaipasi suojaa, jottei odotellessa kylmettyisi kovan pakkasen tai sateen sattuessa. Ehdotettiin myös varusteiden jättöpaikkaa, johon kilpailija voisi halutessaan jättää vaatteita. Koska kyse on kehittämiskyselystä, erityisesti avoimet vastaukset ovat tärkeitä.

Kysymyksessä 7 (Kuva 11) tarkastelun kohteeksi otettiin lähtöalueella toimiminen ja tunnelma lähtöalueella. Kuten edellisessäkin kysymyksessä, aihe nousi esille vuoden 2023 palautekyselyssä (Liite 2). Palautteessa kommentoitiin erityisesti lähtöryhmiin järjestymistä ja yleisesti lähdössä toimimista. Vaihtoehdoiksi kysymykseen oli valmiiksi annettu: en ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana, musiikkia ennen lähtöä, äänekäs lähtömerkki, cheerleaderit nostattamassa tunnelmaa, selkeät kuulutukset, selkeät lähtöryhmät ja oma vastausteksti.

Toiveita lähtöalueella toimimiseen ja tunnelmaan ennen lähtöä - Wishes in operating in the starting area and atmosphere before start

234 vastausta

Kuva 11. Kysymys 7: Toiveita lähtöalueella toimimiseen ja tunnelmaan ennen lähtöä. n=234

Suuri osa vastaajista kaipasi selkeyttä niin kuulutuksiin (47,9 %), kuin lähtöryhmiinkin (48,7 %). Musiikkia ennen lähtöä toivoi 38,5 %. 20,9 % vastanneista piti äänekästä lähtömerkkiä tärkeänä. Finlandia-hiihdon lähdössä on monesti ollut cheerleadereita (ns. kisatytöt) nostattamassa tunnelmaa. 13,2 % piti cheerleadereiden läsnäoloa tärkeänä tekijänä. Osa kuitenkin oli vahvasti tätä vastaan.

Avoimiin vastauksiin saimme taas useita hyviä kommentteja lähtöön liittyen. Osa piti nykyistä tilannetta hyvänä, mutta kritiikkiäkin saimme. Alla otteita avoimista vastauksista:

”Lähtöryhmistä vapaa lähtö, aika alkaa juoksemaan, kun ylittää lähtölinjan”

”Lähtöryhmät ovat liian isoja: hitaat pyörivät jaloissa”

”Pidemmät välit hitaiden ja nopeiden ryhmien välille, esim. 20 km kärki hiihtää 32 km hännän kiinni ja kiukuttelee”

”Lähtöryhmässä tulisi huomioida siten, jotta nopeammat pääsisivät lähdön alkupäähän, edellisvuosien aikojen perusteella, eli lähtöryhmää jaoteltaisiin paremmin lähtöalueella.”

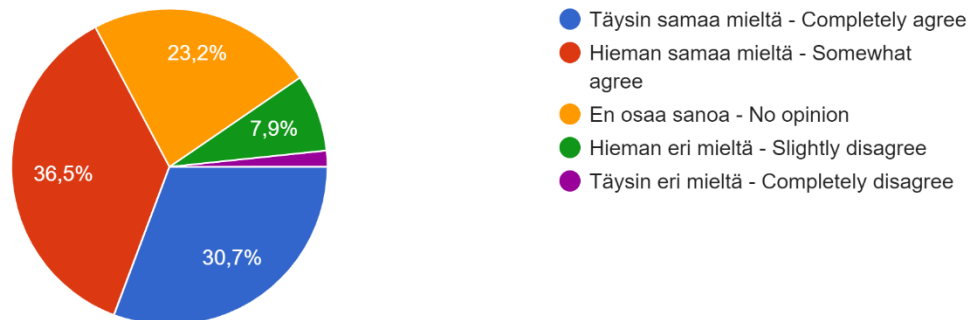
”Ajanotto käyntiin vasta kun hiihtäjä ylittää lähtöviivan = porrastettu lähtö, joka on käytössä monessa Euroopassa järjestettävässä maratonhiihdossa (esim. Marcialonga)”

”Kuuma ryhmä selkeästi eteen, ettei hitaammat pääse edelle alkumäkeen”

Kahdeksas kysymys (Kuva 12) käsitteli reittiä ja sitä, miten siitä saataisiin entistä lumivarmempi. Järjestävän organisaation keskuudessa on jo käyty keskusteluja pelto-osuuksien korvaamisesta vaihtoehtoisilla osuuksilla. Vaikka prosessi on jo osittain käynnissä, tapahtumajohtaja Levanen halusi kuulla myös kilpailijoiden mielipiteen aiheeseen.

Pitäisikö kilpailureitin avoimia pelto-osuuksia korvata vaihtoehtoisilla osuuksilla lumivarmuuden parantamiseksi - Should open field sections be replaced to improve snow situation for full length route?

241 vastausta

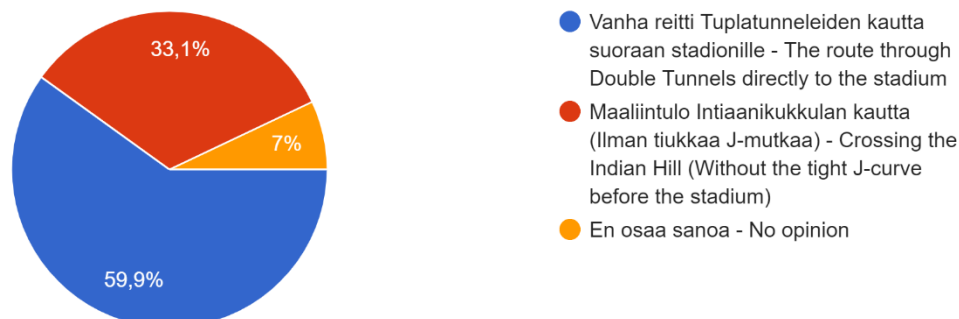
Kuva 12. Kysymys 8: Pitäisikö kilpailureitin avoimia pelto-osuuksia korvata vaihtoehtoisilla osuuksilla lumivarmuuden parantamiseksi? n=241

Suurin osa vastaajista (36,5 %) oli hieman samaa mieltä ja 30,7 % täysin samaa mieltä. Vastanneista 23,2 % ei osannut sanoa mielipidettään kysymykseen. 7,9 % oli asiasta hieman eri mieltä ja vain 1,7 % oli täysin eri mieltä. Kysymyksen vastaukset vahvistavat järjestäjien havaintoja ja tukevat muutosprosessia lumivarmuuden parantamiseksi.

Yhdeksännessä kysymyksessä (Kuva 13) tarkasteltiin kilpailun viimeisien satojen metrien reittiä. Vastaajien tehtävänä oli valita kahdesta reitistä elämyksellisempi. Vaihtoehtoina oli vanha reitti Tuplatunnelien läpi suoraan stadionille, reitti Intiaanikukkulan kautta stadionille (ilman tiukkaa J-mutkaa) tai en osaa sanoa. Vastaamisen tueksi olimme lisänneet havainnoivat kuvat reiteistä.

Valitse mielestäsi elämyksellisempi reitti maaliin - Choose more memorable route to the stadium in your opinion

242 vastausta

Kuva 13. Kysymys 9: Valitse mielestäsi elämyksellisempi reitti maaliin, n=242

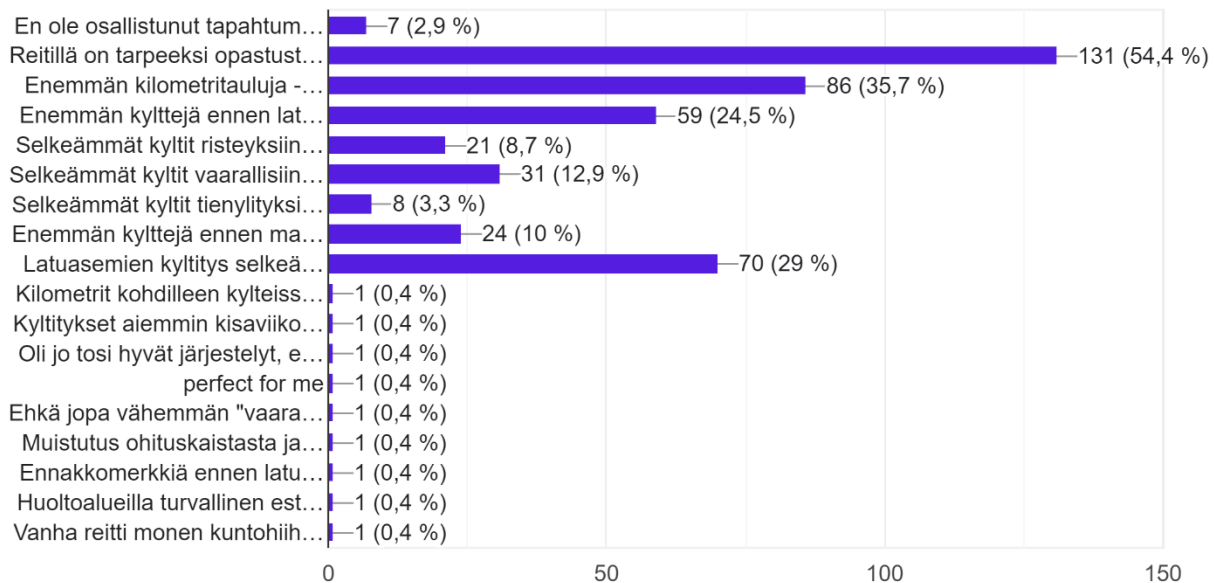
59,9 % piti vanhaa reittiä elämyksellisempänä ja 33,1 % vastasi Intiaanikukkulan kautta kiertävän reitin puolesta. 7 % ei osannut sanoa mielipidettään kysymykseen. Avoimissa vastauksissa osa jyrkästi vastustaa loppureitin muuttamista. Yksi vastaajista kiteyttää ajatuksensa näin:

”--Ehdotus J-mutkan reitistä loppuun tavallaan hyvä, mutta se menee aivan todella vaaralliseksi kun 1000 hiihtäjää jarruttelee lumet pois, joten jättäisin käyttämättä—”

Kysymys numero 10 (Kuva 14) käsitteli kilpailureitin varrella olevaa opastusta. Opastus ja opaskyltlien asettelu ja -koko ovat hyvin tärkeä elementti tapahtumissa. Ne ovat olennainen osa tapahtuman sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta. Kun puhutaan massahiihtokilpailusta tai reititetystä kilpailusta yleensäkin, opasteita tarvitaan monenlaisiin erilaisiin kohtiin. Ei riitä, että reitin varrella on kylttejä osoittamassa hiihdettyä matkaa, vaan kylttejä tarvitaan myös kriittisiin paikkoihin kuten tienylityksiin, vaarallisiin laskuihin ja risteyksiin. Reitien varrella oleville latuasemille tarvitaan myös omat kyltinsä, jotta katsojat ja huolto löytävät tiensä perille. Halusimme selvittää vastaajien mielipiteitä ja toiveita aiheeseen liittyen. Vaihtoehtoina kysymyksessä olivat: en ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana, reitillä on tarpeeksi opastusta, enemmän kilometritauluja, enemmän kylttejä ennen latuasemia, selkeämmät kyltit risteyksiin, selkeämmät kyltit vaarallisiin laskuihin ja mutkiin, selkeämmät kyltit tienylityksiin, enemmän kylttejä ennen maaliintuloa, latuasemien kyltitys selkeämmäksi (esim. vesi, urheilujuoma, suolakurkku).

Opastus reitillä - Guidance on the route

241 vastausta

Kuva 14. Kysymys 10: Opastus reitillä, n=241

Yli puolet (54,4 %) piti tämänhetkistä kyltityksen määrää riittävänä. Parannuksiakin toivottiin. 35,7 % vastanneista kaipasi lisää kilometritauluja, 29 % kaipasi selkeämpää ohjeistusta latuasemilla, 24,5 % toivoi enemmän kylttejä ennen latuasemia ja 12,9 % toivoi selkeämpiä kylttejä vaarallisiin laskuihin ja mutkiin. Maaliintuloa edeltävään kyltitykseen kaipasi parannuksia 10 % vastanneista ja selkeyttä risteysten merkkäamiseen 8,7 %. Miehitetyt tienylitykset koettiin toimiviksi, sillä vain 3,3 % toivoi selkeämpiä kyltityksiä tienylityksiin. Kun kysymyksiä tarkastellaan, voidaan todeta, että ohjeistus reitillä koetaan onnistuneeksi. Noin kolmasosa kilpailijoista kuitenkin toivoo latujen varteen enemmän kilometritauluja. Myös latuasemilla- ja ennen latuasemia olevaan kyltitykseen koettiin parannuksien olevan aiheellisia. Alla muutamia vapaita vastauksia latuasemiin liittyen:

”Ennakkomerkkiä ennen latuasemia lisää ja latuaseman alkuun merkki matkasta seuraavalle latuasemalle.”

”Huoltoalueilla turvallinen esteetön ohitus mahdollisuus niille, jotka eivät pysähdy! Tarjoilupöydät tilan niin salliessa aseteltuna siten että molemmilta puolilla latua on mahdollisuus saada tarjottavia. Ko. huomioida erityisesti ensimmäisillä 3–4 huoltopisteellä. Isot selkeät merkinnät. Kyltit ennen huoltoa siitä mitä huollosta löytyy mistäkin pöydistä—”

Toisen osion viimeinen eli 11 kysymys käsitteli maalialueen tunnelmaa ja miten sitä saataisiin elävöitettyä. Tähän kysymykseen vastaaminen tapahtui vapaalla sanalla eli vastausvaihtoehtoja ei ollut valmiiksi annettuina. Kysymykseen vastauksia saimme 86. Saimme paljon hyviä ehdotuksia ja kommentteja aiheeseen liittyen. Suurimpana yksittäisenä elementtinä vastaajat nostivat esille musiikin tärkeyden. Musiikki nousi esille myös lähtöön liittyvissä kysymyksissä. Musiikkia toivottiin enemmän ja sen toivottiin soivan kovemmalla volyymillä. Stadionilla sijaitsevalta screeniltä toivottiin näytettävän esimerkiksi maaliin saapuvan kilpailijan kuvaa ja historioita edeltävistä kilpailuista.

Myös kuuluttajan asemaa pidettiin tärkeänä. Tapahtumaviikonloppuna kuuluttajan tehtävä on varmasti raskas, mutta kuulutusten tasoa voitaisiin pitää yllä vaikkapa useampia kuuluttajia käyttäen. Monelle oman nimensä maininta loppusuoralla tuo hyvän mielen ja voimaa viimeisiin työntöihin. Eräs kommentoija kiteytti aiheen hyvin; ”Pitäkää sama taso ensimmäiselle ja viimeiselle maaliintulijalle”. Useat mainitsivat myös valokuvaajan, joka ottaisi kuvia maaliin saapuneista.

Vastaajat antoivat myös ideoita yleisömäärän nostamiseen ja siihen, miten jo maaliin saapuneet kilpailijat saataisiin jäämään alueelle kannustamaan kanssakilpailijoitaan. Useat ehdottivat erilaisten myyntipisteiden ja lämmitettyjen telttojen sijoittamista maalialueelle. Tämä lisäisi myös yleisön viihtymistä alueella. Erilaisia ohjelmanumeroja ja katsojia osallistavia kuulutuksia toivottiin.

Kokosimme vastauksia aihepiireittäin ja alla koonti niistä:

Tunnelma ja viihde

”Mielestäni maaliintulon fiilis oli hyvä ajassa noin 4:30. Musiikilla, energisellä juonnolla, tarjoiluilla tai ostosmahdollisuuksilla ja miksei vaikka historiavideoilla tms. jättiskriiniltä voisi tuoda fiilistä loppuun asti.”

”Musiikkia, kahvia, videolta hiihtoa, jotain ruokaa”

”Hyvää ja vauhdikasta musaa, kivat spiikit välillä.”

”Kuuluttaja on avain asemassa tunnelman luojana, hiljaisena hetkenä reipasta musiikkia väliin.”

”Musiikkia ja useampi kuuluttaja, jotta kaikki tulisi huomioitua”

”Musiikkia ja hyvä selostus”

”Musiikkia, ei rappia”

”Hyvä DJ ja kuuluttaja”

"Katsojille selkeät opastukset ja reitit maalisuoralle / hiihdon loppumatkalle"

"Investoikaa ammattiselostajaan? Selostaja voisi osallistaa katsomoa ja miksei hiihtäjiäkin tunnelman luomiseksi"

"Katsojat ja musiikki tuo tunnelmaa, että jos vaan saadaan katsojia paikalle niin se riittää"

"Hyvä kuulutus ja kilpailijoiden haastatteluja maaliin tulon jälkeen"

"Musiikkia, Lahden sakkia rohkaista (sponssata) joku sata kannustamaan"

"Lämmintä mehua ja musiikkia"

"Valokuvaaja ottamaan kuvia maaliintulosta"

"Valokuvaus selkeämmin maaliin tulleille"

Ruoka ja juoma

"Maalissa pitäisi olla yhteistyökumppaneiden telttoja ja katsojilla huomattavasti helpompi pääsy maalialueelle ja kentälle. Eipä sinne kylmään kukaan hiihtäjä jää odottelemaan"

"Myyntipisteistä siis expo lähelle maalia... makkaraa, kahvia, yms."

"Suurhallilla oleva bag drop ja ruokailu on tosi kaukana. Ehkä joku lämpölamppu-putelta stadionin keskelle, jossa lämmintä juomaa tarjolla?"

"Olut tarjoilu maalissa"

"Lämmitetty telta-alue keskelle kentälle. Tällöin urheilijat jäisivät maalialueelle, jolloin tunnelma olisi parempi"

"Huoltajille kunnon kahvila ja ravintola lähellä lähtö/maalialuetta, liveseuranta- taulua (suunnistusmalli), livevideota, musiikkia"

"Jaetaan ilmaista olutta ja rommitoteja maaliin tulleille, jotta pysyvät alueella pitkään ja innostuvat kannustamiseen."

Yleisön houkuttelevuus ja osallistaminen

"Palkintojen jako maalialueen lähelle säävarauksella"

”Sellaista ohjelmaa stadionille, että yleisö jää seuraamaan muidenkin maaliintulosta kuin pelkän kärkiryhmän”

”Katsojille tarjolle kannustusläpsyttimiä tms.”

”Lapsille oheistapahtuma, hiihto cross, sprintti, TV-kilpailu, joka alkaisi vasta pääryhmän saavuttua maaliin.”

”Palkintojenjako vasta kun kaikki ovat tulleet maaliin”

”Hyvä kysymys, onneksi oli monta hyvää ystävää vastassa maalissa muuten olisi ollut pelkästään järjestäjän edustajia.”

Muut palautteet

”Kaikki ok”

”Hyvä juuri näin”

”Tämä oli erittäin hyvä järjestely, ennen lähtöä, lähdön jälkeen, kilpailun jälkeen, maaliin saapuessa. Paljon parempi kuin Vasaloppet ja Marcialonga”

”Kun on 50 km hiihtänyt lujempaa, kuin jaksaa, eipä sitä bileitä maalissa kaipaa, vaan huoltoa.”

”Olkaa aitoja ja ylpeitä perusasioista. Antakaa sen näkyä kaikessa mitä teette.”

Vaikka kyselyn tarkoituksena on kerätä uusia kehitysideoita ja niiden avulla kehittää tapahtumaa entisestään, on hyvä kuitenkin muistaa monen olevan tyytyväisiä jo nykytilanteeseenkin.

6.3 Tulokset osioon 3: Kilpailukeskus ja oheistoiminta

Kyselyn kolmannessa osuudessa halusimme löytää ideoita kilpailukeskuksen- ja tapahtumatorin toiminnan kehittämiseen. Lisäksi kysyimme vastaajien mielipiteitä mahdollisten oheistapahtumien järjestämisestä. Kilpailukeskuksessa sijaitsee muun muassa kisakanslia, info, suksiparkki, varustesäilytys sekä ruokala. Lisäksi kilpailukeskuksessa ja tapahtumatorilla useat näytteilleasettajat ja sponsorit esittelevät tuotteitaan. Vaikka kilpailukeskuksella ei ole varsinaista yhteyttä itse kilpailutilanteeseen, siellä toimimisen sujuvuus vaikuttaa kävijän kokemukseen koko tapahtumasta. Kaikki

oleellinen informaatio ja kilpailijoille jaettavat tuotteet löytyvät kilpailukeskuksesta. Finlandia-hiihdon kilpailukeskus sijaitsi vuonna 2023 Lahden Messukeskuksessa.

Osion ensimmäisessä ja koko kyselyn kahdennessatoista kysymyksessä selvitimme, miten saisimme luotua kilpailukeskukseen ”suuren urheilujuhlan tuntua”. Omien kokemustemme perusteella kilpailukeskuksen tunnelmassa on paljon parannettavaa. Vuonna 2023 palkintojenjako tapahtui ruokailutilassa ja tunnelmaa siellä voidaan kuvailla ”haudan vakavaksi”. Halusimmekin selvittää, mitä ideoita tapahtumaan osallistuneilla on tunnelman nostamiseksi. Tähänkin kysymykseen vastattiin vapaalla sanalla. Saimme kysymykseen yhteensä 89 vastausta ja kokosimme osan niistä aiheittain:

Musiikki ja viihde:

”Musiikkia, livebändi, enemmän yhteistyökumppaneiden pisteitä, makkaraa kahvia yms. Nyt monessa eri tilassa isossa hallissa, joten vähän sokkeloista”

”Musiikkia ja markkinameininkiä myös ulkona. Nuotioita ja glühweinia.”

”Karnevaalimeininkiä, latuasemille esim. jokin bändi soittamaan ja vapaaehtoisillekin viihdykettä.”

”Red Bull-kärry ja musa oli jo aika hyvä!”

”Tanssit maalissa”

”Maskotti, musiikki, venyttelyalueet tms.”

”Erilaiset soittimet/ soittopelit, DJ, tunnelmaa luova kuuluttaja”

”Hyvällä musiikilla (mahdollisesti joku live-esiintyjä) ja anniskelualueella”

”Musiikkia, enemmän messumyyjiä, mahdollisuus ostaa kuumia juomia (myös alkoholi) hiihdon jälkeen”

”Yhteistyötä eri hiihtoihmisten ja yritysten kanssa, live musiikkia nostattamaan tunnelmaa.”

Oheisohjelma ja mainonta:

”Seuranta näyttörudulla matkan varrelta”

”Perinteisiä suomalaisia ohjelmanumeroita”

"Kuulutukset koko alueelle (ellei jo ollut), liputettu/nauhoitettu kävelyväylä "walk of fame", jätkänkynttilöitä tms."

"Mainontaa näkyvämmiin edeltävälle viikolle, että tapahtuma on viikonvaihteessa"

"Expo-alue, ruokapisteet, palkintojenjako"

"No enemmän kansaa sinne pitäisi saada, mutta Suomi on pieni maa."

"Enemmän oheistoimintaa alueelle ja näkyville kaupungille, esim. torille"

"Runsaasti liikuntaan liittyvää tuote-esittelyitä, (+suomalaisia)"

"Enemmän kokuja"

Osallistujamäärä:

"Yleisö luo yleensä tunnelman ja isot nimet houkuttelevat yleisöä."

"Joku tunnettu urheilija voisi olla vetonaulana ja jotakin ohjelmaa hänen kanssaan"

"Sponsoreita ja yleisökauppoja, jolloin ulkopuolisetkin olisi alueen tuntumassa. Idea tuli Ironman kisasta"

"Tarvitsee jotain muutakin vetonaulaa: ammattiselostaja, joku esiintyjä, maajoukkuehiihtäjiä mukana tapahtumassa, oheisohjelmaa ja palveluita katsojille."

"Lähtöön ja maaliin lisää porukkaa. Ottakaa mallia Ironman-kisoista"

"Kilpailu osaksi pitkien matkojen world cupia"

"Enemmän osallistujia, vrt. Vasaloppet"

"Koittakaa saada enemmän hiihtäjiä. Kyllä oli Katumalla tunnelmaa, kun oli yli 13000 hiihtäjää."

Infrastrukturi ja tilat:

"Paremmat suksiparkit sisälle ja ulos. Lämmittelymahdollisuuden järjestäminen ennen hiihtoa. Selkeät kuulutukset ja kevytmielistä välispiikkiä heittävä supliikkihenkilö mikin varteen."

"Parkkipaikat mahdollisimman lähelle / non-stop bussikuljetus niiltä alueelle. Lähtö saisi olla myöhemmin (klo 11) jolloin muualta saapuvat ehtisivät paremmin paikalle ja voisivat alueella hetken pyörähtääkin ja mukaan lähtisi helpommin perhettä/kavereita katsojiksi."

"Oheisohjelmaa ja katsojia sekä stadionille että maastoon"

"Itselle tunnelmaa luo se, että paikalla on urheilukauppoja tarjouksineen, kismakkaraa ja tuttuja. Omat toiveeni ei kylläkään tuo suurta massaa hurraamaan kilpailijoille..."

"Kaupungille enemmän tietoa, rekvisiittaa kilpailusta"

Yleistä palautetta:

"Mielestäni tunnelma oli jo oikein hyvä!"

"Kyllä se luo suuri ihmisjoukko itsessään ja kuuluttaja, kun kuuluttaa kilpailunumeron ja nimen"

"Mielestäni ihan hyvä näin."

"Nykyinen kuuluttaja hyvä."

"Mielestäni on tunnelmaa riittävästi."

"Hyvin on toiminut aiemmin."

"Mielestäni sitä on jo nyt. "

"Sen voi säästää Salpausselän kisoihin ja siinä yhteydessä voisi olla seuraavassa kohdassa mainittu urheilumessut"

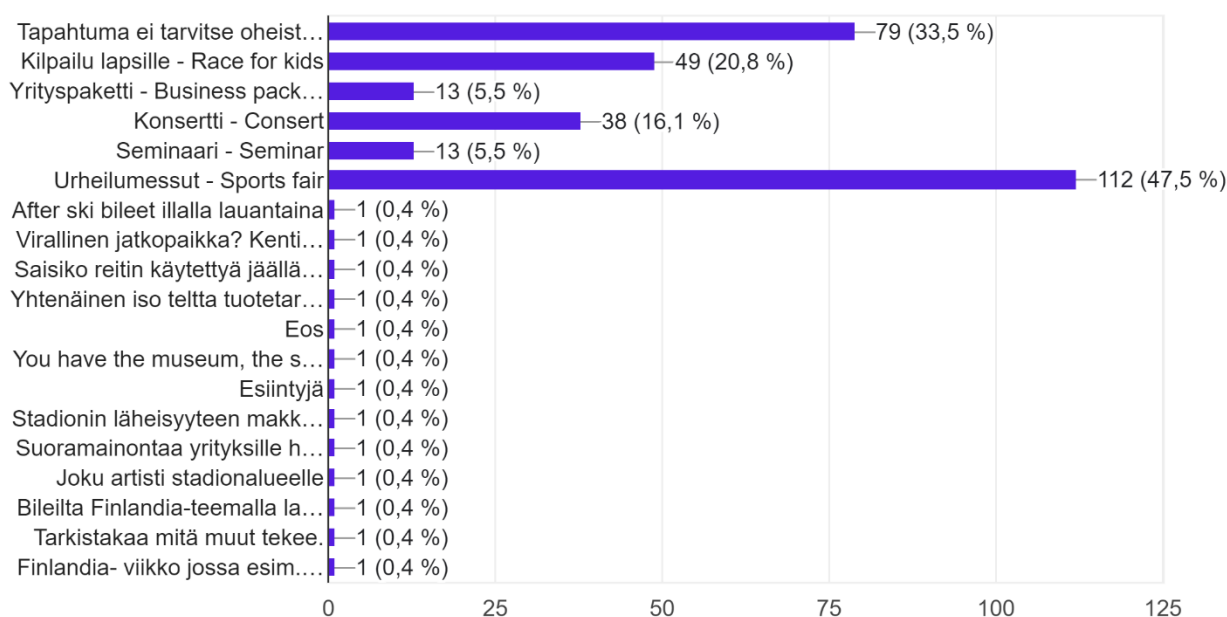
"Hyvin on toiminut aiemmin."

Kuten jo useampaan muuhunkin kysymykseen, vastauksissa nousee esille musiikin vaikutus yleiseen tunnelmaan. Musiikin lisäksi vastaajat mainitsivat kojujen ja ruokapaikkojen lisäämisen. Myös lisää ohjelmaa toivottiin. Useat mainitsivat myös yleisö- ja kilpailijamäärän luovan tunnelmaa itseltään. Yleisömäärän nostamiseen vastaajat lisäisivät markkinointia lähialueilla, jolloin paikalliset voisivat kiinnostua tapahtumasta aktiivisemmin. Ehdotettiin myös tunnetun urheilijan toimimista niin sanottuna mainoskasvona, jota massat saapuisivat katsomaan. Vastaajat kehottivat myös tutustumaan muihin kilpailuihin.

Kysymyksen numero 13 (Kuva 15) tehtävänä oli selvittää, millaisista oheistapahtumista vastaajat olisivat kiinnostuneita. Oheistapahtumat voisivat onnistuessaan lisätä Finlandian yleisömäärää ja samalla lisätä kilpailun näkyvyyttä. Vaihtoehtoina kysymykseen oli annettu: tapahtuma ei tarvitse oheistapahtumaa, kilpailu lapsille, yrityspaketti, konsertti, seminaari ja urheilumessut. Näiden lisäksi vastaajan oli mahdollisuus valita myös oma vastausteksti.

Jos Finlandia-viikonlopun aikana järjestettäisiin oheistapahtuma, millainen se olisi - If a side event were organized during the Finlandia weekend, what would it be like?

236 vastausta

Kuva 15. Kysymys 13: Jos Finlandia-viikonlopun aikana järjestettäisiin oheistapahtuma, millainen se olisi? n=236

Lähes puolet vastaajista (47,5 %) piti urheilumessuja mieluisimpana oheistapahtumana. Huomioitavaa vastauksissa oli se, että yli kolmasosa (33,5 %) ei kokenut Finlandia-hiihdon tarvitsevan oheistapahtumaa kilpailuviikonlopulle. Kolmanneksi suosituin vaihtoehto oli kilpailu lapsille, jonka valitsi 20,8 % vastanneista. Konserttia hyvänä ideana piti 16,1 %. Kohdat seminaari ja yrityspaketti saivat molemmat kannatusta 13 vastaajalta (molemmissa 5,5 %). Avoimissa vastauksissa esiin nousi idea virallisista jatkoista ja yhteistyöstä jonkin paikallisen yökerhon/baarin kanssa. Alla koonti avoimista vastauksista:

”After ski bileet illalla lauantaina”

"Virallinen jatkopaikka? Kenties joku klubi/yökerho johon sisäänpääsy osallistumismaksulla?"

"Bileilta Finlandia-teemalla lauantaina jossain keskustan ravintolassa"

"Joku artisti stadionalueelle"

"Esiintyjä"

"Saisiko reitin käytettyä jäällä ja sataman ohitse? Voisi tulla tunnelmaa, kun menisi sinne, missä kansaa on muutenkin, ainakin hienolla säällä."

"Yhtenäinen iso telta tuotetarjoajille ravintolatoimintoineen ja musiikiesiintyjä. Hiihtäjien ruokailun järjestelyt riittävän tilavissa tiloissa."

"Teillä on museo, stadion ja jääkiekkoareena..."

"Stadionin läheisyyteen makkarakojuja tms. palveluita katsojia varten. Paras kannustus -palkinto?"

"Suoramainontaa yrityksille henkilökunnan mukaan saamiseksi"

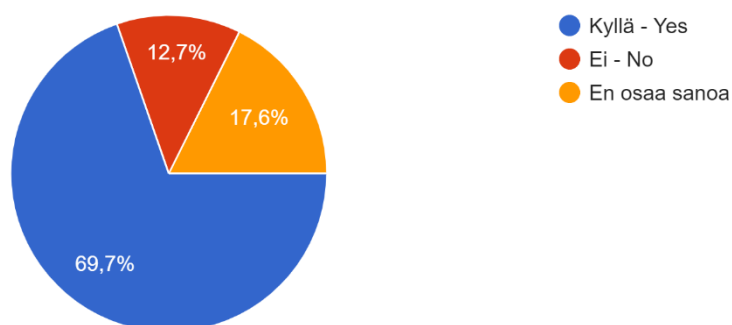
"Tarkistakaa mitä muut tekevät"

"Finlandia-viikko jossa esim. voidenkoulutusta, tankkausta jne."

Kysymyksessä 14 (Kuva 16) selvitimme vastaajien mielipiteitä, pitäisikö kilpailu livestreamata tai televisioida. Live-lähetys toisi kilpailulle näkyvyyttä ja antaisi mahdollisuuden seurata kilpailua niin kotisohvilta kuin esimerkiksi kilpailukeskuksestaakin käsin.

Pitäisikö kilpailu televisioida tai livestreamata - Do you think we should have TV production or livestream the competition?

244 vastausta

Kuva 16. Kysymys 14: Pitäisikö kilpailu televisioida tai livestreamata? n=244

Kysymykseen vastanneista 69,7 % piti live-lähetystä hyvänä ideana. 17,6 % ei osannut sanoa ja kieltävästi vastasi 12,7 %. Vastauksien perusteella ylivoimaisesti suurin osa toivoo kilpailun televisiotavan tai livestreamattavan.

Kysymyksessä 15, halusimme löytää ideoita, miten kilpailusta saataisiin kansainvälisesti kiinnostavampi. Tähänkin kysymykseen vastaaminen tapahtui avoimella vastaustekstillä. Saimme yhteensä 96 vastausta. Kansainvälisyys on tärkeä osa kilpailun näkyvyyttä ja kilpailijamäärän nousemisen lisäksi urheiluturismi tuo tuloja niin Suomen- kuin Lahdenkin talousalueelle. Kokosimme avoimia vastauksia aiheittain:

Osallistumisen hinta ja markkinointi:

"Hinnat kohtuulliseksi nyt liian kovat"

"Pudottamalla osallistumisen hintaa"

"Markkinoi hyvillä laduilla, jos sellaiset onnistutaan tekemään. Hinnoittelu, nyt-hän tapahtuma on todella kallis ja matkat ja majoitus päälle niin sillä rahalla tekee aika paljon muutakin vaihtoehtoja"

"Markkinoimalla"

"Julkisuutta"

Ski Classics:

"Ski Classics-osakisana olo?"

"Ski Classic tai Ski Classic Challenger-status."

Televisiointi ja mediahuomio:

"Televisiointi"

"Mainokset, some "

"TV"

"Somea kehiin, kuten muutkin tekevät. Esim: Marcialonga, Jizerska..."

"Televisiointi / striimaus"

Suomalaisuus ja kulttuuriteemat:

"Suomi teemaa"

"Pidetään tunnelma perinteisenä suomalaisena, tällaisen eksotiikan luulisi vetoavan ulkomaalaisiin paremmin kuin kansainvälisten suurtapahtumien matkiminen."

"Suomalainen urheilujuhla, viime talvena ihmettelin lähdön pelkkiä englanninkielisiä kuulutuksia."

"Oheisohjelmalla ja hyvällä järjestämisellä. Elämyksiä. Moottorikelkka-ajelua, poroja, Suomea näkyviin. "

"Olemalla mahdollisimman suomalainen tapahtuma"

"Huoltopisteille erilaisia Suomiteemoja, Tien ylitysten kohdilla tms. hitaissa kohdissa voisi olla jotain extraa, bändi soittamassa, kotieläimiä kaulakelloineen tms."

"LUMI!!!"

Lisäelämykset ja oheisohjelma:

"Stadionalueelle pitäisi saada niin sanottua karnevaalimeininki myös kilpailua seuraavalle yleisölle ja taustajoukoille, joiden seuraan kilpailijat liittyvät suorituksiensa jälkeen. Juomaa ruokaa ja livemusiikkia."

"Tuokaa eri maista osallistuvat kilpailijat paremmin esiin"

"Samoilla keinoilla kuin kotimaisillekin osallistujille. Mahdollisista puutteista ja ongelmista on kysyttävä kv. osallistujilta."

Kilpailun järjestelyt ja latujen kunto:

"Reitti mahd. mielenkiintoiseksi."

"Ladut sellaisia, mitä ajetaan koko talven."

"Keskusta/ satama mukaan, vaikkapa lähtö- ja maalialueeksi"

"Ennen kaikkea latujen laatu standardiksi. Ladut sellaisia, mitä ajetaan koko talven."

Palkinnot ja osallistumisen edut:

"Isommat rahapalkinnot---"

"Palkintorahat isommiksi"

"Palkinnoilla, elämyksellisyydellä, laadukkailla palveluilla"

Aikataulut ja kilpailutapahtumat:

"Ajankohta keväisempi. Pitää olla lumivarmat reitit ja yksi lenkki niin kuin nyt on ollut"

”Kaksipäiväisyys, jolloin 1.voi kokeilla varusteet kuntoon ja 2.kilpailla.”

Ulkomaiset osallistajat ja matkustus:

”Mainostus muissa kilpailuissa---”

”Majoituspaketteja tarjoamalla.”

”Rahalla kosiskelu esim. Ex urheilijoiden suuntaan pohjoismaista, jotka osallistumisellaan nostattaisivat näkyvyyttä. Toimittajille kutsuja tapahtumaan.”

”Englanninkielinen opastus, ohjaus ja taulut. Markkinointi ulkomaille.”

Yleiset kommentit ja ehdotukset:

”Enemmän englantia tapahtumaan”

”Pidempi reitti? Suomalaishenkiset tarjoilut, marcialongassa leipä+prosciutto, espresso ja mitähän muuta nyt olikaan.”

”Jokainen hiihtäjä kutsuu yritys tai muita tuttuja pohjoismaista mukaan. Yritys viesti 4 tai 5 hengen porukkahiihto perjantaille. Haasta kollegat mukaan.”

”Kategoriat Wasaloppet ajan perusteella”

”Yhteistyö Vasaloppetin kanssa esim. parempi lähtöpaikka, jos osallistuu Finlandiaan---”

”Lahti profiloituu urheilukaupungiksi ja tätä profiilia on hyvä vahvistaa läpi vuoden eri urheilutapahtumien avulla. Näiden tapahtumien markkinointia ja niputtamista yhteen tulisi harkita järjestäjätahojen ja kaupungin toimesta. Yhteistyöllä Lahden tunnettavuus kasvaa ja houkuttelee lisää kansainvälisiä kilpailijoita.”

Useat vastaajista mainitsivat osallistumismaksun olevan liian korkea. Vastauksissa esille nousi vahvasti myös Ski Classics Pro Tour- ja Ski Classics Challengers-sarjat. Markkinointi, TV ja some nousivat myös vahvasti esille vastauksissa. Useat pitivät tärkeänä tuoda suomalaista kulttuuria enemmän esille tapahtumassa. Latujen jatkuva kunnostus, standardi reitti ja sen mainostus saattaisi

vastaajien mukaan nostattaa tapahtuman kiinnostavuutta kansainvälisesti. Myös Lahden mainetta urheilukaupunkina ehdotettiin tuomaan enemmän esiin. Vastaaja ehdotti tekemään enemmän yhteistyötä Lahden kaupungin ja muiden lähialueen tapahtumien kanssa.

6.4 Tulokset osioon 4: Vapaa sana

Kyselyn 16 ja samalla viimeinen tuloksiin vaikuttava kysymys oli tarkoitettu vapaalle sanalle ja ideoinnille vieläkin paremman Finlandia-hiihdon luomiselle. Saimme yhteensä 113 vastausta ja vastaajat olivat aidosti tuoneet ideoitaan ja palautetta esille. Alla koonti vastauksista:

Osallistumismaksu

”Osallistumismaksu on noussut liian korkeaksi—”

”Hintakehitys on aivan järkyttävä.”

”Hinnat liian kovat”

”Hinta alkaa olemaan kipurajoilla harrastajatason kävijälle.”

”Osallistumismaksu on melko kallis. Suhteessa maksuun ei ole eroa verrattuna pienempiin tapahtumiin.”

”Early bird hinta tulisi pitää alhaalla—”

”Se on hieno tapahtuma, mutta kilpailukalenteri on aika täynnä---.”

”Liian kalliiksi on mennyt osallistumismaksut. En näillä hinnoilla aio osallistua.”

”Lumivarmuus / -olosuhteet ratkaisevat hyvin paljon, miten tapahtuma onnistuu. Kilpailukykyinen hinnoittelu on myös ratkaisevaa. Nyt tapahtui aika iso hinnankorotus”

”Osallistujia pitäisi saada lisää. Osallistumismaksuun voisi laittaa hintaporrasta vielä enemmän. Eli mitä aikaisemmin ilmoittaudut, sitä halvemmalla pääset.”

Lähtö

”Tunnelma hyvä, ehkä lähtöön siirtyminen ainut asia, joka kaipaisi parempaa opastusta.”

”Pidempi lähtöväli pidemmän ja lyhkäisempien matkojen välillä, koska loppumatka on tosi tukkoinen eikä ohitus mahdollisuutta aina ole.”

”Laittaisın lähdön stadionilta vasemman kautta ylös ja sieltä ensilumen kautta (oikea puoli) kohti Tapanilaa. Lähdön jälkeen hyvin aikaa laittaa kuntoon maaliin tulijoille”

”Selkeämpi jako lähtöryhmiin ja riittävästi väliä eri lähtöryhmien välillä”

”20 km hiihtävien lähdön selkeä myöhästyttäminen. Nyt 20 km kilpaa hiihtävät rynnivät edellä pidempää matkaa hiihtävien ohi ja huutelevat latua. Säännöt selviksi myös heille.”

”Pienemmät lähtöryhmät ja esimerkiksi selkeät karsinat lähtöön numeroiden perusteella. Reitti lähtee heti ylämäkeen, jossa on ruuhkaa ja ensimmäisissä laskuissa aina paljon läheltä piti tilanteita.”

”Kuntohiihtäjille enemmän mahdollisuuksia. Talvet muuttuneet vaihtelevammiksi, harjoittelu on kiinni keleistä. Tulisi luoda ilmapiiri, että hitaastikin voi edetä. Nyt aikataulu on tiukentunut sellaiseksi, että pitemmälle matkalle kuntoilija ei uskalla lähteä, koska ei ole varma ehtiikö maaliin tarjotussa ajassa. Ennen oli kuntoilijoita paljon mukana, ns. massahiihto, nyt voisi esim. pääkaupunkiseudulta nuoria ym. saada mukaan luomalla otollinen ilmapiiri.”

”Lähdön ensimmäinen mutka ja ylämäki aivan liian ahdas niin isolle ryhmälle iso riski rikkoa välineet ja itsensä. Lähdöt jaettava pienempiin ryhmiin.”

”Alkumatka saisi olla leveämpi, ei tulisi vaara tilanteita”

”Lähtöaika on hyvä pitää aamupäivällä, ettei ihan aamuun niin kauempaa ehtii ennen starttia tulemaan paikalle”

”Lähtöryhmien ajoitusta tulisi miettiä turvallisemmaksi eri matkojen välillä. Viime vuonna päämatkan kärkijoukko ohitteli loppumatkasta kymmeniä, ellei jopa satoja lyhyempien matkojen, noin puolta hitaammin eteneviä hiihtäjiä. Tämä voi aiheuttaa pahoja vaaratilanteita, etenkin loppulaskuun, kun laskussa auraavat ja hoippuvat puolelta toiselle samaan aikaan harrastelijat ja kilpailijat tulevat 60 km/h ohi tavoitellen mahdollisimman nopeaa linjaa.”

”Suurin ongelma omalla kohdallani oli, että joudun lähtemään viimeisessä lähtöryhmässä ja siitä huolimatta, että viime vuoden hiihdossa etenin käytännössä pk-lenkkivauhtia, niin selkää tuli vastaan loppuun saakka-- selkeä opastus huoltopisteille, että tiskien eteen ei jäädä majoilemaan ja juttelemaan—”

”Lähtöjärjestystä voisi miettiä uudelleen. Viime vuonna aiheutui monia kiperiä ja vaarallisia tilanteita kapeilla laduilla, kun nopeat lyhyemmän reitin hiihtävät ohittelivat meitä pidemmän reitin hiihtäjiä.”

”Täyden matkan hiihtäjille tahtoo loppupuolella olla lyhyemmän matkan sivakoi-
jat olla hieman tiellä. Sille asialle voisi, jos mahdollista puuttua esim. lähtöryh-
mille pidempiväli”

”Vapaa lähtöhetki (lähtöryhmittäin?) sitten kun hiihtäjä sen päättää. Esim. V.
2023 lähtö oli hyvä, eli ryhmä ei odota lähtölaukausta.”

Latuasemat ja kannustus

” --latuasemia ehkä pari lisää etenkin viimeiselle kolmannekselle, jolloin energi-
antarve on suurin ja hymy ja kroppa alkaa hyytymään”

”Ekalle kympille latuasema auki, kun nyt ei ollut vaikka ohi mentiinkin! ”

”Numerolappuihin etunimet ja kannustusryhmiä maastoon musiikin kanssa kan-
nustamaan ihmisiä etunimillä. Erityisesti mäkien päälle ja tylsiin paikkoihin. Kan-
nustuskylttejä, kysykääpä electrofilitä vihjeitä, niillä mm. Peili ladun varressa,
jossa lukee kannustusta---”

”Tosiaan vain niitä huoltopiste opastus kylttejä, tien varteen, jotta huoltojoukot
osaavat perille :)”

”Latuasemat lähemmäs toisiaan, Messilästä Heinisuolle turhan pitkä väli”

”Työtjärven latuasemaa kaipasin, edes jotakin pientä syötävää ja juotavaa. Sa-
maa kuulin muiltakin varttuneimmilta hiihtäjiltä.”

”Miten saada Downtown 65 tyypisiä Vuokatti hiihto, HCRD tai Vantaan Maraton
tyypisiä Kannustuspisteitä ladun varteen?”

”Juomapisteessä reaalisjotus/aika”

”Juottoasemia oli välillä liian harvassa”

”Lienee hankala toteuttaa, mutta kilpasarjalaisille voisi olla vaikeampi reitti ja
meille sunnuntaihiihtäjille vähän helpompi. Ehkä siten saataisiin kovia kansain-
välisiä hiihtäjiä mukaan ja toisaalta ehkä laskisi tavallisten hiihtäjien kynnystä
osallistua”

”Miten saataisiin kannustusta lisää reitin varrelle?! Siinä iso kysymys. Se tuo tunnelmaa ja sana hyvästä tapahtumasta leviää.”

Latu ja reitti

”Minua kiinnostaisi vielä pitempi matka, 75–95 km esim.”

”50 km lenkki”

”Hieno tapahtuma! Riittäisikö pidemmäksi matkaksi 50 km?”

”50 km kuninkuusmatka takaisin ohjelmaan. Helposti järjestettävissä, takasil-mukka vaan jää 50 osallistujilta pois. Hyvää on se, ettei vanhaa lentokenttä enää hiihdetä ristiin rastiin. Jarkko Latonummelle kiitokset, ladut olivat loistokunnossa Hollolassakin 2023.”

”Ladut yleensä huonot verrattuna muhin hiihtotapahtumiin.”

”Ensimmäiselle 5–10 km matkalle leveämpi latu ura, jotta ei tule sumaa. 3–4 latu uraa”

”Laskujen turvallisuuteen panostettava varsinkin luistavalla kelillä. Eläkeläisellä ei ole enää varaa osallistua, miten olisi eläkeläisalennus.”

”Hyvät ladut”

”Ladut voisi olla kestävämmät. -23 latu meni pilalle hyvin nopeasti ja hiihto oli kuin umpihangessa”

”Latuprofiilia voisi keventää, jos mahdollista”

”Reitit pitää olla siistittynä niin ettei tarvitse varoa naamaa lyömästä lumen roikottamiin puun oksiin ynnä muihin varpuihin.”

”Lyhyempien matkojen hiihtäjät, jotka hiihtävät vierekkäisillä laduilla seurustellen ovat vähän häiritseviä tavoitteelliselle pitkän matkan hiihtäjälle, kun vaikea ohittaa niitä hiihdon loppuvaiheessa. Selkeä jako mikä latu kuuluu millekin matkalle, jos loppumatka pitää olla yhteinen. Sen verran kuitenkin eri vauhdilla mennään.”

”Parempi lumetus risteyksiin. Hälvälän kankaalla hiirenkolojen ylityksissä suksen pohjat naarmuuntuivat.”

"Supersprinttimatka (100 m) ja lyhyempiä matkoja (muutama km)"

"Latuhuoltoon kiinnitettävä huomiota - ei riitä, että ajetaan ladut muutama viikko ennen tapahtumaa, pitäisi tehdä pohjia jo paljon aikaisemmin."

"2023 osa alamäistä oli jälkipään hiihtäjille vaarallisessa kunnossa (jäässä/ladut sotkettu yms.)"

"Itse en ole kokenut itse tapahtumaa mitenkään huonona, mutta useana vuonna latujen kunto toisen lähtöryhmän hiihtäjille on ollut paikoin reittiä keho."

"Kaikille matkoille omat reitit lukuun ottamatta viimeinen 2 km Salpausselän maastossa kyllä löytyy reittivaihtoehtoja"

"Peltoalueiden ladut pitäisi pohjustaa paremmin. Eli ajaa tamppareilla heti kun lunta alkaa sataa."

"Ladut pitää olla priima kunnossa. Toisaalta sää sanelee aika pitkälle tapahtuman fiiliksen."

"Latupartioita avaamaan kaikkia uria ennen osallistujia. Nykyisin usein vain yksi liukas ura ja loput enemmän tai vähemmän hitaita."

"Reitti on muutamana vuonna ollut huonossa kunnossa. Toki lumitilanteelle ei voi mitään. Ehdotus J mutkan reitistä loppuun tavallaan hyvä mutta se menee aivan todella vaaralliseksi kun 1000 hiihtäjää jarruttelee lumet pois, joten jättäisin käyttämättä--Reitillä varsinkin alussa tanakasti ruuhkaa ja lopussa taas lyhyemmän matkan hiihtäjiä ohiteltavana. Saunakapasiteetti pieni ja pukuhuoneet aivan tukossa, joten ei varsinainen elämys enää hiihdon päälle. Tapahtuma on perus- hyvä mutta tällä kokonaisuudella liian kallis tällä hetkellä."

"Pelto pätkien pois jättäminen oli todella hyvä ratkaisu. Latu paremmassa kunnossa ja mielekkäämpi."

"Kohti maalia tullessa heti Tapanilan huoltoapaikan alas vasempaan kääntyvä lasku on liian vaarallinen, sille vaihtoehto. Muut vaaralliset laskut, mitä voisi miettiä, on Messilän jälkeen alas vasempaan jyrkkä sekä Messilän pellolle lasku. Paljon hiihtäjiä, kun väsyneet "normihiihtäjät" saapuvat, ovat ladut aurattu jo pois, mikä tekee laskemisesta todella vaarallista. Viime vuodesta oppineena, Pampinkaivon ja Heinsuon väli liian pitkä ilman huoltoapaikkaa."

"Ei intiaanikukkulan nousua loppuun... "

"32 Finlandia hiihtoa hiihtäneenä ja muitakin hiihtoja (Tarto, Pogosta, Pirkka, Huovinretki yms.) takana, niin voin sanoa, että tärkein on latujen kesto ja latu-urien määrä. Kyllä se on nähty, kun ladut ovat olleet kuin perunapeltoa, niin ihmiset manaavat, että eivät enää tule Finlandia-hiihtoon—"

"Monessa asiassa "paluu vanhaan". Ennen kaikkea latujen polkeminen/valmistaminen tehtävä aikaisemmin. Nykyisin kestää tosi huonosti."

Markkinointi

"Kiitos tapahtumasta, ensi vuonna nähdään taas! Ennen kisaviikonloppua voisi esim. somessa olla aktiivisemmin hehkutusta ja fiilistelyä, myös sisältöä kuinka reittiä suunnitellaan ja valmistetaan. Koen, että ihmiset haluavat päästä mukaan tapahtumiin ja "backstagelle". Harrastelijoille voisi tuoda enemmän esiin oikeiden välineiden ja huollon merkitystä, tankkausvinkkejä ja ylipäätään vinkkejä siitä, kuinka reitti kannattaisi hiihtää suhteutettuna hiihdettyihin kilometreihin ja kuntoon."

"v 2023 oli juhla-Finlandia hiihto ja Ylen "urheiluruutu" ei millään lailla huomionut, ala-arvoista. ---Jos Finlandia-järjestelijät eivät antaneet Ylelle palautetta on edunvalvonta 0"

"Tarrat takaisin---

Suksitarrat takaisin

Yleinen toiminta tapahtumassa

"Hiihtoneuvoksille oma parkki, johon saa ajaa, vaikka tulisi viime tipassa. Viimekerralla ei toiminut"

"Ennakkoon oli vaikea löytää tarvittavaa tietoa. Saapumisvaihtoehdot, tavaroiden säilytys, vaatteiden vaihto, vessat, lähtöalue ja -ajat tärkeimpinä. Näistä voisi vaikka tehdä Youtube videon (nopeutettuna läpikäynti)."

"Ehkäpä enemmän WC- ja pukuhuonetiloja---

"Järjestäjien asiakaspalvelun asenne pitäisi muuttaa nykyaikaiseksi ja positiiviseksi—"

”Kannustakaa osallistujia osallistumaan kahtena päivänä: toisena päivänä hiihtämään ja toisena katsojaksi?”

”Mielestäni naisten pukuhuone vähintään pitäisi löytyä helposti päärakennuksesta. Mielellään myös suihku ja sauna.”

”Neuvos-arvo. Sillä tavoitetunnuksella kannustetaan taas seuraavaan kertaan osallistumaan.”

”--koittakaa nyt ainakin parantaa sitä ruokailua yhtään ruuaksi mainittavaksi! Kaikki muu plussaa, jos oikeasti haluatte kehittää tapahtumaa - eikä pelkkää rahastusta!”

”Jos halutaan kansainvälisesti kehittää tapahtumaan niin kannattaa alkaa suunnittelemaan niin että Finlandia-hiihto olisi Kouvola-Lahti ja maali Jokimaan Ravikeskuksessa (maakunta uraa pitkin, joka on jo valmis hiihtolatu-ura). Loppuisi lähtöruuhkat koviin nousuihin eikä olisi liian rankka normi kuntoilijalle. Jokainen kunta huolehtisi oman kunnan osuudesta ladun lumetuksesta sekä latuasemista. Moottoritien ali pääsee alikulusta, jonka voi sulkea kisapäiväksi. ”

”Ilmoittautuminen on tehty todella hankalaksi--Urheiluseuran ilmoittaminen puuttuu kokonaan. Vanhat rekisteröinnit ovat kadonneet kokonaan. En pystynyt sitä lisäämään.”

”Olisi hyvä olla yhteistyössä jääkiekon liigan kanssa ja sopia että Pelicansilla ei ole kotiottelua Finlandia päivänä. Joskus oli ja pysäköinti piti olla ohi kolmelta. Silloin hiihdettiin 50 km. Siinä on hyvä pysäköintipaikka ja vielä sopiva matka kisapaikalle. Mitään muita tapahtumiakaan ei samaan aikaan—”

”Mielestäni ei tarvita lisää sirkushuveja tai vaikkapa kovamuovisia mukeja, mitkä lentävät roskeen monilta hiihtäjiltä kisan jälkeen. Varsinkaan, kun tällaisilla asioilla perustellaan jo ennestään kovien osanottomaksujen korotuksia.”

Yleinen palaute

”Hyvä että olette reagoineet rakentavaan kritiikkiin.”

”Kiitos ystävällisestä ilmapiiristä”

”Kilpailu on hienosti järjestetty ja rakastan sitä! Reitti on erittäin haastava. Lähtöjä voisi olla enemmän, jotta lähdöissä ei olisi niin paljon kaatumisia ja sähköläystä. Vauhtikarkit olivat PARASTA ja kannustus ihanaa! Kuuluttaja oli symppis

ja omi hienoa tulla kuulutetuksi maaliin. Itselläni edellinen kerta Finlandia hiihdossa oli vuonna 2015 ja silloin sauna oli kilpailukeskuksessa ja se oli mielestäni mukavampaa käydä siinä saunomassa (saunan mahdollistaminen on toki aina plussaa), sillä siitä pääsi nopeasti lähtemään ja parkkipaikkoja oli hyvin. Myös ulkopaikkakuntalaisille saunan sijainti on varmasti helpompi, jos se sijaitsee kiseskuksessa 😊”

”Hieno tapahtuma jo nyt!”

”Tapahtuma oli oikein onnistunut. En keksi juurikaan mitään mitä olisi pitänyt tehdä toisin”

”Tapahtuma on aina ollut hyvin järjestetty ja kaikki toimii. Kiitos!”

”Iloista mieltä kaikille”

”Kiva tapahtuma oli ensikertalaiselle!”

”MUKANA OLLAAN!”

”toivotaan lumirikasta alkutalvea!”

”Tapahtuman suosion säilyttämiselle tärkeää olisi että

- matalan kynnyksen osallistumismahdollisuus säilyisi (lyhyet matkat - omat hinta portaat) että perusasiat hiihtotapahtumalle on kunnossa (osallistuja saa rahalleen vastinetta):

- Riittävästi turvallisia ohitus mahdollisuuksia ensimmäisille 20–25 km:lle

- Hyvät latupohjat, etenkin aurattavat laskut ja kohdat joihin luonnon lunta tulee maahan vähän (ei suksivaurioita)

- Kannustusta ladun varrelle, varsinkin viimeisille 10 km:lle

- Riittävän määrän esihiihtäjiä käyttö reitillä, mikäli tiedossa että olosuhde voi olennaisesti muuttua, pyry, lumisade tms. (vältetään näin vain yhden nopean ladun muodostuminen ja hiihtäjien puuroutuminen)”

”kiitos, että jaksatte järjestää vuodesta toiseen!”

”Olen antanut monta kertaa palautetta. Se Finlandia hymni alkuun, kuten ennenkin. Teidän nimennekin jo velvoittaa siihen!”

”Kiitos kun järkkäätte! Erilaista oheisvalmennusta ja pitkin vuotta olevaa happeningia kaivataan, niin pysyy homma mielessä 😊”

”Nyt satsataan lauantaipäivään ja sunnuntai on tapahtumien osalta vaisu. Arvos-takaa vapaan hiihtäjiä samalla tavalla. Latujen kunto on kuitenkin kaikkein tärkein asia--Loppuruokailuun voisi satsata enemmän”

Avoimissa vastauksissa nousi esille niin kritiikkiä kuin konkreettisia kehitysideoitakin. Suurimmat yksittäiset kritiikit kohdistuivat osallistumismaksuihin, latujen kuntoon sekä lähtötilanteeseen. Kuten jo useammassa kysymyksessä on käynyt ilmi, osallistumismaksu on monen mukaan aivan liian korkea.

Monet pitävät latujen kuntoa tärkeimpänä tekijänä koko tapahtumassa. Useat ehdottivat latu-uran tamppaamisen aloitettavan jo heti ensilumen laskeuduttua, jotta latu kestäisi koko kilpailun ajan. Myös kilpailumatkojen pituuksista sekä erilaisista reiteistä oli esitetty ehdotuksia. Vastauksissa nousi edelleen ilmi tyytymättömyys lähtöjärjestelyihin. Eniten kritiikkiä saivat lähtöryhmät ja lähtöjen ajankohdat. Muutamit kaipaisivat latuasemien sijoitteluun ja matkojen pituuksiin muutoksia.

6.5 Haastatteluiden tulokset

Tässä osiossa käsitellään haastatteluiden tuloksia. Haastateltavia oli kaksi, heitä kuvataan tekstissä muodossa A ja B. Haastattelut olivat nimettömiä, mutta haastateltavilta kerättiin tietyt perustiedot, joiden pohjalta haastateltavien lähtökohdat on ymmärretty syvemmin.

Teemahaastattelussa on mahdollisuus kysyä haastateltavan lähtökohdista ja taustoista vielä tarkemmin, kuin tutkimuskyselyssä. Tämä silloin, jos haastateltava osaa käyttää sopivia kysymyksiä taustojen selvittämisessä. Haastattelija voi esimerkiksi pyytää haastateltavaa erikseen sanomaan, jos hänen mielestään haastattelijan tulisi tietää jotain, joka auttaa tätä ymmärtämään haastateltava paremmin. (Viikka 2021, 5.5)

Haastateltava A on 27-vuotias nainen. Hän osallistui ensimmäistä kertaa Finlandia-hiihtoon vuonna 2023 perinteisellä tyylillä ja matkana oli 58 km. Hänellä on laajaa kokemusta lukuisista muista tapahtumista työnsä puolesta. Haastateltava B on 75-vuotias mies. Hän on osallistunut 24 kertaa Finlandia-hiihtoon, jonka lisäksi on kaksinkertainen Worldloppet masters. Worldloppet masters tarkoittaa, että on hiihtänyt kymmenen Worldloppet- sarjan hiihtoa eri puolilla maailmaa. Lisäksi hän on Worldloppet global master eli hiihtänyt kilpailun 15 eri Worldloppet maassa. Hiihtotyylinä suosii perinteistä.

Haastateltavien mielestä kilpailuun ilmoittautuminen on sujunut mutkitta. Kilpailukeskuksen järjestelyt kilpailijan näkökulmasta oli selkeää ja ilmoittautuminen, numerolapun hakeminen yms. Sujui mutkitta. Kilpailukeskuksessa liikkumista helpottaa se, että molemmat olivat käyneet aikaisemminkin

lukuisia kertoja Lahden Messukeskuksessa. Haastateltava A ei ollut heti löytänyt tavaroiden säilytyspisteen paikkaa, mutta kysymällä työntekijöiltä saatiin heti vastaus sen sijainnista. Messukeskuksesta siirtyminen odotusalueelle oli haastateltavien mielestä hyvin opastettu ja sujui ongelmitta. Haastateltava A havaitsi, että osalla kilpailijoista ei ollut varmuutta omasta lähtöryhmästä ja ihmisiä siirtyi odotusalueelta väärään aikaan lähtöalueelle, jonka seurauksena lähtivät liikkeelle väärässä ryhmässä. Haastateltava B havaitsi myös sekaannusta lähtöryhmissä.

Lähtöalueella oli haastateltavien mielestä yleisesti hyvä tunnelma. Haastateltava A:n mielestä musiikki toi eloisuutta lähtötilanteeseen. Lähtöalueella oli yhteisöllinen tunnelma ja kansainvälisyyskin kuului osallistujien puheessa. Haastateltavan B mielestä Lähdössä 500 hengen ryhmiin jako on hyvä ja kaikkien lähteminen samaan aikaan olisi mahdotonta, mutta pienempiin ryhmiin jako voisi toimia. Vinkkinä myös, jos haluaa hiihtää enemmän rauhassa, niin kannattaa antaa kärjen mennä ensin ja lähteä taaempaa liikkeelle, kun on väljempää. Haastateltavan B mielestä ennen lähtöä soitettu musiikki oli hyvä mutta turhan kovalla, joka tulisi ottaa huomioon tulevaisuudessa. Kehitysehdotuksena nousi esiin screenillä näytettävät vanhat videot/kuvat Finlandia-hiihdosta toisivat tunnelmaa lähtöön

Haastateltavien mielestä latujen kunto ja reitti ovat yleisesti erinomaisessa kunnossa olosuhteisiin nähden. Haastateltavat havaitsivat, että kaikilla paikoilla ei ollut niin paljon lunta kuin olisi voinut olla ja nyt puhutaan etenkin pelto-osuuksista. Toki tähän liittyy sääolosuhteet, joihin järjestäjillä ei ole aina mahdollisuutta vaikuttaa. Osa käännöksistä olivat mössöisiä ja hiekkaa noussut esiin, mutta käännöksistä oli asianmukaisesti kylttien avulla varoitettu jo etukäteen. Haastateltava B mainitsi, että varsinkin häntäpäässä hiihtäville ladun kunto ehtii huonontua suuren rasituksen vuoksi. Haastateltavien mielestä opasteita oli hyvin ja reitiltä ei päässyt eksymään. Molemmat kokivat ensimmäiset latuasemat ruuhkaisiksi, mutta alun ruuhka rauhoittui pidemmälle edettäessä. Haastateltava A koki, että kylteillä olisi kuitenkin voinut ilmoittaa hiihdetyn matkan esimerkiksi 5 kilometrin välein 10 kilometrin sijaan. 10 kilometriä on kuitenkin jo suht pitkä matka, jonka seurauksena osa kilpailijoista kyseli urheilukellon omistavilta hiihtäjiltä, kuinka pitkä matka on hiihdetty. Latuasemia oli alussa sopivin väliajoin, mutta 62 kilometrin matkalla oli yksi pitkä väli ilman latuasemia. Oletettavasti se sijoitui Heinsuon ja Papinkaivon latuasemien välille ennen matkan puoliväliä. Haastateltavan A mielestä ohjeissa voisi esim. mainita pitkästä välistä, johon kannattaa mahdollisesti varautua omilla eväillä. Loppumatkasta latuasemia oli riittävin välimatkoin ja niiden oli hyvä, sekä monipuolinen.

Haastateltavat kokivat maaston osittain haastavaksi ja lopussa varsinkin paljon mäkiä ja väsyneenä maaliin tulon jyrkkä lasku voi olla hiukan vaarallinen ja siinä näytti osa kilpailijoista kaatuvankin. Pitkän mäen laskeminen stadionille on tunnelmallisesti hieno kokemus ja maaliintuloa elävöitti hyvä selostus. Kumpikaan haastateltavissa ei havainnut ennestään mainitun kuvausseinän sijaintia maalialueella. Maalialueen poistumisreittejä ei ollut myöskään merkitty tarpeeksi selkeästi.

Haastateltavat osallistuivat molemmat Finlandia-hiihtoon kilpailijana ja olivat yhtä mieltä, että kilpailija eri tarvitse käytännöllisyyden kannalta kilpailukeskukseen mitään lisää. Ruoka tosin olisi voinut olla täyttävämpää. Kun taas mietittiin asiaa tapahtuma eikä kilpailunäkökulmasta niin oltiin sitä mieltä, että kilpailukeskus vaikuttaa hieman tyhjältä. Sinne siis voisi tuoda enemmän oheisohjelmaa. Haastateltava B mainitsi, että kysytään erikseen saattajilta, katsojilta ja perheenjäseniltä itseltään, että millainen oheisohjelma heitä kiinnostaisi. Haastateltava A mainitsi, että Jukolan viestissä on paljon samoja elementtejä kuin Finlandia- hiihdossa, joten saadaanko sieltä mahdollisesti poimittua, jotakin elementtejä. Tuntuu että Jukola on onnistunut brändäämään itsensä suureen suosioon myös niiden ihmisten keskuudessa, jotka eivät urheilua tai suunnistusta edes harrasta. Tämän lisäksi A:n mielestä urheilulajin kärkinimillä, julkisuuden henkilöillä ja haastatteluilla saadaan myös laajennettua tapahtuman näkyvyyttä.

Haastateltava A kuvaili, että jonkinlainen livestream voisi olla hyvä, mutta siinä tulee mahdollisesti vastaan kustannukset ja se, miten pystytään tuottamaan hyvää kuvaa koko kilpailun ajan. Livestreamin voisi toteuttaa myös lyhyempänä. A lisäsi, että hiihtoon voisi tuoda mahdollisesti jotakin lisäelementtejä kuten ryhmäkilpailu, hauskoihin asuihin pukeutuminen tai muu vastaava. Toki perinteitä kunnioittaen. Haastateltava B:n kanssa nousi esiin Finlandia-hiihto parhaat vuodet, jotka sijoituivat 1980-luvun puoleen väliin, Lahdesta Hämeenlinnaan. Sen jälkeen tuli huonot talvet, joka karsi osallistujia, tämän jälkeen osallistujia on ollut vähemmän. Tämä on tuonut haasteellisuutta kilpailuorganisaatiolle. Lisäksi haastateltava B nosti esiin, että nuorten liikkumiseen pitäisi panostaa, jollain tapaa, jotta suurempi osa nuoria osallistuisi nykyään Finlandia-hiihtoon ja sen kaltaisiin urheilutapahtumiin. A ehdotti, että Osallistujamäärää voitaisiin lisätä, myös yhteisöllisellä tapahtumalla Lahdessa, jonka avulla saadaan tuotua Finlandia-hiihtoa enemmän esille. Haastateltava B mainitsi hiihtoa ennen järjestettävät kokkarit, jotka ovat hyvä osa Finlandia-hiihtoa. Kokkareihin voitaisiin kuitenkin ottaa vaikutteita muista Worldloppet maista, joissa tapahtuma on värikkäämpi ja juhlallisempi. Haastateltava B nosti esiin mieleenpainuvimmaksi Worldloppet- kilpailuksi Marcialonga, jossa hiihdetään joen varressa kylän läpi keskellä katuja. Näin ollen myös Finlandia-hiihdon ja sen hiihtoympäristön ainutlaatuisuuden nostamisella voidaan saada herätettyä ihmisten mielenkiinto kilpailuun.

6.6 Tulosten koonti

Konkreettisten kehitysideoiden lisäksi saimme palautetta useaan eri tapahtuman osa-alueeseen, joissa onnistuttaessa tapahtuman laatu ja tunnelma nousee. Kyselyssä nousi palautteen muodossa eniten esiin kolme aiheetta: kilpailun hinta, latujen kunto sekä lähtöjärjestelyt. Useat pitävät kilpailun hintaa liian korkeana tapahtuman laatuun nähden. Vastaajat kertoivat toivovansa rahoilleen enemmän vastinetta esimerkiksi oheistuotteiden ja tarjoilujen muodossa, mutta ennen kaikkea toivottiin hinnan laskua. Latujen kuntoa pidettiin yhtenä tärkeimpänä kriteerinä kilpailun onnistumisen

kannalta ja sen mainittiin vaikuttavan vahvasti tapahtuman maineeseen. Latujen kunto sai kritiikkiä, vaikka useat mainitsivat vuonna 2023 latujen olleen hyvässä kunnossa. Monien mielestä kilpailureitin tamppaaminen ja kunnostaminen pitäisi aloittaa jo ensilumen laskeuduttua. Kilpailun lähtö sai osakseen paljon kritiikkiä. Useat pitivät lähtöryhmiä ja lähtöön järjestymistä sekavana. Monet mainitsivat lähtötilanteessa kilpailijoiden sumppuuntuvan ja hitaampien hiihtäjien tukkivan latua nopeammilta. Ratkaisuna ongelmaan monet pienentäisivät ryhmiä, sekä pidentäisivät lähtöryhmien väliä. Toivottiin myös useampia latu-uria perinteisen hiihtotyylin matkoille.

Yleisen tunnelman luomisen keinona vastaajat nostivat useassa kysymyksessä musiikin. Vastaajat toivoivat musiikkia lähtöön, latuasemille, maaliin ja kilpailukeskukseen. Kyselyssä saimme myös ideoita maalialueen elävöittämiseen, yleisön- ja maaliin tulleiden kilpailijoiden osallistamiseen sekä yleisen tunnelman nostamiseen kilpailukeskuksessa. Suurin osa toivoi kilpailun streamattavan tai televisioitavan. Kilpailun kiinnostavuuden lisäämiseksi kansainvälisesti vastaajat kehottivat keskittymään tuomaan suomalaista kulttuuria esiin niin tapahtumassa, kuin markkinoinnissakin. Markkinointia ja sosiaalista mediaa pitäisi myös kehittää vastaajien mukaan.

7 Pohdinta

Koko opinnäyteprosessin tavoitteena oli kerätä Finlandia-hiihtoon osallistuneilta kehittämisideoita ja palautteita entistä paremman tapahtuman järjestämiseksi. Lisäksi tarkoituksena oli koko prosessin ja aiemman kokemuksen avulla luoda ja pohtia ideoita Finlandialle tapahtuman kehityksen tueksi. Mielestämme onnistuimme täyttämään asettamamme tavoitteet ja työmme tuloksella on suuri merkitys Finlandia-hiihtoon kehityksessä. Suurin osa esitellyistä kehitysehdotuksista on mahdollisuus toteuttaa pienellä budjetilla ja -vaivalla, joten pidämme kehitysehdotuksia realistisina.

Kysely oli mielestämme onnistunut, vaikka osa kysymyksistä olisi voinut muotoilla paremmin. Saimme kyselyyn tavoitteen mukaisen otannan ja vastaajat kertoivat avoimesti omista kokemuksistaan ja ideoistaan. Mikäli kysely olisi jaettu heti tapahtuman jälkeen, olisi otanta ollut varmasti suurempi. Olemme kuitenkin tyytyväisiä vastaajien määrään. Kyselyyn vastaajat kertoivat näkemyksiään rehellisesti ja aito kiinnostus Finlandiaa kohtaan välittyi vastauksista. Tutkimus oli mielestämme luotettava, sillä ehdotukset ja palaute saatiin suoraan tapahtumaan osallistuneilta. Reliabiliteettia eli luotettavuutta olisi lisännyt kyselyn aikaisempi ajankohta, sillä vastaajien ajatukset tapahtumasta olisivat olleet tuoreempia. Vaikka kysely oli suunnattu kaikille tapahtumassa vieraileville, pääsääntöisesti kyselyyn vastasi Finlandia-hiihtoon osallistuneita kilpailijoita. Mikäli tapahtumaa halutaan kehittää myös katsojien näkökulmasta, tulee heidänkin äänensä saada paremmin kuuluviin. Esimerkiksi tapahtuman aikana katsojien haastattelu voisi olla hyvä keino saada ideoita tunnelman luomiseksi.

Teoriaosissa esitellyt lähteet olivat asianmukaisia ja luotettavia, mutta historiaosiota kirjoittaessa meidän oli välillä vaikea löytää ajankohtaista tietoa. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut itse tutkimuksessa käsiteltyihin aiheisiin. Kyselyn tuloksissa tapahtumalle esitetty kritiikki on tuotu julki, vaikkakin osaa vastauksista jouduttiin siistimään hyviin tapoihin nojaten. Kyselyyn vastaajien nimiä ei julkaistu tai kerätty. Vastanneilla oli kuitenkin mahdollisuus osallistua arvontaan sähköpostillaan, mutta näitäkään ei tuoda missään kohtaa opinnäytetyötä ilmi. Kaikki edellä mainittu on osoitus eettisestä toiminnasta prosessin aikana. Intiaanikukkula-nimen käyttäminen aiheutti pohdintaa eettisyyden näkökulmasta, sillä se viittaa Amerikan alkuperäisasukkaisiin. Emme kuitenkaan löytäneet aiheeseen tutustuttuamme suurempaa keskustelua Intiaanikukkula-nimityksen epäeettisyydestä, joten päätimme käyttää nimeä.

Emme kohdanneet prosessin aikana suurempia ongelmia, mutta jälkikäteen ajateltuna avointen vastausten käsittelemiseen olisi pitänyt varata enemmän aikaa. Esimerkiksi tekoälyn käyttäminen avointen vastausten kokoamisessa olisi varmasti nopeuttanut prosessia, mutta olimme epävarmoja sen käyttämisen kohdistuvista säännöistä. Emme myöskään ole täysin tyytyväisiä haastattelujen määrään. Haastateltavien kontaktointi osoittautui odotettua vaikeammaksi. Suurempi haastattelujen määrä olisi nostanut tutkimuksen laadullista näkökulmaa. Toimeksiantajan kanssa viestiminen oli

välillä haastavaa tapahtuman talkoolähtöisyyden- ja välimatkan takia. On ymmärrettävää, että tapahtuma rakennetaan talkoovoimin ja painopiste arjessa on palkkatöissä. Toisaalta saimme hyvin tukea kyselyn kokoamisvaiheessa ja lähteiden etsimisessä.

Kehityimme projektin aikana ajan käytössä sekä suurien tekstikokonaisuuksien hallinnassa. Syvennymme opinnäytetyössä käsiteltyihin asioihin, sekä koimme työmme olevan merkityksellistä. Prosessi vahvisti myös käsitystä omista vahvuuksista liikunta- ja tapahtuma-alalla.

Kehitysideat

Kokosimme kehitysideoista taulukon, jossa esittelemme aiheittain suurimmat kehitysehdotukset. Tämän lisäksi syvennymme kappaleessa tarkemmin käsiteltäviin aiheisiin ja ideoihin. Kilpailuorganisaation päätettäväksi, haluavatko he hyödyntää ehdotuksia tulevien kilpailujen järjestämisessä.

Taulukko 2. Kehitysideoiden koonti.

Markkinointi	Sujuvammat nettisivut, some päivitysten laatu, somen ulkoistaminen, Tik Tok
Streamaus	Kilpailun livestreamaus tuo näkyvyyttä, voidaan hyödyntää droneja
Ski Classics - sarja	Tuo näkyvyyttä kansainvälisesti, lisää kiinnostusta huippu-urheilijoiden keskuudessa
Pysäköinti	Selkeämmät paikat pysäköinnille, nonstop-bussikuljetus
Odotusalue	Opastusta, suoja, lisää vessoja, varustekuljetus
Lähtöjärjestelyt	Hallitumpi siirtyminen lähtöalueelle, lähtö eri reittiä, soittokunta, mielenpainuvampi lähtölaukaus, porrastettu lähtö, pienemmät lähtöryhmät
Latuasemat	Enemmän ohjeistusta, selkeä ohituskaista, selkeät kyltit mitä latuasemilla on tarjolla, latuasemille omat teemat
Kannustus	Kannustus kyltit ladun varteen, peili ja sen vieressä kannustuskyllti, kannustuskilpailu
Maalialue	Lämmitetty telttä, oheisohjelmaa, screenin hyödyntäminen
Nuoret ja opiskelijat	Tiiviimpi yhteistyö LAB:in ja Vierumäen opiskelijoiden kanssa

Kuvaaja ja valokuvausseinä	Tapahtumaan ammattikuvaaja, laadukkaita kuvia markkinointiin, kuvausseinän sijoittaminen ja mainostaminen, näkyvyys
Kilpailukeskus	Lisää aktiivisia sponsoripisteitä, kehonhuoltoalue, tunnelmaa nostattava palkintojen jako

Markkinointi

Kun tarkastellaan Finlandia-hiihtoa kokonaisuutena, näemme paljon hyviä asioita, joita ei vain ole hiottu loppuun asti. Pienillä muutoksilla tapahtumasta saataisiin entistä toimivampi. Kun lähdetään purkamaan tapahtumaa pienempiin osiin. Ensimmäisenä osa-alueena nostamme esille markkinointiin liittyvät asiat. Vaikka tapahtuman nettisivut ovat vastikään uusitut, ovat ne mielestämme kömpelöt ja sivuilta on vaikeaa löytää asioita. Sivujen suunnittelussa näyttävyys on päässyt toimivuuden edelle. Pienellä ehostuksella toimivuus saataisiin korjattua ja sivuilla toimiminen helpottuisi. Sivuston sisältö on myös hyvin minimaalinen. Sivuilta ei löydy esimerkiksi tuloksia kuin edellisestä kilpailusta. Sivusto tarvitsee selvän jaottelun ja esimerkiksi kilpailijoille suunnattu info ja tapahtuman kuvaus täytyy erottua paremmin sivuilta. Tapahtuman Instagram-tilille julkaistaan säännöllisesti materiaalia, mutta julkaisujen laadussa on vielä kehittämistä. Emme ole varmoja, onko tapahtumalle tehty suunnitelmaa sosiaalisen median päivittämiseen. Sosiaalisen median ulkoistaminen esimerkiksi 10 Sports Marketing Hubin kaltaiselle yritykselle tai sisällöntuottajalle nostaisi julkaisujen laatua ja antaisi samalla organisaatiolle mahdollisuuden keskittyä muihin tärkeisiin asioihin tapahtuman suunnittelussa ja -järjestämisessä. Kuten kyselyssäkin nousi esille, ulkomaalaisten osanottajien houkuttelemiseksi olisi hyvä tuoda esille enemmän suomalaista perinnettä ja kulttuuria. Finlandia nimenäkin kertoo jo suomalaisuudesta ja mielestämme sen pitäisi näkyä enemmän tapahtumassa esimerkiksi ruuan ja ohjelman merkeissä. Lisäksi Finlandian Tik Tok-kanava on tärkeä saada toimintaan ja päivitykset ympärivuotiseksi nuorten saavuttamiseksi. Vaikka kaikki kilpailuun osallistujat eivät kyselyyn vastanneetkaan, voidaan kilpailun ikäjakauman todeta painottuvan varttuneempaan väkeen. Huomioitavaa on myös se, että kyselyyn vastasi vain 8 alle 25-vuotiasta henkilöä. Tapahtumajohtaja Levasen tavoite nuorten kiinnostuksen lisäämisestä on siis ihan perusteltua. Nuorten osallistuminen kilpailuun on tärkeää tapahtuman jatkuvuudenkin kannalta.

Osallistumismaksu

Kyselyssä nousi useaan otteeseen esille osallistujien tyytymättömyys kilpailun hintaan. Finlandia-hiihdon osallistumismaksu päämatkalla vaihtelee 90–160 euron välillä, riippuen siitä, koska ilmoittautuminen tehdään (Finlandia-hiihto). Esimerkiksi Vasaloppetin osallistumismaksu on 2 195

Ruotsin kruunua (noin 186 euroa) ja Marcialongalla osallistumismaksu vaihtelee 104–115 euron välillä (Vasaloppet; Marcialonga). Voidaan siis todeta, että Finlandian osallistumismaksu on samassa linjassa muiden suurien massahiihtotapahtumien kanssa. Vastaaajista useat kuitenkin pitivät osallistumismaksua liian suurena, joten kokevatko kilpailijat saavansa liian vähän elämyksiä maksuun nähden? On kuitenkin hyvä muistaa, että Covid-pandemian aikana tapahtuma koki varmasti taloudellisia haasteita ja ne vaikuttavat myös pandemian jälkeisiin tapahtumiin. Myös tämänhetkinen maailmantilanne nostattaa kilpailun järjestämiseen liittyviä kuluja, joka näkyy tietysti osallistumismaksussa.

Streamaus

Kilpailun televisiointia tai streamaamista pidämme välttämättömyytenä. Kilpailun näkyvyys parantuisi huomattavasti nykytilanteeseen verrattuna. Mieleemme kuitenkin nousee kysymys kustannuksista ja miten live-lähetys tulisi toteuttaa. Esimerkiksi vain maalialuetta kuvaava live-lähetys jossakin ilmaisessa livestream-palvelussa olisi hyvinkin helppo ja halpa ratkaisu. Toisaalta pelkkä maalialueen streamaaminen saattaisi vähentää jo valmiiksi pientä katsojakuntaa maalialueelta. Emme tiedä, paljonko kilpailun täysvaltainen televisiointi tulisi kustantamaan, mutta mielestämme esimerkiksi Ylen kanssa tulisi käydä neuvotteluita aiheeseen liittyen. Riippuu täysin tapahtumaorganisaation tavoitteista, miten kuvaaminen toteutettaisiin, mutta esimerkiksi drone-lennokkien käyttö voisi olla ympäristöystävällisyyden ja kustannuksien kannalta järkevää. Kilpailun live-kuvan näyttäminen maalialueella toisi myös lisäelementin kilpailua paikan päällä seuraaville katsojille. Live-lähetyksen lisäksi tapahtuma vaatii enemmän huomiota mediassa niin paikallisesti, kuin valtakunnallisestikin. Toimittajia tapahtumassa on niukasti ja Laajasalon opiston opiskelijat eivät täysin kata tapahtumalle tarvittavaa mediahuomiota. Jos tapahtuma ei itsessään kerää toimittajia luokseen, on tapahtumaorganisaation kutsuttava heitä mukaan.

Ski Classics

Kyselyssä nousi vahvasti esille ehdotus liittymisestä Ski Classics-kilpailusarjaan. Emme ole täysin varmoja protokollasta tai vaatimuksista, mitä kilpailusarjaan liittyminen pitää sisällään, mutta olemme vahvasti liittymisen kannalla. Vaikka Ski Classics- tai Ski Classics Challengers-osakilpailuna olo ei suoranaisesti nostata osanottajamäärää, se nostaisi tapahtuman näkyvyyttä kansainvälisesti ja nostaisi kilpailun tasoa lisenssiurheilijoiden määrän noustessa. Ski Classics-sarja on 2011 perustettu pitkiin matkoihin painottuva maastohiihtosarja. Lähtökohtaisesti kaikki osakilpailut kilpaillaan perinteisellä hiihtotyylillä. Vuonna 2024 Ski Classics Pro Tour-sarjaan kuuluu 15 osakilpailua, jotka kilpaillaan ympäri Eurooppaa (Ski Classics). Muun muassa jo aiemmin mainitsemamme Vasaloppet ja Marcialonga ovat osakilpailuina sarjassa. Läpi osakilpailujen urheilijat keräävät pisteitä seitsemässä eri sarjassa, jotka ovat joukkuesarja, naisten ja miesten henkilökohtainen sarja, naisten ja miesten sprinttisarja ja tyttöjen ja poikien henkilökohtainen sarja. Pro Tour sarjan lisäksi järjestetään Ski

Classics Challengers-sarja, johon kuuluu 43 kilpailua ympäri maapalloa. Suomessa näistä kilpailuista järjestetään 5. Ski Classics Challengers-kilpailuissa urheilijoilla on mahdollisuus kerätä lisäpisteitä kokonaiskilpailussa (Ski Classics 2023). Ski Classics-sarjaan liittyminen toisi Finlandialle lisänäkyvyyttä kansainvälisesti. Status nostaisi tapahtuman kiinnostusta myös huippu-urheilijoiden keskuudessa, joka puolestaan lisäisi katsojien innokkuutta tapahtumaa kohtaan. Vastauksissa mainittiin myös palkintorahojen määrän nostaminen, joka voisi lisätä huippu-urheilijoiden kiinnostusta. Kyselyyn ei toki vastannut kaikkia lisenssin omaavia kilpailijoita, mutta mielestämme lisenssiurheilijoiden määrä kilpailussa voisi olla suurempi. Penkkiurheilijoiden kiinnostus kilpailua kohtaan saattaisi lisääntyä, jos tosissaan osanottavien määrää saataisiin kasvatettua ja näin ollen kilpailun näkyvyys paranisi myös kansainvälisesti. Vuonna 2023 kaikkien matkojen pääsarjoja tarkasteltaessa ei kolmen parhaan joukkoon sijoittunut kuin kaksi ulkomaalaista. Osittain ulkomaalaisten huippujen poissaoloa selittää vain viikon Finlandia-hiihdon jälkeen järjestettävä Vasaloppet, joka kerää suuren osan maailman parhaimmista pitkän matkan hiihtäjistä lähtöviivalleen.

Pysäköinti

Siirryttäessä tarkastelemaan toimintaa tapahtumaviikonloppuna, ensimmäisenä huomio kiinnittyy pysäköintiin. Vuoden 2023 tapahtumassa saimme parkkisakon paikalta, jonne meidät ohjattiin pysäköimään liikenteenohjaajan toimesta. Kuulimme myös näin käyneen useille muillekin tapahtumaan osallistuneille. Tiedostamme alueen olevan kohtalaisen haastava massapysäköinnin kannalta, mutta selkeämmällä ohjeistuksella ja suuremmalla liikenteenohjaajakapasiteetilla turhilta parkkisakoilta vältyttäisiin. Lisäksi nonstop-bussikuljetus Lahden matkakeskuksesta voisi innostamaan saapumaan Finlandiaan julkisia liikenneyhteyksiä käyttäen. Bussikuljetus antaisi myös mahdollisuuden jättää auto kauemmas kilpailukeskuksesta.

Odotusalue

Ennen lähtöä sijaitsevalle odotusalueelle tarvitaan enemmän opastusta organisaation toimesta, jotta kilpailijat eivät siirry lähtöalueelle ennen omaa lähtövuoroaan. Lisäksi odotusalue kaipaa jonkin näköisen suojan, sekä lisää vessoja kilpailijoille. Kilpailijoilla tarvitsee olla myös mahdollisuus jättää varusteita odotusalueelle ennen lähtöä. Varustekuljetus on monissa suunnistuskilpailuissa varsin toimiva ratkaisu, kun lähtöpaikka sijaitsee kaukana kilpailukeskuksesta. Niissä kilpailija jättää muovipussiin varusteensa, kirjoittaa pussiin lähtönumeron ja järjestäjä toimittaa pussin kilpailukeskukseen, jossa maalikin yleensä sijaitsee. Tämä olisi toimiva ratkaisu myös Finlandia-hiihtoon, vaikkakin matka kilpailukeskuksesta lähtöön ei ole kuin 300 metriä. Täytyy muistaa kuitenkin mahdollinen tuuli ja pakkanen, joka nopeasti kylmettää kilpailijan. Ympäristöystävällisestä näkökulmasta pussia ei tarvitse antaa järjestäjän toimesta, vaan kilpailija halutessaan toisi mukanaan oman numeroidun pussin, joka kuljetettaisiin jo olemassa olevaan varustesäilytykseen kilpailukeskukseen.

Lähtö

Kilpailun lähtö, siihen järjestyminen ja tunnelma stadionilla on mielestämme suurin yksittäinen kehityskohde koko tapahtumassa. Kuten jo tiedossa oli, lähtö tulisi aiheuttamaan keskustelua kilpailijoiden keskuudessa. Avoimiin vastauksiin saimme niin hyvää palautetta, kuin kehitysideoitakin. Lähdön järjestäminen on varmasti kilpailuorganisaation yksi haastavimmista tehtävistä kisaviikonloppuna. Lähdöstä on vaikea saada tasapuolista, sillä lähtöryhmät saattavat olla sadankin metrin pituisia. Kuitenkin tähänkin saimme ehdotuksia. Useampi vastaaja mainitsi porrastetun lähdön, eli ajanotto lähtee käymään vasta kun kilpailija itse ylittää lähtöviivan. Yksi vastaajista mainitsi esimerkkinä Italian Marcialongan, jossa ilmeisesti porrastettu lähtö on käytössä. Emme ole varmoja, onko tällainen ratkaisu mahdollista toteuttaa Finlandiassa, mutta asiaa on varmasti hyvä pohtia. Porrastettu lähtö tekisi kilpailusta varmasti tasapuolisemman lähtöpaikasta riippumatta. Se ei kuitenkaan poista sitä faktaa, että takaa lähtevä nopeampi hiihtäjä kärsii edessä hitaammin kulkevista hiihtäjistä. Tähänkin aiheeseen vastaajat olivat ehdottaneet muutoksia. Kritiikki ja kehitysehdotukset painottuivat erityisesti lähtöryhmiin. Osa piti lähtöryhmiä liian isoina ja toiset kritisoiivat lähtöryhmien kokoonpanoa (hitaampia kilpailijoita nopeampien edellä). Emme ole täysin varmoja, miten lähtöryhmiin jako virallisesti tapahtuu, mutta 2023 lähtöjä seuranneina lähtöön järjestyminen ja itse lähtö vaikuttivat melkoisen sekavalta. Keväällä 2023 kerätyssä palautteessa osa mainitsi myös lähteneensä vahingossa väärässä lähtöryhmässä. Lisäksi tilannetta ei varmasti helpota se tosiasia, että lähdön jälkeen kilpailijat sumppuuntuvat heti lähdön jälkeen olevaan tiukkaan mutkaan ja nousuun.

Lähtöryhmien siirtyminen lähtöalueelle täytyy olla hallitumpi ja latu-urien määrä täytyy alkumatkasta olla huomattavasti suurempi. Lähdön jälkeen kilpailijat kasaantuvat välittömästi tiukan mutkan ja jyrkän nousun takia. Siksi ehdottammekin reitin muuttamista niin, että lähtö olisi Tuplatunneleiden suuntaan (nykyinen reitti maaliin) ja vasta hyppymäkien takana liittyisi nykyisen kilpailureitin kanssa. Kilpailijoiden hiihtäessä kilpailureitillä, olisi aikaa ajaa vaadittavat ladut uudelleen. Näin vältettäisiin kilpailijoiden sumppuuntuminen ja lähtöryhmä venyisi heti pitkän nousun saattelemana. Reittimuutoksen lisäksi lähtöön kaivataan tunnelmaa nostattavia elementtejä. Lähtölaukaus on tärkeä elementti kilpailullisesti kuin tunnelmankin kannalta, vaikka se kestääkin vain sekunnin murtoosan. Muun muassa Jukolan viestissä lähtölaukaus ammutaan Puolustusvoimien toimesta esimerkiksi ilmatorjuntatykillä. Näyttävä ja kuuluva lähtöpamaus toisi myös elämyksellisen elementin katsojille. 2023 lähtötilanteessa kuultiin Jean Sibeliuksen Finlandia-hymni, mutta mielestämme kappaaleen sovitus ei aivan kohdannut lähtötilanteen tunnelman kanssa. Tunnelmaa nostaisi varmasti mahdottomisempi sovitus kyseisestä kappaaleesta ja esimerkiksi sinfoniaorkesteri tai soittokunta voisi tämän esittää.

Latuasemat

Saimme 2023 kilpailussa huomata, että varsinkin alkumatkan latuasemat ruuhkautuivat välillä pahastikin. Teimme myös yhden kyselyyn vastaajan kanssa samantyyllisiä havaintoja siitä, että kylttien koko ja näkyvyys oli paikoin puutteellista ja latuaseman ohittaminen saattoi olla hyvinkin vaikeaa. Yksi vastaajista kommentoi ennen latuasemia olevien kylttien vähäisyydestä. Tieto siitä, paljonko seuraavalle latuasemalle on matkaa, on kilpailijalle psyykkisesti varmasti hyvinkin tärkeää. Myös omien voimien jakamisen ja kilpailutaktiikan kannalta on varmasti hyvä tietää, paljonko hiihtomatkaa on vielä jäljellä. Vaikka älylaitteita ja sykekelloja monella kilpailussa käytössä onkin, niiden käyttö kilpailun aikana saattaa olla haastavaa, jolloin selvästi näkyvien kilometritaulujen olemassaolo korostuu. Varsinkin puhuttaessa kilpailijoista, jotka eivät ole laatineet tarkkaa suunnitelmaa huoltotauoista ennen kilpailua.

Vierailimme 2023 Finlandiassa jokaisella latuasemalla. Erityisesti Messilän latuaseman sijainti on haastava, sillä se sijoittuu varsin kapean latu-uran varrelle. Siellä vieraillessamme latu-ura oli lähes tukossa pysähtyneiden kilpailijoiden toimesta. Latuasemille tarvitaan enemmän ohjausta ja selkeä ohituskaista niille, jotka eivät halua pysähtyä. Lisäksi kyltit, jotka kertovat mitä tuotteita saa miltäkin pöydältä, voisivat olla isommat. Kannustus latuasemilla oli suurilta osin hyvä, mutta osa asemista kaipaa lisää tunnelmaa. Jokaiselle asemalle voitaisiin kehittää jokin teema tai oma spesiaali elementti, joka luo tunnelmaa kilpailijoille ja katsojille. Aiheet voisivat liittyä esimerkiksi suomalaiseen kulttuuriin. Kilpailureitin osuuksille, joihin kannatusjoukoilla ei ole mahdollisuutta päästä, voisi sijoittaa esimerkiksi kylttejä, joissa olisi jokin hauska ja kannustava lause. Kyselyssä ehdotettiin muun muassa peilin sijoittamista reitin varteen ja viereen kyltti kehottamaan itselleen kannustamisesta. Tämän tyylliset elementit nostaisivat varsinkin hitaammin etenevien tunnelmaa. Suurin elementti tunnelman luonnissa lienee kuitenkin yleisön luoma kannustus. Ehdotamme, että kilpailuviikonloppuna järjestetään kannustuskilpailu, johon kannatusryhmillä on mahdollisuus osallistua. Kilpailulla voisi olla sponsori tai yhteistyöyrittäjä, joka organisoisi kilpailua. Kannatusryhmät saavat itse päättää, missä kohtaa reittiä ja miten kannatus tapahtuu. Ryhmät loisivat materiaalia sosiaaliseen mediaan, jossa kuvat ja videot on helppo jakaa myös Finlandian sivuille. Palkintona voisi olla esimerkiksi mökkiviikonloppu tai muu vastaava ryhmäpalkinto. Kilpailua voisi markkinoida myös opiskelijoille ja paikanpäälle saapumisestakin palkittaisiin haalarimerkillä.

Nuoret ja opiskelijat

Vaikka opiskelijoita on mukana tapahtuman järjestämisessä jo nyt, voisi määrätä lisätä entisestään. Tiiviimmällä yhteistyöllä esimerkiksi Haaga-Helium Vierumäen kampuksen ja LAB-ammattikorkeakoulun Lahden kampuksen kanssa tapahtumaan saataisiin enemmän talkooväkeä ja samalla opiskelijat saisivat opintopisteitä ja tosielämän työkokemusta. Tapahtumaorganisaation kannattaa ottaa

rohkeasti nuoria myös tapahtuman suunnitteluun mukaan, sillä nuorilta voi saada uusia näkökulmia ja tapoja tapahtuman järjestämiseen. Nuorten suurempi läsnäolo tapahtumassa saattaisi lisätä nuorten määrää myös kilpailussa.

Maalialue

Kysyimme kyselyssä keinoja maalialueen elävöittämiseen ja tunnelman nostattamiseen. Useat vastaajista ehdottivat lämmitetyn teltan sijoittamista maalialueelle, mikä saisi kilpailijat jäämään pidemmäksi ajaksi maalin läheisyyteen. Olemme samoilla linjoilla vastaajien kanssa. Teltassa/teltoissa olisi mahdollisuus ostaa syötävää ja juotavaa, mikä sitoisi myös katsojia alueelle. Maalialueella voitaisiin myös järjestää ohjelmaa ja oheiskilpailuja katsojille kilpailun aikana. Esimerkiksi napakelkka tai muut talviaktiviteetit voisivat antaa katsojille syyn pysyä pidempään alueella. Musiikilla ja hyvillä kuulutuksilla tunnelmaa saadaan nostatettua entisestään. Stadionilla sijaitsevaa screeniä voidaan muun viihdekäytön ohella hyödyntää myös mahdolliseen livestreamaukseen.

Kuvaaja ja valokuvausseinä

Ammattivalokuvaajan palkkaamisella on monia positiivisia vaikutuksia tapahtumalle. Kaikilla ei välttämättä ole mahdollisuutta saada kuvaa itse kilpailusta, joten valokuvaajan avulla tähänkin saataisiin ratkaisu. Maaliintulijoiden kuvaamisen lisäksi kuvaaja voisi kiertää latuasemia kilpailijoita- ja tunnelmaa kuvaten. Kilpailun jälkeisen fiilistelyn lisäksi järjestäjä saisi laadukasta kuvamateriaalia seuraavan vuoden tapahtuman markkinointiin. Tämän lisäksi maalialueen valokuvausseinää pitäisi tuoda paremmin esille. Vuoden 2023 Finlandiassa järjestelyt pettivät, sillä kilpailijat siirtyivät väärää reittiä pois stadionilta ja kuvausseinä jäi monelta huomaamatta. Kilpailijoiden henkilökohtaisesti jakamat postaukset sosiaalisessa mediassa on huomattava ilmainen tuki kilpailun markkinoinnille.

Kilpailukeskus

Kilpailukeskuksessa ihmisten läsnäolo luo itsessään tunnelmaa, mutta viihtyvyyttä nostavia elementtejä on luotava lisää. Vuonna 2023 kilpailukeskuksesta löytyi muutamia ihmisiä aktiivisia sponsori-pisteitä, kuten tasatyöntösimulaattori ja laserammunta. Mielestämme tällaisten pisteiden lisääminen saa ihmiset viihtymään ja pysymään kilpailukeskuksessa pidempään. Lisäisimme kilpailukeskuksen myös kehonhuoltoalueen, jossa olisi mahdollisuus kehonhuoltoon ennen ja jälkeen kilpailun. Pisteelle olisi helppo saada sponsori jonkin yrityksen toimesta tai vaihtoehtoisesti hyödyntää esimerkiksi Vierumäen liikunta-alan opiskelijoita.

Palkintojenjakotilaisuuden sijaitseminen ruokailutilassa on hieman ongelmallista. Tunnelma oli ainakin edellisessä tapahtumassa hyvinkin latteaa väsyneiden kilpailijoiden syödessä pöytiensä ääressä. Toisaalta palkintojenjaon järjestäminen ruokalassa takaa ihmisten läsnäolon. Salissa pidettiin

musiikkiesityksiä ruokailun ajan, mutta esitysten tyyli ei ollut kovin tunnelmaa nostattavaa. Innostavampi musiikki nostaisi varmasti tunnelmaa. Tilasta löytyi myös mahdollisuus ostaa alkoholipitoisia juomia, mutta tiski oli sijoitettu aivan salin takanurkkaan ja se jäi meiltäkin lähes huomaamatta. Baaritiskin tuominen näkyvämmälle paikalle lisäisi myyntiä ja saisi ihmisiä jäämään fiilistelemään kilpailua pidemmäksi aikaa.

Tavoitteet

Mielestämme Finlandia-hiihto tarvitsee selkeät tavoitteet ja raamit, millainen tapahtuma se haluaa olla. Mikäli tapahtuma haluaa kilpailla viikko Finlandian jälkeen järjestettävän Vasaloppetin kanssa, Finlandian ajankohtaa tarvitsee pohtia uudelleen. Kansainvälisten kovatasoisten kilpailijoiden lisääminen ei tule välttämättä onnistumaan muilla keinoin. Jos tapahtuman ajankohtaa ei aiota muuttaa, pitää Finlandian keskittyä luomaan enemmän elämyksiä kuntohihtäjille, jotka eivät kierrä massahiihtokilpailuja ympäri talven, vaan hakevat uusia kokemuksia urheilutapahtumista. Tietävästi Finlandia-hiihdon organisaatio vierailee vuosittain useissa muissa massahiihtotapahtumissa ympäri maailmaa. Massahiihtokilpailuiden lisäksi olisi tärkeää tutustua muidenkin lajien suuriin kilpailuihin ja tuoda niistä opittuja toimivia asioita myös Finlandia-viikonloppuun.

Lähteet

Arponen, A. 1985. Finlandia hiihtää. Kustannuskiila Oy. Kuopio.

Birken AS. Our story: The Birkebeiner races - the historical background Luettavissa: <https://birkebeiner.no/en/about-birken/the-birkebeiner-history> Luettu: 2.10.2023

Burov, G. 1990. Die Holzgeräte des Siedlungplazes Vis I als Grundlage für die Periodisierung des Mesolithicums im Norden des Europäischen Teils der UdSSR. Teoksessa Van Peer, P. & Vermeersch, P. Contributions to the Mesolithic in Europe: Papers Presented at the Fourth International Symposium, The Mesolithic in Europe, s. 335–344. Leuven University Press. Leuven. E-kirja. Luettu: 2.10.2023

Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma: järjestäjän käsikirja. Alma. Helsinki. E-kirja. Luettu 26.10.2023

Damm, S. 2012. Event Management. Diplomica Verlag. Hamburg. E-kirja. Luettu 2.11.2023

Finlandia-hiihto. Yhteystiedot. Luettavissa: <https://www.finlandiahiihto.fi/yhteystiedot> Luettu: 20.09.2023

Green Lahti. Faktat. Luettavissa: <https://greenlahti.fi/faktat> Luettu: 24.10.2023

Hiihtomuseo. 50 vuotta Finlandiaa. Luettavissa: <https://www.hiihtomuseo.fi/finlandiahiihto/> Luettu: 16.10.2023

Holma, L., Laasio, K., Ruusuvuori, M., Seppä, S., Tanner, R. & Kiukas, A. 2021. Menestys syntyy asiakaskokemuksesta: B2B-johtajan opas. Alma Talent. Helsinki.

Huhtaniska, T., Tirronen, J., Turunen, J., Asikainen, A., Ahlavo, H, & Heinonen, J. 2019. Faktaa ja fiilistä tapahtumantuottajalle. Edita Publishing Oy. Helsinki. E-kirja. Luettu: 26.10.2023

Huntford, R. 2008. Two Planks And a Passion: Dramatic History O.f Skiing. Hambledon Continuum. Lontoo. E-kirja. Luettu: 28.9.2023

Masterman, G. 2016. Strategic sports event management. Third edition. Routledge. London. E-kirja. Luettu 1.11.2023

Masterman, G. 2005. Strategic sports event management: an international approach. Elsevier Butterworth-Heinemann. Oxford.

Lahden kaupunki 31.7.2023. Suomen Hiihtoliitto jätti hakuasiakirjat vuoden 2029 hiihdon MM-kisojen järjestämiseksi Lahdessa. Luettavissa: <https://www.lahti.fi/uutiset/suomen-hiihtoliitto-jatti-haku-asiakirjat-vuoden-2029-hiihdon-mm-kisojen-jarjestamiseksi-lahdessa/> Luettu: 12.11.2023

Mäntyneva. M. 2016. Hallittu projekti: Jäntevästä suunnittelusta menestykselliseen toteutukseen. Kauppakamari. 1. painos. Helsinki. E-kirja. Luettu: 30.10.2023

Richards, G., Marques, L. & Mein, K. 2015. Event design: Social perspectives and practices. Routledge. Abingdon. E-kirja. Luettu: 2.11.2023

Roos, J.P. 2017. Hiihdon historiaa. Teoksessa Toivonen, J (toim.). Elämysthiihtoja maailmalla: Worldloppet Masters Finland 1986–2016, s. 9–21. 2. painos. Worldloppet Masters Finland Ry. Lahti.

Ruuska, K. 2012. Pidä projekti hallinnassa: suunnittelu, menetelmät, vuorovaikutus. 7. painos. Talentum. Helsinki.

Salpausselän kisat. Historia: Holmenkollenilta se alkoi. Luettavissa: <https://lahtiskigames.com/100-years/historia/> Luettu: 28.9.2023

Sharma, A., Kumar, J., Turaev, B. & Mohanty, P. 2022. Festival and event tourism: Building resilience and promoting sustainability. CABI. Wallingford, Oxfordshire, UK. E-kirja. Luettu: 18.10.2023

Shone, A. & Parry, B. 2010. Successful event management: A practical handbook. Third edition. Cengage learning. Andover.

Spendolini, M. 1992. The Benchmarking Book. Amacom. New York. E-kirja. Luettu: 19.10.2023

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki. E-kirja. Luettu: 28.9.2023

Tuominen, K. 2016. Kehityksen tie: Benchmarking-käsikirja. Oy Benchmarking Ltd. Turku.

Turunen, M. 2015. Pitkä latu: Legenda suksesta. Maahenki Oy. Helsinki

UKK-instituutti. Hiihto kehittää kuntoa monipuolisesti. Luettavissa: <https://ukkinstituutti.fi/liikkumisen/liikuntalajit-ja-liikkumismuodot/hiihto/> Luettu: 16.11.2023

United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Luettavissa: <https://sdgs.un.org/2030agenda> Luettu: 20.11.2023

Vilkka, H. 2021. Tutki ja kehitä. 5. Uudistettu painos. PS-kustannus. Jyväskylä. E-kirja. Luettu: 25.9.2023.

Wallo, H., Häyrinen, E. & Pajala, K. 2022. Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtuman suunnittelu ja toteutus. 6., uudistettu laitos. Tietosanoma. Helsinki. E-kirja. Luettu: 28.9.2023

Wallo, H. & Häyrinen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 5., uudistettu laitos. Tietosanoma. Helsinki.

Worldloppet. What is Worldloppet? Luettavissa: <https://www.worldloppet.com/what-is-worldloppet/>
Luettu: 20.10.2023

Liitteet

Liite 1. Finlandia-hiihdon kehittämiskysely

Finlandia-hiihto kehittämiskysely - Finlandia Ski Marathon development survey

Tämän kyselyn tarkoituksena on kerätä tapahtumaan osallistuneiden ideoita ja mielipiteitä vieläkin paremman Finlandia-hiihdon järjestämiseksi.

Vastaaminen tapahtuu nimettömänä, mutta voit halutessasi jättää sähköpostisi. Sähköpostin jättäneiden kesken arvotaan ilmainen osallistuminen vuoden 2024 Finlandia-hiihtoon.

Kyselyyn ovat laatineet Aleksi Hakari ja Ville Joopi Haaga-Helian ammattikorkeakoulusta ja vastauksia tullaan käyttämään myös opinnäytetyössä.

The purpose of this survey is to collect the ideas and opinions of those who participated in the event in order to organize an even better Finlandia skiing.

Answering is done anonymously, but you can leave your email if you want. Free participation in Finlandia skiing in 2024 will be drawn among those who left an email.

The survey was prepared by Aleksi Hakari and Ville Joopi from Haaga-Helia University of Applied Sciences, and the answers will be used also in the thesis.

⋮

Sukupuoli - Gender *

- Nainen - Female
- Mies - Male
- Muu...

Ikä - Age? *

- 15-24
- 25-39
- 40-59
- 60-74
- 75+

Roolisi tapahtumassa - Your role in the event? *

- Lisenssiurheilija (Fis-tai kansallinen lisenssi) - Licensed athlete (Fis or national license)
- Kilpailen tosissaan, mutta ilman lisenssiä - I compete seriously, but without a license
- Kuntoilijana mukana kilpailussa - Participated in the competition as "hobby skier"
- Katsoja - Spectator
- Talkoolainen - Volunteer
- Sponsori/sponsorin kautta tapahtumassa mukana - Sponsor/Working with sponsor
- Muu...

Kuinka monta kertaa olet osallistunut Finlandia-hiihtoon? (Mukaan lukien huolto-, katsoja-, myynti- ja talkootehtävät) - How many times have you participated in Finlandia? (Including service, spectator, seller and volunteer duties) *

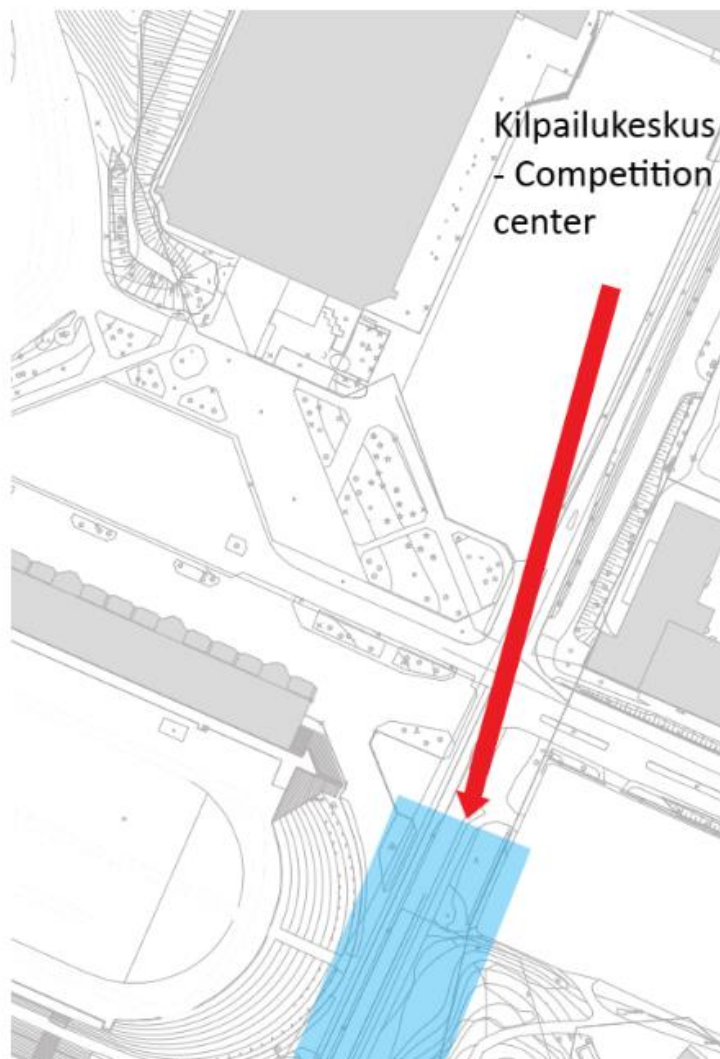
- Kerran-Once
- 2-5
- 6-10
- 11-20
- 21-30
- 31-40
- 41+

Lähtöjärjestelyt ja reitti - Start of the race and competition route

Keväällä 2023 kerätyn palautekyselyn perusteella lähtöön siirtyminen ja lähtöjärjestelyt vaativat kehittämistä. Lisäksi kilpailureitteihin pyritään tekemään muutoksia. - Based on the feedback survey collected in spring 2023, moving to the starting line and start procedures requires development. In addition, efforts are being made to make changes to the competition routes

Siirtyminen kilpailukeskukselta odotusalueelle - Moving from the competition center to the waiting area

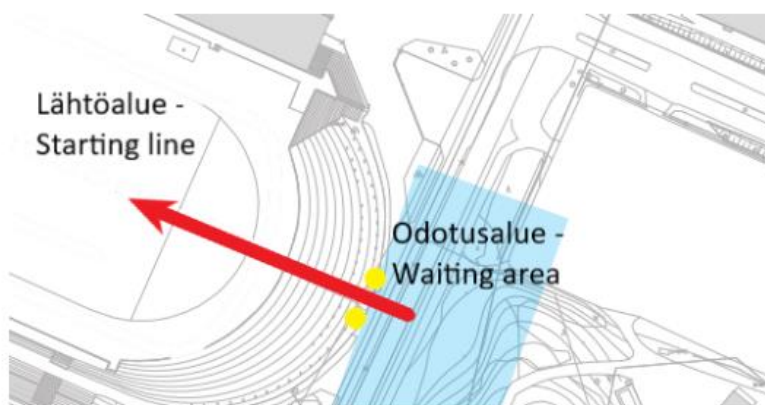

- En ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana - I have not participated in the event as a competitor
- Siirtyminen oli selkeää - The transition was clear
- Tarve selkeämmälle opastukselle/kytitykselle - Clearer guidance needed
- Siirtymisestä tarkempi info ennen kilpailua - More detailed information about the transfer before the com...
- Yhteinen siirtyminen kilpailukeskuksesta - Moving together from the competition center
- Reitille enemmän ohjaavaa henkilökuntaa - More persons to guide along the route
- Muu...

Mitä asioita kaipaat stadionin ulkopuoliselta odotusalueelta - What things would you like to expect from the waiting area just outside the stadium?

- En ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana - I have not participated in the event as a competitor
- Musiikkia - Music
- Enemmän WC-tiloja - More toilets
- Ohjaajia - Instructors
- Selkeämpi jako lähtöryhmiin - Clearer division into starting groups
- Muu...

Toiveita lähtöalueella toimimiseen ja tunnelmaan ennen lähtöä - Wishes in operating in the starting area and atmosphere before start

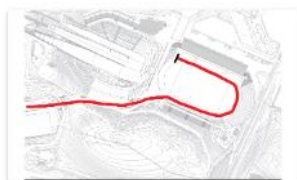
- En ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana - I have not participated in the event as a competitor
- Musiikkia ennen lähtöä - Music before start
- Äänekäs lähtömerkki - Loud starting signal
- Cheerleaderit nostattamassa tunnelmaa - Cheerleaders raising the atmosphere
- Selkeät kuulutukset - Clear announcements
- Selkeät lähtöryhmät - Clear starting groups
- Muu...

Pitäisikö kilpailureitin avoimia pelto-osuuksia korvata vaihtoehtoisilla osuuksilla lumivarmuuden parantamiseksi - Should open field sections be replaced with other alternatives to improve snow situation for full length route?

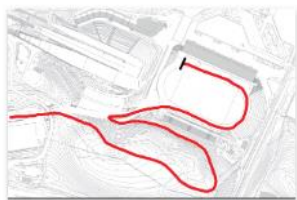
- Täysin samaa mieltä - Completely agree
- Hieman samaa mieltä - Somewhat agree
- En osaa sanoa - No opinion
- Hieman eri mieltä - Slightly disagree
- Täysin eri mieltä - Completely disagree

Valitse mielestäsi elämyksellisempi reitti maaliin - Choose more memorable route to the stadium in your opinion

- Vanha reitti Tuplatunneleiden kautta suoraan stadionille - The route through Double Tunnels directly to th...

- Maaliintulo Intiaanikukkulan kautta (Ilman tiukkaa J-mutkaa) - Crossing the Indian Hill (Without the tight ...

- En osaa sanoa - No opinion

Opastus reitillä - Guidance on the route

- En ole osallistunut tapahtumaan kilpailijana - I have not participated in the event as a competitor
- Reitillä on tarpeeksi opastusta - There is enough guidance on the route
- Enemmän kilometritauluja - More distance signs
- Enemmän kylttejä ennen latuasemia - More signs before service points
- Selkeämmät kyltit risteyksiin - Clearer signage at crossroads
- Selkeämmät kyltit vaarallisiin laskuihin ja mutkiin - Clearer signs for dangerous downhill and curves
- Selkeämmät kyltit tienilytyksiin - Clearer signs to places where you need to cross the motor road
- Enemmän kylttejä ennen maaliintuloa - More signs before finish line
- Latuasemien kyltit selkeämmäksi (esim. vesi, urheilujuoma, suolakurkku) - Clearer instructions at the s...
- Muu...

Miten maalialuetta saataisiin elävöitettyä ja tunnelma pidettyä yllä kilpailun loppuun asti - How could the finish area be enlivened and the atmosphere maintained until the end of the competition?

Lyhyt vastausteksti

Kilpailukeskus ja oheistoiminta - Competition center and side events

Tämä osio käsittelee kilpailukeskuksen sisältöä ja siellä toimimista. Lisäksi keräämme ideoita mahdollisia oheistapahtumia varten, jotka lisäävät katsojamäärää. - This section deals with the competition center and its operation. In addition we collect ideas for possible side events that would increase the number of spectators.

Miten luoda kilpailukeskukseen "suuren urheilujuhlan tuntua" - How to make the competition center feel even more of "a big sports carnival atmosphere"?

Lyhyt vastausteksti

Jos Finlandia-viikonlopun aikana järjestettäisiin oheistapahtuma, millainen se olisi - If a side event were organized during the Finlandia weekend, what would it be like?

- Tapahtuma ei tarvitse oheistapahtumaa - Finlandia doesn't need a side event
- Kilpailu lapsille - Race for kids
- Yrityspaketti - Business package
- Konsertti - Concert
- Seminaari - Seminar
- Urheilumessut - Sports fair
- Muu...

Pitäisikö kilpailu televisioida tai livestreamata - Do you think we should have TV production or livestream the competition?

- Kyllä - Yes
- Ei - No
- En osaa sanoa

Miten kilpailusta saataisiin kansainvälisille osallistujille kiinnostavampi - How to make the competition more interesting for international participants?

Lyhyt vastausteksti

Vapaa sana ja arvontaan osallistuminen - Free word and participation in the raffle

Kiitos kyselyyn vastaamisesta! Alla vielä vapaa sana ja mahdollisuus tuoda esiin omia ideoita tapahtuman kehittämiseksi. - Thank you for answering the survey! Below is the opportunity to bring forward your own ideas for the development of the event.

Vapaa sana. Ideoita vieläkin paremman Finlandia-hiihdon luomiseksi. Laduilla tavataan! - Free Words. Ideas for creating even better Finlandia-skiing event. See you on the ski trail!

Pitkä vastausteksti

Sähköpostiosoite, mikäli haluat osallistua arvontaan (1 ilmainen osallistuminen 2024 Finlandia-hiihtoon) - Email address if you want to participate in the raffle (1 free registration for 2024 Finlandia Ski Marathon)

Lyhyt vastausteksti

Liite 2. Vuoden 2023 Finlandia-hiihdon palautekysely

Palaute / Feedback Finlandia-hiihto 2023

Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan osallistuminen ensi vuoden Finlandia-hiihtoon
Participation in next year's Finlandia skiing will be drawn among all respondents

Sähköposti *

Kelvollinen sähköpostiosoite

Tämä lomake kerää vastaajien sähköpostiosoitteet. [Muuta asetuksia](#)

Perustiedot

Kuvaus (valinnainen)

Nimi / Name

Lyhyt vastausteksti

Osallistuin / I participated *

- Perinteinen / Classic 58km
- Perinteinen / Classic 32km
- Perinteinen / Classic 20km
- Vapaa / Free style 58km
- Vapaa / Free style 32km
- Vapaa / Free style 20km

Ennen kilpailua

Kuvaus (valinnainen)

Kuinka hyvin viestintä toimi ennen tapahtumaa? *

How well did communication work before the event?

	1	2	3	4	5	
Huonosti / poorly	☐	☐	☐	☐	☐	Loistavasti / excellently

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti
.....

Oliko hiihtäjäohjeessa riittävästi tietoa? *

Was there enough information in the skier's guidebook?

	1	2	3	4	5	
Huonosti / poorly	☐	☐	☐	☐	☐	Loistavasti / excellently

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti
.....

Kuinka hyvin tapahtumaan ilmoittautuminen sujui? *

How well did the registration for the event go?

	1	2	3	4	5	
Huonosti / poorly	☐	☐	☐	☐	☐	Loistavasti / excellently

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Kuinka hyvin numeron noutaminen sujui? *

How well did the bib pick up go?

	1	2	3	4	5	
Huonosti / poorly	☐	☐	☐	☐	☐	Loistavasti / excellently

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Kilpailukeskuksen toimivuus ja tunnelma? (Messukeskus) *

The functionality and atmosphere of the competition center? (Exhibition center)

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Lähtöalueen ja lähtöjärjestelyiden toimivuus? *

Functioning of starting gate and area?

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

⋮

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Tapahtuman aikana

Kuvaus (valinnainen)

Kuinka hyvin viestintä toimi tapahtuma-aikana? *

How well did communication work at the event?

	1	2	3	4	5	
Huonosti / poorly	☐	☐	☐	☐	☐	Loistavasti / excellently

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Kilpailulatujen kunto? *

Racetracks condition?

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Mielipide latuasemista? (eväät, huolto, sijainti, palvelu, yleinen fiilis) *

Opinion about service point? (snack, service, location, overall feeling)

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Olivatko yleisöille tarkoitetut katsomoalueet sopivalla sijainnilla? (stadionin alue) *

What you think about the crowd stands? (stadion area)

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Kisaruokalan tarjonta? *

The supply of the competition canteen?

	1	2	3	4	5	
Huono/ poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Kilpailun jälkeen

Kuvaus (valinnainen)

Maaliintulon toimivuus? (mitalien jako, tunnelma, sujuvuus, mehupisteet, suksiaita, somepaikka) *

Functionability of the finish line area? (distribution of medals, atmosphere, ski fence, photography spot)

	1	2	3	4	5	
Huono /poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Peseytymis/huoltotilojen toimivuus? *

Changing rooms/showers/sauna?

	1	2	3	4	5	
Huono /poor	☐	☐	☐	☐	☐	Loistava / excellent

Vapaa sana/Free feedback

Lyhyt vastausteksti

Liite 3. Haastattelun rakenne

FINLANDIA-HIIHTO HAASTATTELU

Haastateltavan tiedot:

Sukupuoli:

Ikä:

Oletko käynyt paljon eri tapahtumissa? Missä?

Minkälaista kokemusta sinulla on urheilutapahtumista?

Montako kertaa olet osallistunut Finlandia-hiihtoon?

Siirtymiset ennen kilpailua:

Minkälaisena koet siirtymisen sujuvuuden ennen kilpailua?

Oliko siirtyminen kilpailukeskukselta odotusalueelle selkeä?

Reitit ja maaliintulo:

Millaisena koit reitin?

- Maasto?
- latuasemat?
- Opasteet?

Maalialueen tunnelma?

Kilpailukeskus ja oheistoiminta:

Kaivataanko kilpailukeskukseen lisää tunnelmaa?

Minkälainen oheistoiminta sopisi mielestäsi Finlandia-hiihtoon?